

SPOJENÁ ŠKOLA SV. KOŠICKÝCH MUČENÍKOV
ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. KOŠICKÝCH MUČENÍKOV

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ZÁKLADNÚ ŠKOLU
Moderná katolícka škola

VZDELÁVACÍ PROGRAM

Stupeň vzdelania: ISCED 1
Dĺžka štúdia: 4 roky
Vyučovací jazyk: slovenský
Študijná forma: denná
Druh školy: cirkevná

PREDKLADATEĽ:

Názov školy: Spojená škola sv. Košických mučeníkov
Organizačná zložka: Základná škola sv. Košických mučeníkov – 1. stupeň
Adresa: Čordákova 50, 040 23 Košice
IČO: 35561548
Riaditeľka školy: RNDr. Adriana Bariová
Koordinátorka pre tvorbu ŠKVP: Mgr. Renáta Halčíšáková

ZRIAĐOVATEĽ:

Názov: Košická arcidiecéza, Arcibiskupský školský úrad
Adresa: Hlavná 28, 041 83 Košice
Kontakty: sekr.ABŠÚ 055/622 87 27

PLATNOSŤ DOKUMENTU OD: 01.09.2023

podpis riaditeľa:

Obsah

1	VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
1.1	Charakteristika Základnej školy sv. Košických mučeníkov	4
1.2	Charakteristika žiakov	4
1.3	Charakteristika pedagogického zboru	4
1.4	Organizácia zápisu do 1. ročníka	4
1.5	Organizácia Testovania 5 a Testovania 9	4
1.6	Dlhodobé projekty	5
1.7	Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	6
1.8	Duchovná správa školy	7
2	PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO-TECHNICKÉ PODMIENKY ŠKOLY	8
2.1	Škola ako životný priestor	8
2.2	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	8
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	9
3.1	Pedagogický princíp školy	9
3.2	Zameranie školy a stupeň vzdelania	10
3.3	Profil absolventa	11
3.4	Pedagogické stratégie	12
3.5	Začlenenie prierezových tém	13
3.6	Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami	14
4	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA	16
4.1	Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov	16
4.1.1	Pravidlá pre hodnotenie žiakov	16
4.1.2	Spôsoby hodnotenia	16
4.1.3	Kritéria hodnotenia	17
4.2	Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	19
4.2.1	Hospitačná činnosť vedenia školy (podľa stanoveného ročného plánu kontrol) ..	19
4.2.2	Dotazníkový prieskum žiakov	19
4.2.3	Vzájomné hospitácie kolegov (priebežné)	20
4.2.4	Záverečné hodnotenie zamestnancov bude na základe:	20
4.3	Hodnotenie školy	20
4.3.1	Oblasti autoevalvácie:	20
4.3.2	Podmienky pre vzdelávanie	20
4.3.3	Kritéria pre nás	20
4.3.4	Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy	21
4.4	Zisťovanie školskej klímy, podpora žiakov, vzťahy a spolupráca	21
4.5	Kritéria	21
5	ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM	22
5.1	Charakteristika výstupov žiakov	22
5.2	Hodnotenie a klasifikácia	22
5.3	Školský učebný plán	23
6	UČEBNÉ OSNOVY PRE JEDNOTLIVÉ PREDMETY	24
6.1	Slovenský jazyk a literatúra	24
6.2	Anglický jazyk	42
6.3	Matematika	50
6.4	Prvouka	62

6.5 Prírodoveda	72
6.6 Vlastiveda.....	81
6.7 Výtvarná výchova.....	89
6.8 Hudobná výchova	97
6.9 Telesná výchova.....	106
6.10 Katolícke náboženstvo	116
6.11 Informatika	125
6.12 Pracovné vyučovanie.....	133

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

SPOJENÁ ŠKOLA sv. Košických mučeníkov bola zriadená rozhodnutím zriaďovateľa Rímskokatolícka cirkev, Arcibiskupstvo Košice, na základe zriaďovacej listiny zo dňa 10.3.2004 a bola zaradená do siete škôl a školských zariadení s účinnosťou **od 1.7.2004**.

V súčasnosti má Spojená škola tieto organizačné zložky:

Gymnázium sv. Košických mučeníkov

Základná škola sv. Košických mučeníkov

Materská škola sv. Košických mučeníkov

Základná umelecká škola sv. Košických mučeníkov

a školské zariadenia:

Školský klub detí pri Spojenej škole sv. Košických mučeníkov

Centrum voľného času pri Spojenej škole sv. Košických mučeníkov

Školská kuchyňa a školská jedáleň pri Spojenej škole sv. Košických mučeníkov

Organizačné zložky materská škola, základná škola a gymnázium sú plne organizované.

Materská škola má štyri oddelenia po 20 žiakov. Maximálna kapacita je 80 žiakov. Umiestnenie materskej školy je na prvom a druhom podlaží spojenej školy so samostatným vstupom. Materská škola má vlastnú organizáciu dňa. Žiaci materskej školy môžu využívať priestory školy, jedáleň, telocvične, odborné učebne. V prípravnom ročníku prebieha intenzívna predškolská príprava na postup do základnej školy.

Základná škola má deväť ročníkov, v každom ročníku po dve triedy. Maximálna kapacita je 450 žiakov. Umiestnenie ZŠ je na druhom, treťom a štvrtom podlaží. Žiaci využívajú telocvične, prírodovedné odborné učebne, interaktívne a počítačové učebne, jedáleň, knižnicu, školský klub. V popoludňajších hodinách môžu využívať čas v Centre voľného času pri Spojenej škole sv. KM alebo v ZUŠ sv. KM, ktoré sa nachádzajú priamo v budove školy. Po úspešnom ukončení deviateho ročníka majú žiaci možnosť pokračovať v štúdiu na Gymnáziu sv. Košických mučeníkov.

Gymnázium má štyri ročníky, obvyčajne po jednej triede. Maximálna kapacita je 200 žiakov. Umiestnenie gymnázia je na druhom, treťom a štvrtom podlaží. Žiaci využívajú prírodovedné odborné učebne, interaktívne a počítačové učebne, jazykovú a multimediálnu učebňu, telocvične, posilňovňu, jedáleň, knižnicu, študentskú čajovňu. V gymnáziu sa uskutočňuje intenzívna príprava študentov na štúdium na vysokých školách.

Základná umelecká škola má dva odbory: hudobný a výtvarný. Umiestnená je na druhom a treťom podlaží samostatného traktu školy, so vstupom cez hlavný vchod do školy.

Všetci učitelia i žiaci školy môžu využívať školskú jedáleň, telocvične a kaplnku školy.

Škola sa nachádza na sídlisku KVP v peknom a tichom prostredí, obklopená areálom so športoviskami, s výhľadom na okolitú prírodu.

1.1 Charakteristika Základnej školy sv. Košických mučeníkov

Základná škola poskytuje výchovu a vzdelávanie žiakom vo veku 6-15 rokov v zmysle platnej legislatívy a školských zákonov. Základná škola je umiestnená v jednej budove s Gymnázium, ktoré sú navzájom oddelené presklenými dverami.

1.2 Charakteristika žiakov

Základnú školu sv. Košických mučeníkov navštevujú žiaci po dovŕšení šiesteho roku svojho života. Školu navštevujú žiaci zo sídliska KVP, z ostatných častí Košíc a z blízkeho okolia. Väčšinu žiakov prvého ročníka základnej školy tvoria žiaci, ktorí absolvovali Materskú školu sv. Košických mučeníkov.

Vďaka optimálnemu počtu žiakov v triedach (priemerne 20 žiakov) majú pedagógovia väčší priestor na prácu s talentovanými žiakmi. Žiaci dosahujú výborné výsledky na súťažiach a v olympiádach. Škola má bohaté skúsenosti aj so vzdelávaním žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí aj napriek svojmu handicapu dosahujú primerané výsledky a dobre sa uplatňujú aj na zvolených stredných školách.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Zbor pedagogických zamestnancov základnej školy je plne kvalifikovaný. Medzi učiteľmi vládne vzájomná úcta i úcta k žiakom. Učitelia vytvárajú také podmienky, aby sa každý žiak cítil prijatý a v bezpečí a aby všetci žiaci cítili radosť z učenia, z poznávania nového. V celom výchovno- vzdelávacom procese dbajú na výchovu charakteru a vôle žiakov.

Učitelia školy sú väčšinou absolventi prírodovedeckých, filozofických a pedagogických fakúlt, samostatní pedagogickí zamestnanci s prvými aj druhými atestáciami. Učitelia rozširujú, zdokonaľujú a obnovujú svoje odborné spôsobilosti a zručnosti v rámci aktualizáčnych i inovačných vzdelávaní obsiahnutých v pláne profesijného rozvoja.

Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov má veľký dopad na celkovú úroveň kvality výchovno-vzdelávacieho procesu.

1.4. Organizácia zápisu do 1. ročníka

Do prvého ročníka základnej školy sa prijíma dieťa, ktoré dovŕšilo šiesty rok veku a dosiahlo školskú spôsobilosť. Zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v niektorej základnej škole. Základná škola organizuje zápis do 1. ročníka podľa § 20 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zápis sa koná od 1. apríla do 30. apríla, ktorý predchádza začiatku školského roka, v ktorom má dieťa začať plniť povinnú školskú dochádzku. Škola sa riadi podľa aktuálneho usmernenia k zápisu do 1. ročníka.

<https://www.minedu.sk/data/att/25834.pdf>

1.5 Organizácia Testovania 9

Žiaci deviateho ročníka absolvujú celoslovenské testovanie v termínoch určenom MŠVVaŠ SR. Externé testovanie žiakov základnej školy prebieha podľa § 155 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých

zákonov a zabezpečuje ho Národný ústav certifikovaných meraní. Cieľom testovania je získať obraz o výkonoch žiakov na výstupe zo stupňa ISCED 2. Výsledky testovania pomôžu pri skvalitňovaní vzdelávania. Výsledok Testovania 9 slúži ako podklad pre prijímacie skúšky na stredné školy.

1.6 Dlhodobé projekty

Škola aktívne vyhľadáva a zapája sa do krátkodobých aj dlhodobých projektov.

Aktuálne projekty:

Erasmus + : V roku 2015 a v roku 2017 získala škola dva granty medzinárodného projektu Erasmus plus v kľúčovej akcii KA1. Tieto dva úspešné granty umožnili pedagógom školy zúčastniť sa viac ako 30-tich zahraničných mobilít zameraných získavanie skúseností dobrej praxe a následne niektoré užitočné časti implementovať vo vyučovacom procese na našej škole. Učitelia navštívili Portugalsko, Fínsko, Španielsko, Veľkú Britániu, Taliansko, Českú republiku, Maltu, Sardíniu, Chorvátsko.

Aktuálne škola implementuje tretí grant projektu Erasmus +, schválený v roku 2022. Plánované mobility sú zamerané na školskú inklúziu, budovanie klímy a zvyšovanie úrovne vzdelávania v prírodovedných predmetoch.

Školská inklúzia: V rokoch 2018 - 2021 sme v škole implementovali projekt v rámci výzvy „V ZŠ úspešnejší“ vďaka ktorému na našej škole už tretí rok pracuje inkluzívny tím, zložený zo špeciálneho pedagóga, školského psychológa a troch asistentov učiteľa. Jednotlivé pozície sa nám podarilo obsadiť kvalitnými a odborne zdatnými pracovníkmi, čo prinieslo vynikajúce výsledky vo všetkých oblastiach fungovania našej školy. Hlavným cieľom projektu bolo zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Po ukončení tohto projektu v januári 2021 sme sa úspešne zapojili do národného projektu Pomáhajúce profesie v edukácii II., kde sme získali možnosť pokračovať v činnosti inkluzívneho vzdelávania na škole. Tento projekt aktuálne trvá. Vďaka inkluzívnemu tímu sa nám podarilo inovovať našu školu v rámci jej nazerania na špecifiká detí so ŠVVP. Učitelia našej školy vo veľmi vysokej miere uplatňujú princípy individuálneho prístupu vzhľadom k rozvojovým potrebám žiakov. Inkluzívny tím spolupracuje aj s komunitou rodičov. Rodičia majú možnosť konzultovať svoje otázky, poradiť sa, porozumieť potrebám žiakov so ŠVVP.

IKT vzdelávanie: Od roku 2016 sa na našej škole realizuje projekt v spolupráci s UPJŠ Košice. Ide o inováciu prírodovedného a technického vzdelávania na základných a stredných školách so zameraním na informatiku a IKT. Inovácia vzdelávania je zameraná na aktualizáciu obsahu, metód a foriem výučby matematiky, informatiky, prírodovedných predmetov a odborných predmetov smerom k dôslednej a zmysluplnej implementácii IKT nástrojov do vzdelávania. Pedagógovia overujú a implementujú vo vyučovacom procese inovatívne metodiky zamerané na rozvoj bádateľských kompetencií žiakov ZŠ. Na škole pracuje aj školský digitálny koordinátor, ktorého úlohou je napomáhať učiteľom a žiakom pri zavádzaní nových IKT nástrojov do vyučovacieho procesu.

Čitateľská gramotnosť: v treťom ročníku ZŠ sa zvyčajne zapájame do celoslovenského projektu OSMIJANKO, vďaka ktorému si naši žiaci 1.stupňa rozvíjajú čitateľské zručnosti čítanie s porozumením.

Environmentálny program: Naša škola je zapojená do environmentálneho výchovno-vzdelávacieho programu „Zelená škola“. Ide o projekt je pre materské, základné a stredné školy. Jeho cieľom je prispieť k prevencii a riešeniu problémov životného prostredia

a priniesť do škôl reálne zmeny vo fungovaní aj výučbe. Na škole prebieha separácia odpadu, zbery papiera, tetrapakov, starých batérií a elektroodpadu.

Zrealizované projekty s dopadom na inováciu vzdelávania:

Na Základnej škole bol implementovaný národný projekt pod názvom Podpora polytechnickej výchovy na základných školách. Výstupom tohto projektu je vybavenie odborných učební biológie, chémie, fyziky a techniky modernými edukačnými pomôckami.

Projekt Aktivizujúce metódy vo výchove obohatil pedagogických zamestnancov o poznatky v oblasti výchovy s dôrazom na oblasť mediálnej gramotnosti.

Zapojili sme sa do Národného projektu NP edIT, zameraného na podporu rozvoja digitálnych zručností žiakov a učiteľov. Výstupom projektu je nová digitálna technika pre učiteľov i žiakov.

Realizujeme projekt MŠVVaŠ SR „Tréneri v škole“, vďaka ktorému sme posilnili hodiny telesnej výchovy o tretiu hodinu TSV v 1. a 2.ročníku ZŠ.

Škola je zapojená v národnom projekte Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva - Digiškola. Škola získala v rámci projektu moderné digitálne vybavenie- interaktívnu tabuľu a notebook, ktoré vyučujúcim umožňuje lepšie využívať digitálny vzdelávací obsah a modernizovať výučbu žiakov na hodinách.

Zapojili sme sa do realizácie národného projektu Zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania. Počas trojročného obdobia sa vyučujúce a žiaci podieľali na jeho realizácii a v celoslovenskej spolupráci tak vybudovali kvalitnú databázu úloh a testovací systém e- Test.

V rokoch 2013-2015 bola na Základnej škole zavedená elektronická triedna kniha a internetová žiacka knižka.

Realizujeme dlhodobé projekty v spolupráci s inými školami doma a v zahraničí, e-Twinning v rámci výučby cudzích jazykov, protidrogové programy, projekty na podporu duševného zdravia, ekologické a sociálne programy, projekty v rámci EÚ s cieľom realizácie moderného spôsobu výučby prostredníctvom aktívneho využívania prostriedkov IKT vo všetkých predmetoch, športové projekty, projekty IKT (projektové vyučovanie), stretnutia s významnými osobnosťami.

1.7 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi sa realizuje prostredníctvom rodičovských spoločenstiev. Rodičovské spoločenstvo pri ZŠ sv. Košických mučeníkov je občianske združenie rodičov alebo zákonných zástupcov žiakov školy. Rodičovské spoločenstvo ZŠ je nezisková organizácia.

Cieľom rodičovského spoločenstva je:

- zosúladiť výchovné pôsobenie rodiny s výchovným pôsobením školy,
- pomáhať škole pri výchovnej práci s deťmi predovšetkým v čase mimo vyučovania,
- poskytovať riaditeľovi školy a ostatným pedagogickým zamestnancom podnety na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacej práce a zefektívnenie jej organizácie,
- dobrovoľne prispievať k tvorbe finančných zdrojov a organizovať materiálnu pomoc škole.

Orgány rodičovského združenia sú:

- Plenárne zhromaždenie
- Rada rodičov

- **Triedny aktív**

Rodičovské spoločenstvo si volí svoju radu rodičov, ktorá koordinuje prácu rodičov v spolupráci s riaditeľstvom školy. Rada rodičov sa stretáva minimálne 4 krát ročne a podľa potreby aj viackrát.

Plenárne zhromaždenie sa zvoláva 1 krát ročne a triedne aktívy sa organizujú minimálne 4 krát ročne.

Rada rodičov pomáha škole pri získavaní finančných prostriedkov na zlepšenie podmienok výchovno- vzdelávacieho procesu (nákupe lavíc, stoličiek, učebných pomôcok, úprave interiéru školy, pomoc pri LVK, školy v prírode, exkurziách, knižných odmenách pre žiakov, spoločenských posedeniach a iných podujatiach, ktoré usporadúva škola).

Centrum poradenstva a prevencie v Košiciach poskytuje pedagogickým zamestnancom odborné konzultácie ohľadom žiakov s poruchami učenia, zdravotne znevýhodnených žiakov, či individuálne integrovaných žiakov pri ťažkostiach v učení či správaní.

Pozitívnu atmosféru školy posilňuje aktívna spolupráca s ďalšími školami, ako sú napr. Katolícka univerzita v Ružomberku, Univerzita Komenského v Bratislave, Univerzita Jozefa Pavla Šafárika v Košiciach, Pedagogická fakulta v Prešove a Katolícka stredná pedagogická škola v Košiciach.

1.8 Duchovná správa školy

Duchovné vedenie školy spadá pod správu školského kaplána, ktorý úzko spolupracuje s vedením školy a každoročne vypracuje formačný plán školy, ktorý zahŕňa presný rozpis duchovných cvičení a duchovných obnov žiakov, zamestnancov školy a rodičov žiakov.

Sväté omše sa konajú v školskej kaplnke alebo vo farskom kostole.

2 PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO-TECHNICKÉ PODMIENKY ŠKOLY

Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne: veľkú a malú telocvičňu, odborné učebne pre vyučovanie fyziky, chémie a biológie, dve učebne výpočtovej techniky (spolu 40 počítačov), dve jazykové učebne, žiacku kuchynku, výtvarný ateliér, terapeutickú miestnosť, školskú jedáleň zariadenú tak, že slúži ako spoločenská miestnosť s kapacitou 200 osôb.

Odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty. Kabinety sú vybavené novými, modernými pomôckami, získanými v projektoch.

Škola má k dispozícii vonkajšie átrium. Vďaka environmentálnemu projektu a za pomoci rodičov bola vybudovaná voliéra pre exotické vtáky (papagáje). V átriu sa nachádza oddychová zóna s lavičkami a stolmi pre žiakov, kde sa môžu realizovať niektoré vyučovacie hodiny a tráviť prestávky v letnom období.

Škola má žiacku kuchynku so 2 elektrickými sporákmi, ktoré žiaci využívajú na prípravu jedál v čase krúžku varenia „Kulinárium“ realizovaného v CVC pri Spojenej škole sv. KM, taktiež v čase školských aktivít, ako sú spoločenské posedenia žiakov v škole, diskotéky, noc v škole, a pod.

V areáli školy sa nachádza športové futbalové ihrisko s umelou trávou, ktoré škola využíva na hodiny TSV a voľnočasové aktivity.

Škola sa nachádza v tichom a pokojnom prostredí, čo umožňuje nerušený priebeh vyučovania a výchovy.

2.1 Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladie sa dôraz na upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb. Na chodbách školy sa nachádzajú oddychové zóny zamerané napr. na podporu čítania, obsahujúce posedenia a police s knihami, taktiež zóny zamerané na oddych, obsahujúce napr. pingpongové stoly, ktoré žiaci využívajú vo voľnom čase. Informácie o aktivitách školy sú aktualizované na webovej stránke školy, sociálnych sieťach, informačných tabuliach a nástenkách. Priateľská atmosféra medzi žiakmi navzájom a medzi žiakmi a pedagógmi je samozrejmosťou.

2.2 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

V škole sú bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky. Žiaci sú poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci na začiatku školského roka aj pred každou plánovanou akciou, či prázdninami. Zamestnanci školy majú pravidelné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru a uskutočňujú sa pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia, ktoré zabezpečuje firma HASPOTEX. Podľa výsledkov revízií sa okamžite odstraňujú nedostatky.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Školský vzdelávací program umožňuje rozvinúť schopnosti, znalosti a zodpovednosť žiakov tak, aby boli pripravení pre život a prácu v spoločnosti, aby získali základ pre ďalšie vzdelávanie a základ pre svoj osobnostný rozvoj (predpoklady pre dosiahnutie harmónie tela a duše). Je zameraný na zvýšenie povedomia a chápania zmyslu základných humanistických hodnôt, národného a cyrilo-metodského kresťanského a kultúrneho dedičstva, myšlienok demokracie, princípov a metód vedeckého myslenia (logicky, kriticky a kreatívne myslieť). Zároveň napomáha žiakom osvojovať si hodnoty kresťanstva, lásky a porozumenia v medziľudských vzťahoch, rovnosti a rovnoprávnosti v ľudských právach a uplatňovanie zainteresovaného prístupu k aktuálnym celospoločenským a celosvetovým problémom. Zabezpečuje taký rozvoj znalostí a zručností v rôznych akademických oblastiach, aby umožnil výber kariéry podľa reálnych schopností, záujmov a talentu.

Umožňuje rozvoj kľúčových kompetencií:

- komunikáciu v materinskom jazyku
- komunikáciu v cudzích jazykoch
- matematickú gramotnosť a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií
- kompetencie v oblasti informačnej a komunikačnej technológie
- kompetencie k celoživotnému vzdelávaniu
- sociálne a občianske kompetencie
- podnikateľské kompetencie a kompetencie aktívneho prístupu
- kultúrne kompetencie
- výchova ku kresťanským hodnotám

Dáva šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

Škola zabezpečuje podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.

3.1 Pedagogický princíp školy

Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerujeme k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy, vedeli sa flexibilne prispôbovať rýchlo sa meniacim podmienkam, aby boli dostatočne odborne pripravení na ďalšie štúdium.

Cieľom vzdelávania na ZŠ sv. Košických mučeníkov je:

- pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu,
- dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole,
- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikáciu a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov,
- formovať tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie,

- vychovávať žiakov v duchu kresťanských princípov,
- v spolupráci s rodičmi žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí,
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka,
- skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnosťou a inými školami aj v zahraničí,
- pokračovať v zavádzaní nových foriem a metód práce,
- posilňovať úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast.

3.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Základná škola sv. Košických mučeníkov v Košiciach poskytuje žiakom základné všeobecné vzdelanie na báze katolíckeho svetonázoru. Cieľom vzdelávania je podpora všestranného morálneho a vedomostného rozvoja žiakov, motivácia k celoživotnému vzdelávaniu, výchova k tvorivému mysleniu, logickému uvažovaniu a riešeniu problémov.

Základná škola si nekladie za cieľ konkrétne vedomostné zameranie. Našou prioritou je spokojný žiak, ktorému vzdelávací program ponúkne individuálny prístup a riešenie podľa okamžitej situácie v jednotlivých ročníkoch.

Žiaci v základnej škole plnia deväť rokov povinnej školskej dochádzky, z toho 4 roky na 1. stupni, kde získavajú primárne vzdelanie, ISCED 1, ktoré je prípravou na pokračovanie vzdelania na 2. stupni základnej školy.

Učebný plán vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu a plne ho rešpektuje.

Na škole pracuje **výchovná poradkyňa**, ktorá zabezpečuje komplexnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť o žiakov a poskytuje poradenské služby v otázkach výchovného, vzdelávacieho, osobnostného a profesijného vývinu žiakov. Úzko spolupracuje so školskou psychologickou a špeciálnou pedagogickou, ktoré boli pridelené škole pedagogicko-psychologickou poradňou.

Koordinátor školského vzdelávacieho programu koordinuje prácu učiteľov pri príprave aj uskutočňovaní ŠkVP.

Koordinátor pre environmentálnu výchovu

Cieľom environmentálnej výchovy je formovať a rozvíjať u žiakov také osobnostné postoje, ktoré ich naučia chrániť a zlepšovať životné prostredie. Tento zámer budeme realizovať plnením konkrétnych úloh zameraných na rozvoj osobnosti žiakov, a to v týchto oblastiach:

- úroveň vedomostí,
- rozvoj zručností,
- utváranie správnych postojov k životnému prostrediu.

Plnenie týchto úloh je vecou každého učiteľa pod dohľadom koordinátora.

Koordinátor protidrogovej prevencie

V primárnej protidrogovej prevencii vychádzame z národného programu boja proti drogám.

Vo výchove a vzdelávaní si stanovujeme ciele:

- rozvíjať komunikačné schopnosti žiakov,
- oboznamovať žiakov s významom zdravého a pravidelného stravovania,
- učiť ich odolávať negatívnym vplyvom masmédií, sociálnych sietí, virtuálnej reality, PC hier,
- učiť ich odolávať negatívnym vplyvom rovesníkov,
- učiť ich asertívnosti.

Koordinátor pre výchovu k manželstvu a k rodičovstvu

Názorová jednota všetkých pedagógov v základných princípoch a mravných normách podstatne zvyšuje možnosť efektívneho a veku primeraného pôsobenia pedagogického kolektívu na žiakov v rámci jednotlivých predmetov:

Náboženstvo

Úlohou je osvojiť si základné morálne princípy rodinného života, budovania manželského vzťahu a úcty k životu vychádzajúcich z Desatora. Posilňovať duchovný profil školy formou pravidelných duchovných obnov pre žiakov, učiteľov i ostatných zamestnancov školy, účasťou na duchovných cvičeniach a spájaním výchovno-vzdelávacej činnosti s náboženskou formáciou žiakov.

Triednické hodiny

Skúsenosti zo života v triede, zo spolužitia obidvoch pohlaví v spoločnom kolektíve využijú triedni učitelia na výchovu k ohľaduplnosti, schopnosti empatie, altruizmu a slušnosti ako základných predpokladov pre dobrý vzťah v partnerstve a rodine.

Biológia

Informácie o základných funkciách ľudského tela, ľudskej sexuality, problematike plánovaného rodičovstva, umelého oplodnenia, škodlivosti používania drog, alkoholu a fajčenia na ľudské zdravie, medziľudské vzťahy a rodinu.

Chémia

Alkoholizmus, drogy, fajčenie, informácia o ich chemickom a zhubnom vplyve na zdravie, život v manželstve a rodine.

Telesná výchova

Grécky princíp, „kalokagatie“ – harmonického rozvoja a krásy duše i tela aplikovať pri uvedomelej výchove vôle, schopností sebaovládania, utužovania zdravia.

3.3 Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelania získa vysvedčenie o ukončení primárneho vzdelania ISCED 1. Je pripravený pokračovať vo vzdelávaní na 2. stupni základnej školy. Po ukončení základnej školy musí absolvent obvykle pokračovať na niektorom type strednej školy, aby ukončil povinnú školskú dochádzku. Nie je pripravený ešte na vstup do praxe. Po ukončení základnej povinnej školskej dochádzky na úrovni ISCED 2A môže vstúpiť do praxe ako nekvalifikovaný pracovník. Po absolvovaní 1-ročnej základnej odbornej prípravy na úrovni

2C získa absolvent osvedčenie o absolvovaní základného odborného vzdelania garantujúce zaučenie v danom odbore štúdia a vysvedčenie potvrdzujúce ukončenie povinnej školskej dochádzky. Absolvent môže vstúpiť priamo na trh práce ako pracovná sila s minimálnou kvalifikáciou alebo pokračovať v štúdiu na úrovni 3C. Dosiahnuté vzdelanie vo všeobecnosti vytvára podmienky pre pokračovanie v štúdiu pre všetkých absolventov ISCED 2. Absolvent ISCED 2 môže pokračovať v štúdiu na konzervatóriu.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu primárneho vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa,
- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti),
- kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky,
- kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií,
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy,
- kompetencie (spôsobilosti) občianske,
- kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne,
- kompetencie (spôsobilosti) pracovné,
- kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti,
- kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry.

Naša základná škola vyučuje jeden cudzí jazyk (spravidla ANJ) od 1. ročníka a druhý cudzí jazyk od 7. ročníka. V siedmom ročníku majú žiaci na výber z druhého cudzieho jazyka - nemeckého jazyka - alebo posilnenie komunikačných zručností prvého cudzieho jazyka - anglického jazyka. Informatická výchova a informatika sa vyučuje od 2. ročníka. Absolvent našej školy získa solídne vzdelanie v prírodovedných aj v humanitných predmetoch. Vedomosti z cudzích jazykov sú tiež na patričnej úrovni, k čomu nám pomáhajú lektorky z ANJ a NEJ. Úroveň vedomostí a zručností umožňujú žiakom hlásiť sa na všetky typy stredných škôl.

Sme cirkevná škola a ako vzdelávacia inštitúcia sa nevzdávame ani úlohy výchovy, preto chceme, aby náš absolvent bol statočným kresťanom, charakterný, usilovný, svedomitý, samostatný, čestný.

3.4 Pedagogické stratégie

Škola cielene vytvára a rozvíja kľúčové kompetencie žiakov nasledovnými pedagogickými stratégiami:

1. Kompetencie k učeniu

V základnej výučbe i pri laboratórnych prácach sú žiaci organizáciou vyučovacej hodiny vedení k skupinovej práci, ktorej výsledky obhajujú. Do vyučovania sú zaradzované činnosti, ktoré podporujú zvedavosť, iniciatívu, tvorivosť a zodpovedný prístup k vzdelávaniu.

2. Kompetencie k riešeniu problému

Prestupujú celou výučbou na základnej škole, žiaci sú problémovými úlohami vedení k tomu, aby získané poznatky vedeli tvorivým spôsobom aplikovať. Toto je ďalej podporované účasťou školy v predmetových olympiádach, ale aj v súťažiach školského rozsahu. Žiaci objavujú vzájomné vzťahy a príčiny prírodných a spoločenských javov, frontálna výučba je potlačovaná aktivizujúcimi metódami.

3. Kompetencie občianske

Žiaci sú vedení k aktívnej účasti na školskom živote ale aj na živote farnosti a celého sídliska. Na škole fungujú spoločenské krúžky, kde žiaci nacvičujú kultúrne programy a potom vystupujú na kultúrnych podujatiach v rámci sídliska a celého mesta.

4. Kompetencie komunikatívne

Uplatňujú sa nielen v bežných vyučovacích hodinách, ale aj v nespočetných mimoškolských akciách. Konkrétne možnosti ponúka pre prvé ročníky program triedneho učiteľa, kde sa z náhodne zostavenej triedy vytvára pomocou komunikačných, športových, kultúrnych a psychologických hier zdravý a života schopný kolektív.

5. Kompetencie sociálne a personálne

Sú získavané v priebehu štúdia jasnými pravidlami pre spolužitie v škole, vytvorenou atmosférou demokracie a priateľstva. Učiteľ je vnímaný ako spolupracovník, radca a prirodzená autorita. Uvedené hodnoty a vzťahy majú svoje právne vymedzenie v školskom poriadku.

3.5 Začlenenie prierezových tém

1. Mediálna výchova

Je zaradená predovšetkým vo vyučovaní SJL, ANJ. Vyučujúci vedie žiakov k vytváraniu postojov a názorov a k pestovaniu kritického prístupu k mediálnym oznamom a správam.

Vo všetkých ďalších predmetoch dochádza predovšetkým k rozvoju komunikačných schopností, k schopnosti štylizovať písaný a hovorený text a verejne s ním vystúpiť.

2. Multikultúrna výchova

Prelína sa všetkými oblasťami. Žiaci si uvedomujú jedinečnosť každého človeka, právo všetkých ľudí na spoločné spolužitie. V škole je podporovaná zložením jednotlivých tried, v ktorých sa stále častejšie budú objavovať aj cudzinci, ktorí sú vítanými osobnosťami v triednych kolektívoch. Vzájomné návštevy v zahraničných školách multikulturalitu podporujú.

3. Osobnostná a sociálna výchova

Prechádza výučbou vo všetkých ročníkoch na nižšom i vyššom stupni základnej školy. Žiaci poznávajú sami seba a objavujú aj nutnosť spolupráce celého kolektívu. Sami si organizujú vlastný čas, plánujú, hľadajú možnosti efektívnej komunikácie. Naučia sa ovládať stres, tvorivo pracovať, relaxovať, ale aj hľadať pomoc pri ťažkostiach. V priestoroch školy i mimoškolských akciách sú vedení k rešpektovaniu školského poriadku.

4. Environmentálna výchova

Prvky environmentálnej výchovy zaraďujú vyučujúci priebežne vo všetkých základných predmetoch. Niektoré témy s ekologickou problematikou sa objavujú ako námety pre slohové práce. Škola rieši projekty v rámci ekologickej výchovy. V škole prebieha triedenie odpadu.

5. Ochrana života a zdravia

Vzdelávacia oblasť Ochrana života a zdravia vytvára priestor na realizáciu a uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie, osvojenie si teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu. Poskytuje základné informácie o biologických, fyzických, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu.

6. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Vyučovanie prebieha blokovo. S takýmto spôsobom výučby máme už niekoľkoročné skúsenosti. Žiaci druhého stupňa pripravujú prezentácie formou posteru, ktorý obhajujú pred spolužiakmi a pedagógmi školy na konci školského roka.

Okrem toho navštevujeme divadlá, koncerty, usporadúvame poznávacie a kultúrno- výchovné exkurzie, vždy na konci školského roka.

7. Finančná gramotnosť

Vychádza z národného štandardu na finančnú gramotnosť /Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2, platný od 1.9.2017/ a kladie požiadavky na finančné, ekonomické a právne vzdelávanie žiakov prostredníctvom osvojených kompetencií od najnižšej úrovne postupne do vyšších ročníkov. Dôraz sa kladie na praktické využitie poznatkov a prepojenie s realitou, nielen na nadobudnutie teoretických vedomostí

3.6 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Naša škola je otvorená nielen talentovaným, ale aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

a) Žiaci so zdravotným znevýhodnením

- so sluchovým a zrakovým postihnutím
- s telesným postihnutím
- s vývinovými poruchami učenia alebo správania
- s narušenou komunikačnou schopnosťou
- s autizmom, s poruchou koncentrácie a pozornosti

Žiaci so ŠVVP sa vzdelávajú podľa individuálnych vzdelávacích plánov, vypracovaných v spolupráci s CPaP a v súlade s platnou legislatívou a v súlade s ISCED 1. Odbornú pomoc poskytuje pedagóg školy s kvalifikáciou „špeciálna pedagogika“. Učiteľ s potrebnou kvalifikáciou poskytuje žiakom so ŠVVP rozvoj ich špecifických funkcií v súlade s RUP pre ZŠ pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, RUP pre žiakov s telesným postihnutím, RUP pre žiakov so sluchovým postihnutím a RUP pre žiakov s autizmom. RUP pre žiakov so ŠVVP sú prílohou ŠkVP.

- b) Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia, žiaci v hmotnej núdzi**
Poskytujeme im morálnu i finančnú pomoc (príspevok na exkurzie, LVK, obedy, kultúrne podujatia...)
- c) Žiaci s nadaním:**
Pedagógovia sa snažia rozvíjať schopnosti mimoriadne nadaných žiakov, zapájajú ich do rôznych súťaží, olympiád a iných aktivít.

Nevyhnutnou súčasťou vzdelávacieho a výchovného procesu na našej škole je získavanie spätnej väzby o výsledkoch našej činnosti (žiacov i zamestnancov školy). Závery z ich pravidelného vyhodnocovania sú základom strategického plánovania školy. Podrobný systém vnútroškolskej kontroly je súčasťou plánu práce školy.

4.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

4.1.1 Pravidlá pre hodnotenie žiakov

Hodnotenie výsledkov vzdelávania žiakov (stupne prospechu a správania) škola realizuje podľa Metodického pokynu č.22/2011 zo 14.mája 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl, ktoré vydalo MŠVVaŠ SR v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pod číslom 2011-3121/12824:4-921 s účinnosťou od 1.5.2011.

Metodický pokyn upravuje postup hodnotenia a klasifikácie žiakov stredných škôl v Slovenskej republike, ktorý sa vykonáva v procese výchovy a vzdelávania v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 462/2008 Z. z. a zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Metodický pokyn upravuje postup pri

- i. hodnotení a klasifikácii prospechu žiakov základných škôl (ďalej len „žiaci“),
- ii. hodnotení a klasifikácii správania žiakov,
- iii. udeľovaní a ukladaní opatrení vo výchove,
- iv. celkovom hodnotení žiakov,
- v. komisionálnych skúškach,
- vi. vedení dokladov o vzdelaní a niektorých školských tlačiv.

Nasledujúce body toto hodnotenie ďalej konkretizujú.

4.1.2 Spôsoby hodnotenia

Hodnotenie je realizované klasifikáciou, pri ktorej učiteľ používa päť klasifikačných stupňov. Ústne skúšanie je kombinované s ostatnými spôsobmi (písomné testy, hodnotenie prác v skupinách, samostatné práce).

O výsledkoch hodnotenia sú rodičia žiakov osobne informovaní na triednych rodičovských združeniach 2 krát za polrok školského roka.

Žiaci našej školy majú elektronické žiacke knižky, do ktorých učitelia zapisujú známky z jednotlivých predmetov, ktoré si rodičia môžu pozrieť denne.

4.1.3 Kritéria hodnotenia

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov klasifikáciou.

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný a 5 – nedostatočný. Riaditeľ základnej školy (ďalej len „riaditeľ“) oznámi v deň začiatku príslušného školského roka, ktoré predmety sa klasifikujú a ktoré sa neklasifikujú v súlade so školským vzdelávacím programom.

V predmetoch, ktoré sa neklasifikujú, sa v katalógovom liste žiaka a na vysvedčení žiaka uvedie „absolvoval/absolvovala“ alebo „neabsolvoval/neabsolvovala“ v súlade so školským vzdelávacím programom.

Zákonných zástupcov žiaka informuje priebežne o prospechu a správaní žiaka triedny učiteľ, učители jednotlivých predmetov. V prípade výrazného zhoršenia prospechu alebo správania informuje zákonných zástupcov žiaka riaditeľ písomne.

Všeobecné zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov

Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu na základnej škole je systematické hodnotenie žiaka. Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Hodnotenie a klasifikácia preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôžu byť znížené na základe správania žiaka.

Hodnotenie žiakov ako nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu má motivačnú, informatívnu, komparatívnu a korekčnú funkciu.

Žiak má právo:

- vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
- dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
- na objektívne hodnotenie.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa vykonáva priebežná a súhrnná klasifikácia žiaka. Priebežná klasifikácia sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka. Súhrnná klasifikácia sa vykonáva na konci každého polroka.

Pri hodnotení sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva. Hodnotenie je motivačný a výchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebedomia žiaka.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením je potrebné zohľadňovať zdravotné postihnutie týchto žiakov a vychádzať zo záverov a odporúčaní k hodnoteniu a klasifikácii školských poradenských zariadení.

V záujme poskytnutia objektívnej spätnej väzby a poukázania na rozvojové možnosti žiaka v danej oblasti vyučujúci pri písomných prácach môže pri klasifikácii známku uviesť slovný komentár, v ktorom vysvetlí nedostatky a zdôrazní pozitíva písomnej práce.

Získavanie podkladov na hodnotenie a klasifikáciu

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sledovaním stupňa rozvoja individuálnych osobnostných predpokladov a talentu,
- sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové, didaktické testy),
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby aj s výchovným poradcom, školským psychológom, alebo odbornými zamestnancami zariadení výchovného, psychologického a špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie,
- rozhovormi so žiakom.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka podľa vnútorných predpisov školy. V priebehu školského roka zaznamenáva výsledky žiaka a jeho prejavy najmä preto, aby mohol žiakovi poskytovať spätnú väzbu a usmerňovať výchovno-vzdelávací proces žiaka v zmysle jeho možností rozvoja a informovať zákonných zástupcov žiaka.

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky. Žiak by mal byť v priebehu polroka z jedného vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou jedna hodina týždenne vyskúšaný minimálne dvakrát. Z vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou vyššou ako jedna hodina týždenne by mal byť žiak v priebehu polroka skúšaný minimálne trikrát.

Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením. Po ústnom vyskúšaní oznámi učiteľ výsledok hodnotenia ihneď. Výsledky hodnotenia písomných skúšok, prác aj praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 14 dní.

Jednotlivé druhy písomných skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby sa nadmerne nehromadili v určitých obdobiach. Termín písomnej práce, ktorá trvá viac ako 25 minút, učiteľ konzultuje s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môžu žiaci písať len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Postup pri hodnotení a klasifikácii prospechu

- 1) Pri ústnom skúšaní je žiak klasifikovaný známkou.
- 2) Hodnotenie písomnej práce je vyjadrené známkou.
- 3) Podkladom pre súhrnnú klasifikáciu predmetu sú:
 - známky z ústnych odpovedí,
 - známky z písomných prác,
 - posúdenie faktorov a prejavov žiaka, ktoré majú vplyv na jeho školský výkon.

Výsledný stupeň prospechu žiaka vo vyučovacom predmete určí vyučujúci.

V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia výsledný stupeň za klasifikačné obdobie príslušní učitelia po vzájomnej dohode.

Pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého klasifikačného obdobia. Pritom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok získaných v danom klasifikačnom období, prihliada sa k dôležitosti a váhe jednotlivých známok.

- Na prvej hodine vyučovaného predmetu v každom polroku školského roka oznámi vyučujúci žiakom tematický plán, podmienky štúdia a klasifikácie v danom predmete a ich vplyv na konečnú známku.
- Ak žiak nezíska dostatočný počet známok za dané klasifikačné obdobie a nemôže byť objektívne klasifikovaný, vykoná žiak komisionálnu skúšku z daného predmetu do dvoch mesiacov od termínu hodnotiacej pedagogickej rady.
- Ak žiak vykazuje v priebehu klasifikačného obdobia (za štvrt'rok) podstatné zníženie prospechu (o 2 a viac stupňov), vykazuje neprospech, ohlásí učiteľ daného predmetu túto skutočnosť triednemu učiteľovi, ktorý to oznámi preukázateľným spôsobom rodičom.
- V prípade neprítomnosti žiaka pri overovaní znalosti, schopnosti a zručnosti je na rozhodnutí učiteľa, či poskytne žiakovi náhradný termín.
- Vyučujúci dodržiava zásady pedagogického taktu, hlavne: nehodnotí žiaka ihneď po:
 - jeho príchode do školy po neprítomnosti dlhšej ako jeden týždeň,
 - je si plne vedomý toho, že účelom skúšania nie je nachádzať medzery vo vedomostiach žiaka, ale predovšetkým zhodnotiť získané a preukázané vedomosti a zručnosti,
 - známka z predmetu nezahŕňa hodnotenie správania sa žiaka.

4.2 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

4.2.1 Hospitačná činnosť vedenia školy (podľa stanoveného ročného plánu kontrol)

Vedenie školy zisťuje, či je školský vzdelávací program realizovaný v súlade s prijatým programom, či učiteľ využíva nové metódy práce, ako zapája žiakov do výkladu nového učiva, úroveň diskusie k danej téme.

Hodnotí, či majú žiaci dosť priestoru na tvorivú prácu, na vlastné názory a riešenia problémových úloh a vyvodzovanie záverov na základe indukcie a dedukcie.

Ďalej je predmetom hospitácie správanie sa učiteľa v triede, ochota prijímať názory žiakov, vytvárať príjemné prostredie, pracovnú a tvorivú atmosféru.

Za úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu a výsledky vzdelávania zodpovedá riaditeľ školy, ktorý realizuje pohospitačný pohovor a vyvodzuje spoločné závery.

4.2.2 Dotazníkový prieskum žiakov

Raz za rok sa zisťuje u žiakov prostredníctvom dotazníka, či je učiteľ v triede považovaný za odborníka, či svoju odbornosť vie predať a prezentovať, či jeho chovanie v triede je motivujúce a hodnotenie výkonov žiakov je spravodlivé, korektné a objektívne.

4.2.3 Vzájomné hospitácie kolegov (priebežné)

Tento spôsob hodnotenia je využívaný predovšetkým u začínajúcich učiteľov, ktorí majú možnosť navštíviť hodinu svojho uvádzajúceho učiteľa a následne využiť jeho skúsenosti pri vlastnej práci. Hospitačnú činnosť ma uvádzajúci učiteľ v pracovnej náplni a za zvereného učiteľa v prvom roku plne zodpovedá.

4.2.4 Záverečné hodnotenie zamestnancov bude na základe:

- plnenia cieľových úloh,
- pozorovania,
- rozhovoru,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje,
- zapájanie učiteľa do predmetových olympiád a celoštátnych súťaží, ktorých vyhlasovateľom je MŠVVaŠ SR,
- sledovania pokroku vo výsledkoch vzdelávania pod vedením učiteľa,
- ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov a mimo školskej činnosti,
- vzájomné hodnotenie učiteľov (otvorené hodiny),
- hodnotenia samotným učiteľom.

4.3 Hodnotenie školy

Hodnotenie a samohodnotenie školy slúži k poskytovaniu nevyhnutnej spätnej väzby o tom, ako sa škole darí naplňovať výchovné a vzdelávacie zámery.

Výstupy sú zároveň i hodnotením kvality školy a hodnotením kvality ŠkVP. Výsledky SWOT analýzy použijeme ako podklady pre oblasti, ktoré budeme autoevalvovať.

4.3.1 Oblasti autoevalvácie:

- podmienky pre vzdelávanie,
- zisťovanie školskej klímy, podpora žiakov, vzťahy a spolupráca,
- zisťovanie poznatkov a zručností žiakov,
- riadenie školy,
- ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov,
- úroveň výsledkov práce školy,
- image školy.

4.3.2 Podmienky pre vzdelávanie

Ich úroveň je pravidelne sledovaná vedením školy prostredníctvom vedúcich PK, ktorí odovzdajú námety na doplnenie učebných pomôcok pre jednotlivé predmety. Okrem učiteľov sa prihliada aj na názor žiakov prostredníctvom dotazníkov.

4.3.3 Kritéria pre nás

- Postupné vylepšovanie materiálno- technického vybavenia školy, aby bolo možné naplňovať ciele ŠkVP,

- spokojnosť žiakov, rodičov a učiteľov,
- kvalita výsledkov.

4.3.4 Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy

- analytická a kontrolná činnosť riaditeľa školy – priebežne,
- práca predmetových komisií, zasadania min. 4x ročne,
- personálne zabezpečenie, kreativita učiteľov – priebežne,
- kontrolná a hospitačná činnosť – podľa plánu hospitácií,
- rokovania Rady školy a Rodičovskej rady – 4 x ročne,
- dotazníky pre žiakov a rodičov,
- analýza prijatých žiakov na SŠ,
- dotazníky pre absolventov školy,
- analýza úspešnosti žiakov školy na súťažiach a olympiádach,
- SWOT analýza.

4.4 Zisťovanie školskej klímy, podpora žiakov, vzťahy a spolupráca

Školská klíma je zisťovaná raz za rok dotazníkovou formou za pomoci rodičov, žiakov a pedagógov školy. S výsledkami sú oboznámení učitelia aj Rada školy.

Škola predovšetkým zisťuje názor na úroveň starostlivosti o žiakov a zamestnancov, ochotu zamestnancov pracovať v prospech školy, dôvera zamestnancov k vedeniu školy a či sú obe strany ochotné spolupracovať a diskutovať o tom, čo sa v škole robí, o problémoch, ktoré je potrebné riešiť.

4.5 Kritéria

- Vzťah žiakov ku škole,
- podmienky a inovačné návrhy k chodu školy,
- vzťah pedagógov ku škole, k svojej práci a k celému kolektívu.

5 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

5.1 Charakteristika výstupov žiakov

Žiaci prichádzajú do 1. ročníka po absolvovaní predprimárneho vzdelávania ISCED 0. Pri prechode z predprimárneho do primárneho vzdelávania ISCED 1 základnej školy je potrebné pripraviť žiakov na náročnejší systém učenia sa.

Veľký dôraz kladieme na adaptáciu na nové školské prostredie, tvorbu návykov na pravidelné učenie sa, výchovu žiakov k životu v spoločenstve triedy a rešpektu potrieb iných žiakov.

Realizácia: školské výlety, príprava kultúrnych programov, spoločné kultúrne vystúpenia v rámci triedy a regiónu.

Rozvoj sebapoznania a sebahodnotenia žiaka.

Realizácia: odstraňovať zlé návyky pri učení, vytvorenie pozitívnej klímy školy. Cieľom je, aby žiaci získali dobrý učebný štýl, poznali svoje silné a svoje slabé stránky.

Škola má snahu orientovať pedagogické stratégie na riešenie problémových úloh a tvorbu projektov. Žiaci sa učia spracovávať informácie, pripravovať projekty a prezentovať ich.

Realizácia: príprava projektov žiakov, ktoré sú prezentované na konci školského roku na „Deň školy“.

5.2 Hodnotenie a klasifikácia

Žiaci sú hodnotení zo všetkých predmetov vrátane katolíckeho náboženstva, prevažne na základe ústnych foriem skúšania.

Hodnotenie výsledkov vzdelávania žiakov (stupne prospechu a správania) sa realizuje klasifikáciou alebo slovne - v súlade s Metodickým pokynom na hodnotenie žiakov ZŠ č.22/2011 schváleným MŠVVaŠ SR pod číslom 2011-3121/12824:4-921 s účinnosťou od 1. 5. 2011.

Postupne plynulo sa prechádza od 2. ročníka na písomné formy skúšania prevažne v slovenskom jazyku a matematike. Písomné formy skúšania sa využívajú aj v iných predmetoch (napr. prvouka) s tým, že sú koncipované jednoduchou a hravou formou. Na základe možnosti výberu hodnotenia žiakov môže byť po prerokovaní v pedagogickej rade odsúhlasené riaditeľkou školy slovné hodnotenie. Na našej škole sú žiaci prvého ročníka hodnotení vo všetkých predmetoch slovne.

5.3 Školský učebný plán

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín				Poznámky
		1.	2.	3.	4.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	9	8	7	7	
	Prvý cudzí jazyk	1	1	3	3	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	5	5	4	
	Informatika			1	1	
Človek a príroda	Prvouka	1	2			
	Prírodoveda			1	2	
Človeka spoločnosť	Vlastiveda			1	2	
Človek a hodnoty	Katolícke náboženstvo	2	2	2	2	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie			1	1	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2	2	1	1	
	Hudobná výchova	1	1	1	1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	3	3	2	2	
Spolu		23	24	25	26	

Poznámky:

- V 1.- 4. ročníku sme posilnili výučbu katolíckeho náboženstva o 1 hodinu týždenne.
- V 1. ročníku sme zaviedli prvý cudzí jazyk - anglický jazyk v počte jedna hodina týždenne.
- V 2. a 3. ročníku sme navýšili výučbu matematiky o 1 hodinu týždenne.
- V 1. a 2. ročníku sme navýšili hodinu telesnej a športovej výchovy o 1 hodinu týždenne. Z ponúkaných disponibilných hodín podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie, ktorý bude v platnosti pre všetky ZŠ od školského roku 2026/2027

https://www.minedu.sk/data/files/11808_statny-vzdelavaci-program-pre-zakladne-vzdelavanie-cely.pdf.

Personálne zabezpečenie vykonávame cez projekt Tréneri v škole.

6 UČEBNÉ OSNOVY PRE JEDNOTLIVÉ PREDMETY

6.1 Slovenský jazyk a literatúra

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Poznámka
Počet vyuč. hod. týždenne	9	8/5+3	7/4+3	7/5+2	SJL/SJ+L
Počet vyuč. hod. ročne	297	264/165+99	231/132+99	231/165+66	

Poznámka: Učebný predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

Charakteristika učebného predmetu

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikačných a kognitívnych kompetencií žiakov, ktoré sú východiskom rozvíjania ďalších kompetencií v ostatných vyučovacích predmetoch. Jazyk sa chápe ako potencionálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože v sebe zahŕňa jazykovú a slohovú zložku, čítanie a literárnu výchovu. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – hovorenia, písania, čítania s porozumením a počúvania.

Participácia s ISCED 0

Zámerná stimulácia rozvíjania jazykovej a literárnej gramotnosti sa v uplynulých rokoch posunula smerom k dieťaťu predškolského veku. Veľkým benefitom našej školskej edukácie je súčasť materskej školy v priestoroch základnej školy, kde dochádza ku zámernému prepojeniu a podnecovaniu, rozvíjaniu a prehľbovaniu pregramotnosti, formulovaniu potrieb praxe. Interakcia sa realizuje dlhoročnou vzájomnou spoluprácou medzi zložkami našej školy, ktorá vytvára kooperatívny priestor na výborné doladovanie vzdelávacích programov.

Kľúčové kompetencie sa realizujú a rozvíjajú v spolupráci:

- so školskou knižnicou, ktorá predstavuje detských spisovateľov a podnetné knihy a časopisy pre všetky deti, organizuje besedy so spisovateľmi v školskej knižnici, predčítava rozprávky, príbehy a následne ich reprodukuje, k diskusii o knihách, čo sa im na nich páči, čo si myslia, že sa v nich dozvedia a dočítajú, prepojiť text s vlastnou skúsenosťou, vysvetlí im neznáme pojmy, vedie deti k samostatnému prezeraniu kníh a hlavne v nich podnecuje lásku ku knihám, vztahu k čítaniu a radosti z neho,

- bábkový Osmijanko s pani učiteľkou z primárneho vzdelávania rozvíja emocionálno-estetické cítenie u detí veľmi zábavnou a hravou formou. Deti nadobúdajú dobrú úroveň predčitateľskej gramotnosti tak, že spontánne reagujú na čítaný text, napodobňujú postavy, dramatizujú známe rozprávky, hrajú divadlo, rozširujú si slovnú zásobu, artikulujú, analyzujú hlásky v slove, graficky zaznamenávajú, čo vidia, rozprávajú sa o rôznorodosti písmen a hlások, poznávajú niektoré z písmen a napodobňujú ich tvar a podobne,
- otvorené hodiny prvákov ZŠ pre predškolákov ponúkajú rôznorodé poznávacie, komunikačné, sociálne, pohybové a iné aktivity, v ktorých sú predškoláci ich súčasťou a majú priestor spolupodieľať sa na vytváraní vyučovacej hodiny- hlásiť sa, reagovať, pracovať, vyskúšať si rôzne hry a úlohy a získavať nové skúsenosti vo vzájomnej súčinnosti,
- so školskou psychologičkou, ktorej hlavnou úlohou je zachovanie a posilňovanie psychického zdravia detí, ich harmonický vývoj ale aj s odbornou diagnostikou, poradenstvom a prevenciou a cieľom eliminovať poruchy pozornosti, reči, motoriky a učenia, ktoré by bránili neskoršej pripravenosti dieťaťa na vstup do školy.

Cieľavedomým pedagogickým pôsobením na dieťa, vhodnými metódami, formami a vzdelávacími zámery, rozvíjame elementárne kompetencie dieťaťa, na ktorých si dieťa buduje a rozvíja gramotnosť v primárnom vzdelávaní.

Obsah učebného predmetu

1. ročník

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: prípravné, šlabikárové a čítankové. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká:

- **Jazyková a slohová zložka** – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaraďujeme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr. žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie.

Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty. V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Hovorenie: žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť.

Počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.

Čítanie s porozumením: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením.

Najdôležitejšou zručnosťou žiaka 1. ročníka je naučiť sa správne čítať. Od zvládnutia tejto základnej zručnosti závisí ďalšia školská úspešnosť žiaka. Naši žiaci sa v 1. ročníku ZŠ učia čítať pomocou metódy SFUMATO – Splývavé čítanie, ktorej autorkou je česká pedagogička s dlhoročnou praxou v tejto oblasti PaedDr. Mária Navrátilová.

Metodika Sfumato umožňuje

- žiakovi osvojiť si čitateľské zručnosti.
- každé dieťa, ktoré má zdravý sluch, zrak a hlas sa metódou Sfumato naučí technicky správne čítať, pretože sa naučí správne fyziologicky tvoriť hlásky.
- rozvíja čítanie s porozumením. Technický základ dlhej expozície hlások dáva mnohonásobne dlhší čas CNS na spracovanie. Oči sa pohybujú dopredu ešte pri predchádzajúcej expozícii hlásky, a to kontrolovane z písmenka na písmenko.
- dokonalou analýzou a syntézou sa zlepší aj písomný prejav.
- technika prevedenia umožňuje žiakovi voľbu vlastného tempa pri čítaní

Z radov odbornej pedagogickej verejnosti je tento spôsob výučby čítania veľmi pozitívne hodnotený, hoci zatiaľ je táto metóda dosť málo rozšírená.

Reálny prínos metódy SFUMATO pri výučbe čítania

Čítanie pre všetky deti – pri počiatočnej fáze nácviku čítania sa pracuje 20 x pomalšie ako pri štandardných metódach – je to veľmi vhodné pre deti s poruchami učenia (dyslexiou).

Pri dôslednom dodržaní techniky sa zabráni dvojitému čítaniu a zamieňaniu písmen – vytvorenie dynamického stereotypu.

Splývavé čítanie – žiaci neoddeľujú predložky, plynule prechádzajú z písmena na písmeno, zo slova na slovo, čítajú pomalšie, ale písmenká pekne spájajú a „držia“ predchádzajúcu hlásku, kým oko nenačíta nasledujúcu (dynamický stereotyp).

Postupnosť osvojovania písmen je založená na princípe kontrastu.

Zážitkové učenie - učíme sa všetkými zmyslami.

Technika umožňuje voľbu vlastného tempa. Rôzne tempo čítania, ale rovnaký výsledok – čítanie s porozumením.

Písanie: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačенých aj písaných písmen, odpísať a prepísať text.

2. ročník

Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci si začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč.

Čítanie a literárna výchova - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte.

V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Hovorenie: – zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh.

Čítanie s porozumením: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov.

Písanie: žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen. Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

3. ročník

Špecifickým cieľom jazykového vyučovania v treťom ročníku je zvládnutie učiva, zameraného na pravopisné pravidlá. Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívna pozornosť sa venuje práci s textom. Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania.

Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka - osvojenie si základných pravopisných pravidiel a kľúčových pojmov o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobudnutie spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania. Napísať krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva.

Čítanie a literárna výchova – zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahová analýza textu na primeranej úrovni, čítanie sporozumením. Identifikácia informácií priamo uvedených v texte, formulovanie otázok k týmto informáciám a identifikovanie informácií uvedených v texte nepriamo.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme v tomto ročníku formulovať nasledovné špecifiká:

Hovorenie: žiaci dokážu rozprávať samostatne a podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte. Od žiakov vyžadujeme, aby porozumeli nielen inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy, ale aby nadobudli aj spôsobilosť vyžiadať si chýbajúce informácie.

Čítanie s porozumením: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázky formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa.

4. ročník

Vo štvrtom ročníku sa systematizuje učivo z jazykového systému. K ohybným slovným druhom sa postupne pridávajú neohybné slovné druhy. Žiaci si osvojujú ďalšie pravidlá slovenského pravopisu. V priebehu celého školského roka intenzívne pracujú s textami, zameriavajú sa na porozumenie ich obsahu a pomenovanie ich základných vlastností. Zvyšujú sa požiadavky na kvalitu vytvorených textov v hovorenej aj písanej podobe.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra formulujeme nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – rozširovanie poznatkov o jazykovom systéme, slovných druhoch. V slohu sa zameriame na zautomatizovanie používania pravopisných pravidiel v písomnom prejave žiakov. Zdokonaľujeme u žiakov spôsobilosti vedieť ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa zadania, predlohy a samostatne tvoriť písomne texty.

Čítanie a literárna výchova – u žiakov sa zameriame na zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu ďalších určených literárnych pojmov, na estetické vnímanie literárneho

diela a obsahovú analýzu textu na primeranej úrovni. Pri čítaní s porozumením žiaci identifikujú informácie uvedené v texte priamo aj nepriamo a formulujú otázky k týmto informáciám.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra formulujeme nasledovné špecifiká:

Hovorenie: žiaci disponujú spôsobilosťou samostatne rozprávať a rozprávať podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh. Odpovedajú na otázky zamerané na prezentované informácie.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k prezentovanému textu. Snažia sa porozumieť inštrukcii učiteľa pri riešení úlohy a vedia si vyžiadať chýbajúce informácie. Formulujú inštrukcie k práci so spolužiakom, pri skupinovej práci.

Čítanie s porozumením: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, predovšetkým v porozumení čítaného textu a v technike čítania so správnou intonáciou a dôrazom na prednes. Vedia porozumieť informáciám, ktoré sú v texte uvedené priamo aj nepriamo podľa otázky formulovanej učiteľom.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne píšu texty podľa zadania učiteľa.

Ciele učebného predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka, prostredníctvom ktorej sa žiaci okrem poznatkov zbližujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah. Jej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií – súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na recepciu umeleckého textu, jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Dôraz sa kladie na čítanie ako všestranné osvojovanie umeleckého textu. Vo vyučovaní jazyka sa akcent kladie na rozvoj čitateľskej gramotnosti a tvorbu vlastných jazykových prejavov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania),
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči,
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej,
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti, technike reči a čítania,
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa,

- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej),
- plynulo čítať s porozumením veku primerané texty,
- reprodukovat' informácie, ktoré sú uvedené v texte priamo,
- porozumieť informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo,
- rozvíjať funkčnú čitateľskú gramotnosť.

Prierezové témy

Neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávania žiakov sú prierezové témy. Z ich pováh vyplýva prepojenie na reálny život, osvojenie si bezpečnostných pravidiel, preventívnej ochrany zdravia, ochrany prírody, vedenie k vnímaniu odlišnosti a rôznorodosti sveta, pochopeniu, že každý jednotlivec je súčasťou systému, pričom sa jednotlivci a systém vzájomne ovplyvňujú.

Pre jednotlivé prierezové témy sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné a kooperatívne metódy vyučovania, v ktorých sa rozvíja tak kritické myslenie žiakov, ako aj ich schopnosť samostatne a zodpovedne reagovať na kultúrnu rôznorodosť sveta.

Ciele uplatňovania prierezových tém:

Mediálna výchova

Hlavným cieľom témy je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s mediálne známou osobou, spisovateľom, hercom...
- rozhovor, diskusia,
- návšteva divadla, kina,
- článok v školskom časopise,
- literárno-estetické spracovanie – plagát,

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom prierezovej oblasti je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziludské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Dôležité je podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda/online beseda s odborníkmi CPPaP, kňazom
- beseda so spisovateľom,
- návšteva školskej knižnice, kultúrneho podujatia,
- vytvorenie projektu s dôrazom na kooperáciu a rozvíjanie zručností,
- prezentácia, súťaž, didaktické hry a aktivity.

Multikultúrna výchova

Zmyslom multikultúrnej výchovy v primárnom vzdelávaní je rozvíjať u detí schopnosť základnej kultúrnej sebareflexie a schopnosti pre samostatné zapojenie sa do spolupráce v sociálnej a kultúrnej rôznorodostnej kolektíve. Dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- akceptovať ľudskú rôznorodosť pri práci v skupine,
- edukačná činnosť bude zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál,
- vytvárať príležitosti a priestor na spoznávanie nových kultúr, napr. cez literatúru, film, rozprávku,
- využiť multikultúrnosť v témach čitateľských súťaží.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- slávenie kresťanských sviatkov, slovenských tradícií, slávností,
- návšteva pútnických miest, kultúrnych a historických pamiatok, amfiteátrů,
- spolupráca a spoluúčasť na online regionálnych súťažiach.

Environmentálna výchova

Informačno - komunikačné technológie umožňujú efektívne využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti, približujú spôsoby riešenia ekologických problémů, podporuje aktívny prístup a zodpovednosť k tvorbe a ochrane životného prostredia

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, nieť zodpovednosť;
- literárne spracovanie environmentálnej témy – vytvorenie prezentácie, básne, komiksu, príbehu,
- literárne spracovanie environmentálnej témy v súťažiach,
- využívanie edukačných serverov s tematikou ENV.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Hlavným cieľom prierezovej témy je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím digitálnych technológií.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zapájanie sa do literárnych recitačných súťaží,
- verejné prezentovanie projektov – rodičom, učiteľom, spolužiakom, mladším žiakom,
- výstava zhotovených projektov v priestoroch školy,
- v školskom časopise,
- zhotoviť článok na webovú stránku školy.

Digitálna gramotnosť

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom na 1. stupni získať základnú digitálnu gramotnosť.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- digitálna komunikácia na internete, klady/zápory,
- online učenie na platformách,
- online práca s informáciami, hľadanie a triedenie,
- pravidlá správania v platformách pri prezenčnom aj dištančnom vzdelávaní.

Základné predmetové kompetencie

Poznávacie a rečové kompetencie

Motorické zručnosti

- 1) Samostatne písať jednoduché texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma (písané alebo tlačené písmo).
- 2) Prečítať, podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať a prečítať arabské číslice v súvislosti s učivom v matematike.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- 1) Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
- 2) Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov.
- 3) Reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne).

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- 3) Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické zručnosti

- 1) Uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatriedovať.

Tvorivé zručnosti

- 1) Tvoriť vlastný text.
- 2) Ústne prezentovať vlastný text.
- 3) Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- 4) Porozprávať príbeh na danú tému (podľa názvu, obrázkov atď.) s použitím priamej reči.
- 5) Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
- 6) Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

- 1) Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.

Komunikačné zručnosti

- 1) Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- 2) Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu.
- 3) Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

- 1) Na základe predchádzajúcej prípravy správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané skúsenostiam žiaka.
- 2) Pri hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
- 3) Výrazne čítať kratšie úryvky z literatúry pre deti a mládež.
- 4) Výrazne recitovať básne, úryvky z prózy.
- 5) Pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovať priamu reč.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

Analytické a interpretačné zručnosti

- 1) Zostaviť osnovu prečítaného textu.
- 2) Určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu.
- 3) Prerozprávať obsah prečítaného textu.

- 4) Vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.
- 5) Vyhľadávať, identifikovať v literárnych textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy.
- 6) Pri jednoduchom rozbere literárnych textov používať literárne pojmy.
- 7) Hodnotiť postavy literárneho diela, určiť ich vzájomný vzťah.
- 8) Odlišovať prozaické a básnické texty.
- 9) Odlišovať umelecké a náučné texty.

Tvorivé zručnosti

- 1) Zreprodukovat' a zdramatizovat' časť rozprávky, poviedky alebo povesti.
- 2) Na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh vo forme rozprávania, dramatizácie a ilustrácie.
- 3) Napísať krátky prozaický útvar.
- 4) Tvoriť jednoduché rýmy.
- 5) Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

- 1) Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
- 2) Budovať si vlastnú knižnicu.

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú v učebnom predmete slovenský jazyk a literatúra v 1. ročníku hodnotení slovne, v 2. až 4. ročníku priebežne aj celkovo klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov: <https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf>

Aritmetický priemer známok nie je určujúci pri polročnej a koncoročnej klasifikácii. Pri klasifikovaní žiaka na vysvedčení pedagóg hodnotí prácu žiaka za celé klasifikované obdobie komplexne (z hľadiska učebných štandardov) a individuálne (z hľadiska osobnostných charakteristík žiaka) a celkový obraz dotvára vzťah k predmetu a povinnostiam.

Autoevalvácia práce žiaka

Žiak sa prostredníctvom hodnotenia učiteľa postupne učí objektívne hodnotiť svoj výkon, svoje schopnosti, vedomosti. Učiteľ vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak mohol objektívne hodnotiť svoju prácu. Obidva názory (učiteľa a žiaka) sú priebežne konfrontované. Cieľom je ideálna zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia. Žiak sa v spolupráci s učiteľom naučí hodnotiť svoju prácu. Hodnotenie prebieha v jednotlivých predmetoch priebežne počas celého školského roka po prebratí tematického celku prostredníctvom morálneho ocenenia, pochvál, známok ktoré vyjadrujú stupeň zvládnutia obsahu vzdelávania.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Portfóliá žiackych prác, štruktúrované pozorovanie žiaka, rozhovory so žiakmi, príp. konzultácia s rodičmi. Podklady- projekty, riešenia komplexných úloh, samostatné práce (prihliadnuť na individuálne podmienky každého žiaka),
- účasť v olympiádach a iných súťažiach v rámci daného predmetu; tieto aktivity žiaka v predmete môžu výslednú klasifikáciu zlepšiť,
- domáca príprava

Kritériá kontroly a hodnotenia

1. ročník

Na hodinách slovenského jazyka cvičné diktáty, pravopisné cvičenia, slohové práce, krátke testy hodnotíme uvedením počtu chýb, slovným komentárom, bodmi (počet bodov/chýb = počet slov/javov/..., napr. 10 slov v pravopisnom cvičení = 10 bodov). Ústne odpovede sú hodnotené tiež slovne.

Pri hodnotení žiackych projektov vychádzame z nasledovných kritérií:

- 1) dodržanie témy
- 2) rozvíjanie témy, hĺbka, obrázkový materiál, použitie zdrojov, samostatnosť, tvorivosť, nápaditosť, originalita
- 3) estetická úroveň

Projekty žiakov hodnotíme slovne, výstavkou najlepších projektov, motivačnou pečiatkou

2. až 4. ročník

- 1) Pravopisné cvičenia, diktáty sú hodnotené podľa uvedenej stupnice.
- 2) Cvičné diktáty učiteľ hodnotí uvedením počtu chýb.
- 3) Tematické previerky, polročné a výstupné previerky, testy sú klasifikované podľa percentuálnej stupnice uvedenej vyššie.
- 4) Slohové práce sú hodnotené slovne (štylizácia, obsah, úhl'adnosť písma).
- 5) Vynikajúce práce sú hodnotené aj motivačnou známkou.
- 6) Ústne odpovede sú hodnotené známkou.

Projekty a prezentácie

Pri hodnotení žiackych projektov vychádzame z nasledovných kritérií:

1. dodržanie témy
2. rozvíjanie témy, hĺbka, obrázkový materiál, použitie zdrojov, samostatnosť, tvorivosť, nápaditosť, originalita
3. estetická úroveň
4. hodnotíme slovne, výstavkou najlepších projektov a najlepšie aj motivačnou známkou 1.

Zameranie kontrolných diktátov v 1. ročníku ZŠ:

1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ

Zameranie kontrolných diktátov v 2. ročníku ZŠ:

1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ
2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž)
3. Samohláska ä
4. Dvojhlásky
5. Tvrdé spoluhlásky
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Mäkké spoluhlásky
8. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le
9. Vety
10. Opakovanie učiva z 2. ročníka

Zameranie kontrolných diktátov v 3. ročníku ZŠ:

1. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ
2. Slová s l, í, r, ř
3. Vybrané slová po b
4. Vybrané slová po m
5. Vybrané slová po p
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vybrané slová po r, s
8. Vybrané slová po v, z
9. Slovné druhy
10. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ

Zameranie kontrolných diktátov v 4. ročníku ZŠ:

1. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ
2. Vybrané slová po b, m
3. Vybrané slová po p, r
4. Vybrané slová po s, v, z
5. Spodobovanie
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vlastné podstatné mená
8. Ohybné slovné druhy
9. Neohybné slovné druhy
10. Opakovanie učiva zo 4. ročníka ZŠ

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

Klasifikačný stupeň	1	2	3	4	5
Počet chýb	0-1	2-4	5-7	8-10	11 a viac

Kritériá kontroly a hodnotenia diktátov:

Za chybu v práci žiaka sa počíta akákoľvek chyba z učiva, ktoré sa preberalo. Ak sa vyskytne tá istá chyba v jednom slove niekoľkokrát, počíta sa za jednu chybu (napr. riba vo viacerých vetách). Chyba rovnakého významu v rôznych slovách sa počíta ako chyba v ďalšom slove (napr. chlapmy, stromamy). Chybou je i nečitateľné písmo, nesprávny tvar písmena. Znamka za zlú úpravu sa nezaráta do známky z diktátu, ale úprava sa hodnotí slovne.

Rozsah kontrolných diktátov v jednotlivých ročníkoch:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Rozsah plnovýznamových slov	10 - 15	20 - 30	30 - 40	40 - 50

Tieto počty platia aj pri prepise a odpise textu.

Počet testov/písomných prác počas školského roka:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vstupné testy	0	1	1	1
Polročné písomné práce	0	1	1	1
Koncoročné písomné práce	1	1	1	1

Transformácia bodov na percentá:

Pri polročných a koncoročných písomných prácach sa využíva stupnica percentuálneho hodnotenia:

Percentuálne hodnotenie	100% - 90%	89% - 75%	74% - 50%	49% - 25%	24% - 0%
Klasifikačný stupeň	1	2	3	4	5

Oprava a hodnotenie písomných slohových prejavov

Učiteľ vždy musí nájsť hranicu medzi skutočným odstraňovaním stylistických a gramatických chýb a subjektívnym vylepšovaním žiakovej práce. Praxou je dokázané, že prílišným zasahovaním do práce žiakov vzniká neprehľadnosť a červené more značiek, ktoré žiaka odrádzajú od ďalšej práce. Hodnotenie na I. stupni má prevažne motivačnú funkciu. Práve tu má učiteľ veľkú možnosť získať záujem o slohovú výchovu aj zo strany slabších žiakov. Učiteľ si má priebežne všímať činnosť jednotlivcov i celého kolektívu. Kritické pripomienky je dôležité vyjadrovať vždy taktne, aby sa neznižovalo sebavedomie žiakov. Na I. stupni hodnotíme len krátke slohové útvary.

Pri slohových prácach hodnotíme:

- štylistickú a kompozičnú stránku
- úroveň spisovného vyjadrovania
- štylizáciu (výber vhodných výrazov)
- kompozíciu (správne členenie, postupnosť)
- pravopisnú stránku
- úpravu

Príklad základného postupu na hodine opravy slohových písomných prejavov:

1. Učiteľ zhodnotí všeobecne všetky práce a poukáže na najčastejšie sa opakujúce chyby.
2. Nechá prečítať niekoľko lepších i priemerných prác, poukáže na zaujímavé i chybné stránky prejavu. Posmelí autorov slabších prác.
3. Pristúpi k rozboru najčastejších chýb.
4. Najviac času treba venovať štylistickým a kompozičným nepresnostiam vo vyjadrovaní.
5. Typické chyby treba vypísať na tabuľu a spolu so žiakmi vyhľadáva výstižnejšie výrazy. Žiaci sa pokúšajú individuálne alebo spoločne štylizovať chybné vety a slovné spojenia.
6. Dôležité je vysvetliť všeobecne i individuálne postup pri oprave slohových prác, ktoré robia potom žiaci individuálne.
7. V závere hodiny ponechá dostatok času na individuálnu opravu a kontrolu.

Pri kontrole a opravách je potrebné využívať jednotný systém korektorských /opravných/ značiek. Hlavne v nižších ročníkoch je potrebné žiakom ukázať aj postup, ako majú žiaci vzniknuté chyby odstrániť. Je dôležité, aby žiaci nehľadali pravopisnú chybu tam, kde majú opraviť nedostatok v štylizácii. Mladším žiakom je vhodné napísať nad dané miesto správny výraz, vetu. Postupne, vo vyšších ročníkoch, to musia žiaci zvládnuť sami.

Ak žiak urobil štylistické chyby, opraví celú vetu. Pri chybách v kompozícii musí často prepísať časť práce, pri závažných nedostatkoch aj celú prácu.

Oprava slohovej práce žiakom po učiteľovej oprave je dôležitým zakončením celej práce na písomnom jazykovom prejave. Každú opravu, ktorú žiak vykoná, má učiteľ skontrolovať a overiť si, či sa žiak z opravených chýb poučil.

Bodovací systém

päťminútoviek, (desaťminútoviek):

(10 slov)

10 správnych odpovedí	10 bodov
9 správnych odpovedí	9 bodov
8 správnych odpovedí	8 bodov
7 správnych odpovedí	7 bodov
6 správnych odpovedí	6 bodov
5 správnych odpovedí	5 bodov

4 správne odpovede 4 body
 3 správne odpovede 3 body
 2 správne odpovede 2 body
 1 správna odpoveď 1 bod

Transformácia bodov na známky :

10 – 9 bodov = 1
 8 – 7 bodov = 2
 6 – 5 bodov = 3
 4 – 2 body = 4
 1 bod = 5

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
1. ročník	Šlabikár Lipka 1., 2. časť	J. Striežovská a kol	Aitec
	Čítanka Lipka	J. Striežovská a kol	Aitec
	Pracovný zošit Lipka	J. Striežovská a kol	Aitec
	Písanie pre 1. ročník	J. Striežovská a kol	Aitec
	Nápovedné tabule Lipka		Aitec
	Šlabikár Nezábudka 1., 2. časť	L. Nguyenová Anhová	Taktik
	Čítanka pre 1. ročník	L. Nguyenová Anhová	Taktik
	Sada písaniek pre 1. ročník	L. Nguyenová Anhová	Taktik
	Viem, o čom čítam	L. Nguyenová Anhová	Taktik
	Čítanie s porozumením 1 Básničky z chladničky	J. Bezegová	Taktik
2. ročník	Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ – pracovná učebnica, 1., 2. časť	R. Titková a kol.	Aitec
	Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ – učebnica	E. Dienerová a kol.	Aitec
	Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ – pracovný zošit	Z. Hirschnerová	Aitec
	Písanie a slohové cvičenia pre 2. ročník ZŠ, 1., 2. zošit	Z. Hirschnerová	Aitec
	Čítanka pre 2. ročník ZŠ	M. Nosáľová – A. Hirková	Aitec
	Pracovný zošit k učebnici Čítanka pre 2. ročník ZŠ	Z. Lacková – P. Agalarevová	Aitec

	Metodická príručka k Pracovnému zošitu k Čítanke	Z. Lacková – P. Agalarevová	Aitec
	Slovenský jazyk 2 Nezábudka - učebnica	L. Nguyenová Anhová	Taktik
	Slovenský jazyk 2 Nezábudka – pracovný zošit	L. Nguyenová Anhová	Taktik
	Čítanie s porozumením Na babkinom dvore	L. Bednáríková	Taktik
	Hravá čítanka – pracovný zošit pre 2. ročník ZŠ	T. Alexovičová a kol	Taktik
	Zvládnime ľahko a hravo 2: Tvrdé a mäkké slabiky	D. Kovárová – A. Kurtulíková	Orbis Pictus Istropolitana
3. ročník	Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ – učebnica	Z. Hirschnerová – R. Dobišová Adame	Aitec
	Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ – pracovný zošit	Z. Hirschnerová – R. Dobišová Adame	Aitec
	Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ – pracovná učebnica, 1., 2. časť	R. Titková a kol.	Aitec
	Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ - metodická príručka	Z. Hirschnerová – R. Dobišová Adame	Aitec
	Písanie a slohové cvičenia pre 3. ročník ZŠ, 1., 2. zošit	Z. Hirschnerová	Aitec
	Nová Čítanka pre tretiakov	Z. Hirschnerová – M. Filagová	Aitec
	Nový Pracovný zošit k Čítanke pre tretiakov	Z. Hirschnerová – M. Filagová	Aitec
	Slovenský jazyk 3 - učebnica	L. Nguyenová Anhová	Taktik
	Slovenský jazyk 3 – pracovný zošit	L. Nguyenová Anhová	Taktik
	Hravá čítanka – pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ	T. Alexovičová a kol	Taktik
	Čítanie s porozumením Berta a jej kamaráti	L. Bednáríková	Taktik

4. ročník	Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ – učebnica	Z. Hirschnerová – R. Dobišová Adame	Aitec
	Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ – pracovný zošit	Z. Hirschnerová – R. Dobišová Adame	Aitec
	Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ - metodická príručka	Z. Hirschnerová – R. Dobišová Adame	Aitec
	Čítanka pre 4. ročník základnej školy	Z. Hirschnerová a kol.	aitec
	Pracovný zošit k učebnici Čítanka pre 4. ročník ZŠ	Z. Hirschnerová – M. Filagová	Aitec
	Slovenský jazyk 4 Nezábudka - učebnica	L. Nguyenová Anhová	Taktik
	Slovenský jazyk 4 Nezábudka – pracovný zošit	L. Nguyenová Anhová	Taktik
	Hravá čítanka – pracovný zošit pre 4. ročník ZŠ	E. Kollerová a kol	Taktik
	Čítanie s porozumením Paľkove dobrodružstvá	L. Bednáriková	Taktik

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/sjl_pv_2014.pdf

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-jazyk-komunikacia.pdf>

6.2 Anglický jazyk

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Poznámka
Počet vyuč. hod. týždenne	0+1	0+1	3	3	Delenie do dvoch skupín od 3. - 4. ročníka
Počet vyuč. hod. ročne	33	33	99	99	

Poznámka: Učebný predmet je rozšírený v 1. a 2. ročníku o 1 disponibilnú hodinu na dotvorenie, rozšírenie a prehĺbenie obsahu predmetu. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

V prvom a druhom ročníku zavádzame predmet Anglický jazyk v rámci voliteľných hodín, postupujeme podľa vlastného učebného plánu. V treťom a štvrtom ročníku sú učebné osnovy totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmet Anglický jazyk, ktoré sú uvedené na stránke www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

Charakteristika učebného predmetu

Proces učenia sa cudzieho jazyka u žiakov v primárnom vzdelávaní sa opiera o činnosť žiakov a ich zmyslové vnímanie, ktoré sú základom pre pamäťové a verbálne učenie sa. Zapájanie viacerých zmyslových vnemov pri osvojovaní si učiva podporuje kvalitnejší proces zapamätávania a dlhodobejšie uchovanie vedomostí a zručností. Učenie má názorno- činnostný charakter a využíva názorné učebné pomôcky s možnosťou variabilných aktivít.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup.

Požiadavky pre vzdelávanie v cudzom jazyku vychádzajú zo spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje rôzne úrovne ovládania cudzích jazykov. Stanovenie úrovní ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: porozumieť (počúvať, čítať), hovoriť (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a písať.

Obsah učebného predmetu

Anglický jazyk je prvým povinným cudzím jazykom v základnej škole. Vzdelávacie štandardy pre cudzie jazyky, ktoré sú súčasťou štátnych vzdelávacích programov, sú zostavené v prepojení na jednotlivé komunikačné jazykové úrovne, ako ich definuje Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ďalej SERR). Prepojenie vzdelávacích štandardov pre cudzie jazyky na SERR je v súlade s aktuálnymi trendmi v Európe, kde sa tento referenčný dokument postupne začal používať ako podklad pri vypracúvaní kurikulárnych dokumentov pre jazyky.

Z tohto dôvodu je vzdelávací štandard pre jazykovú úroveň podľa SERR A1.1+ určený pre primárne vzdelávanie, kde žiak dokáže používať najzákladnejší rozsah.

Na hodinách sa má vytvoriť hravá atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu. V začiatkovej fáze vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (gestikulácia, mimika) prostriedky.

Správne zvolenými metódami sa má vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť dieťaťa. Je nutné zohľadniť potreby dieťaťa a umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom.

Pritom majú u začiatníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu. Vzdelávací obsah anglického jazyka primárnej školy pozostáva z desiatich okruhov na úrovni A1.1. Pri každej z týchto tém rozvíjame u žiakov komunikačné zručnosti v anglickom jazyku. Ide o počúvanie s porozumením, ústny prejav – hovorenie, čítanie s porozumením a písomný prejav.

Ciele učebného predmetu

Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa realizoval komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Prierezové témy

Neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávania žiakov sú prierezové témy. Z ich pováh vyplýva prepojenie na reálny život, osvojenie si bezpečnostných pravidiel, preventívnej ochrany zdravia, ochrany prírody, vedenie k vnímaniu odlišnosti a rôznorodosti sveta, pochopeniu, že každý jednotlivec je súčasťou systému, pričom sa jednotlivec a systém vzájomne ovplyvňujú.

Pre jednotlivé prierezové témy sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné a kooperatívne metódy vyučovania, v ktorých sa rozvíja tak kritické myslenie žiakov, ako aj ich schopnosť samostatne a zodpovedne reagovať na kultúrnu rôznorodosť sveta.

Ciele uplatňovania prierezových tém:

Mediálna výchova

Hlavným cieľom témy je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s mediálne známou osobou, spisovateľom, hercom...
- rozhovor, diskusia,
- návšteva divadla, kina,
- článok v školskom časopise,
- literárno-estetické spracovanie – plagát.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom prierezovej oblasti je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Dôležité je podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda/online beseda s odborníkmi CPPaP
- návšteva školskej knižnice, kultúrneho podujatia,
- vytvorenie projektu s dôrazom na kooperáciu a rozvíjanie zručností,
- prezentácia, súťaž, didaktické hry a aktivity.

Multikultúrna výchova

Zmyslom multikultúrnej výchovy v primárnom vzdelávaní je rozvíjať u detí schopnosť základnej kultúrnej sebareflexie a schopnosti pre samostatné zapojenie sa do spolupráce v sociálne a kultúrne rôznorodom kolektíve. Dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- akceptovať ľudskú rôznorodosť pri práci v skupine,
- edukačná činnosť bude zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako

- spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál,
- vytvárať príležitosti a priestor na spoznávanie nových kultúr, napr. cez literatúru, film, rozprávku.

Environmentálna výchova

Informačno - komunikačné technológie umožňujú efektívne využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti, približujú spôsoby riešenia ekologických problémov, podporuje aktívny prístup a zodpovednosť k tvorbe a ochrane životného prostredia

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť;
- literárne spracovanie environmentálnej témy v projektoch,
- využívanie edukačných serverov s tematikou ENV v cudzom jazyku.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Hlavným cieľom prierezovej témy je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím digitálnych technológií.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- verejné prezentovanie projektov – rodičom, učiteľom, spolužiakom, mladším žiakom,
- výstava zhotovených projektov v priestoroch školy,
- v školskom časopise.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť má podľa NŠFG charakter prierezovej témy. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané. Je vhodné pripraviť také aktivity, ktoré umožňujú relatívne autentický zážitok finančnej situácie a ktoré vedú k osvojeniu stratégií zodpovedného rozhodovania. Na tento účel využívame heuristickú metódu, metódu riešenia problémov a situačné metódy.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- využívať vo výučbe počítače, mobilné telefóny, interaktívne tabule, tablety,
- neobmedzovať sa na individuálnu prácu, DT je možné efektívne využívať i pri skupinovej práci (napr. kvízy, testy, spoznávať europa.eu),
- dôležitá je podpora žiackeho objavovania a riešenia problémových situácií,

Digitálna gramotnosť

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom na 1. stupni získať základnú digitálnu gramotnosť.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- digitálna komunikácia na internete, klady/zápory,
- online učenie na platformách,
- online práca s informáciami, hľadanie a triedenie,
- pravidlá správania v platformách pri prezenčnom aj dištančnom vzdelávaní.

Základné predmetové kompetencie

Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum spôsobilostí, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a podobne, a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a spôsobilosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakovi konať s použitím konkrétnych gramatických prostriedkov.

Žiak dokáže:

- používať známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumieť im,
- predstaviť seba a iných,
- porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- používať základný repertoár slovnej zásoby, izolovaných slov a slovných spojení,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, atď.

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú v učebnom predmete anglický jazyk v 1. ročníku hodnotení slovne, v 2. až 4. ročníku priebežne aj celkovo klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov:

<https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf>

Aritmetický priemer známok nie je určujúci pri polročnej a koncoročnej klasifikácii. Pri klasifikovaní žiaka na vysvedčení pedagóg hodnotí prácu žiaka za celé klasifikované obdobie komplexne (z hľadiska učebných štandardov) a individuálne (z hľadiska osobnostných charakteristík žiaka) a celkový obraz dotvára vzťah k predmetu a povinnostiam.

Autoevalvácia práce žiaka

Žiak sa prostredníctvom hodnotenia učiteľa postupne učí objektívne hodnotiť svoj výkon, svoje schopnosti, vedomosti. Učiteľ vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak mohol objektívne hodnotiť svoju prácu. Obidva názory (učiteľa a žiaka) sú priebežne konfrontované. Cieľom je ideálna zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia. Žiak sa v spolupráci s učiteľom naučí hodnotiť svoju prácu. Hodnotenie prebieha v jednotlivých predmetoch priebežne počas celého školského roka po prebratí tematického celku prostredníctvom morálneho ocenenia, pochvál, známok ktoré vyjadrujú stupeň zvládnutia obsahu vzdelávania.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Portfóliá žiackych prác, štruktúrované pozorovanie žiaka, rozhovory so žiakmi, príp. konzultácia s rodičmi. Podklady- projekty, riešenia komplexných úloh, samostatné práce (prihliadnuť na individuálne podmienky každého žiaka),
- účasť v súťažiach v rámci daného predmetu; tieto aktivity žiaka v predmete môžu výslednú klasifikáciu zlepšiť,
- domáca príprava

Kritériá kontroly a hodnotenia

1. - 2. ročník

V počiatočnej fáze učenia sa cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní má hodnotenie žiakov predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu.

- skôr sledovať a zisťovať prírastok vedomostí žiaka ako hodnotiť (predpísanými) známami,
- slovným hodnotením zohľadňovať vyjadrovacie schopnosti žiaka, jeho kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti,
- uspokojovať prirodzenú potrebu žiaka informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme sa dotkli jeho osobnosti,
- učiteľ má viesť dieťa k správne sebahodnoteniu, ako aj hodnoteniu spolužiakov (rozvoj sociálneho správania, self-assessment), aby zažil pocit úspechu, prostredníctvom sebahodnotenia sa postupne naučí definovať, čoho je schopný, čo sa mu vo vyučovacom procese podarilo, v čom má ešte rezervy, čo je jeho silnou a čo slabou stránkou.

3. – 4. ročník

Krátke písomné práce sú hodnotené uvedením počtu chýb, resp. bodovacím systémom, samostatné práce, tematické previerky, polročné a koncoročné práce a testy sú klasifikované známkou podľa percentuálnej stupnice.

Čiastkové výborné výkony žiaka učiteľ hodnotí slovne.

Ústne odpovede žiakov sú klasifikované známkou.

Rozvíjame a podporujeme sebahodnotenie žiaka.

Projekty a prezentácie

Pri hodnotení žiackych projektov na 1. stupni ZŠ vychádzame z nasledovných kritérií:

1. dodržanie témy
2. rozvíjanie témy, hĺbka, obrázkový materiál, použitie zdrojov, samostatnosť, tvorivosť, nápaditosť, originalita
3. estetická úroveň
4. hodnotíme slovne, výstavkou najlepších projektov a najlepšie aj motivačnou známkou 1.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
1. ročník	First Friends 1 - Activity Book	Susan Iannuzzi	Oxford University Press
	Teacher's Resource Pack	Naomi Simmons	Oxford University Press
2. ročník	First Friends 1 - Activity Book	Susan Iannuzzi	Oxford University Press
	First Friends 1 - Class Book	Susan Iannuzzi	Oxford University Press
	First Friends 1 - Teachers Book	Naomi Simmons	Oxford University Press
3. ročník	Family and Friends 1 2nd Edition Class Book	Naomi Simmons	Oxford University Press
	Family and Friends 1 2nd Edition Work Book	Naomi Simmons	Oxford University Press
	Family and Friends 1 2nd Edition Teacher's Resource Pack	Naomi Simmons	Oxford University Press
4. ročník	Family and Friends 2 2nd Edition Class Book	Naomi Simmons	Oxford University Press
	Family and Friends 2 2nd Edition Work Book	Naomi Simmons	Oxford University Press

<https://siov.sk/vystupy/Vzdelavacie-materialy-k-tvorbe-skolskych-vzdelavacich-programov/Zakladne-skoly/METODIKA-ZS.pdf>

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmet anglický jazyk.

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/aj_pv_2014.pdf

6.3 Matematika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Poznámka
Počet vyuč. hod. týždenne	4	4+1	4+1	4	
Počet vyuč. hod. ročne	132	165	165	132	

Poznámka:

Učebný predmet je rozšírený v 2. a 3. ročníku o 1 disponibilnú hodinu na dotvorenie, rozšírenie a prehĺbenie obsahu predmetu, v rámci základných tém. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

Charakteristika učebného predmetu

Vzdelávacia podoblasť Matematika je založená najmä na aktívnych a praktických činnostiach, ktoré sú charakteristické pre prácu s matematickými objektmi a pre použitie matematiky v reálnom živote. Poskytuje vedomosti a zručnosti potrebné v praktických situáciách, čím umožňuje rozvíjať matematickú gramotnosť žiakov. Dôraz kladie na dôkladné porozumenie základných myšlienkových procesov a pojmov matematiky a ich vzájomných vzťahov. Žiaci si postupne osvojujú matematické pojmy, algoritmy, terminológiu, symboliku a spôsoby ich použitia. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa u žiakov vychádza z ich predchádzajúceho matematického vzdelania, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Proces získavania vedomostí u žiakov je realizovaný s prevahou pozorovania, experimentovania, vlastného zisťovania v jeho prirodzenom prostredí a za jeho aktívnej účasti.

V učebnom predmete je začlenená finančná gramotnosť, u žiakov sa rozvíjajú vedomosti, zručnosti a hodnotové postoje spojené s finančnou gramotnosťou. Východiskovým dokumentom pre zapracovanie finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov a do vyučovania je NŠFG. Zverejnené: https://www.statpedu.sk/files/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/fg_metodika_01092018.pdf

Obsah učebného predmetu

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe, čo zaručuje vysokú mieru schopnosti aplikácie matematických poznatkov v praxi. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Na hodinách matematiky sa tiež kladie dôraz na rozvoj žiackych schopností a zručností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Proces získavania nových matematických vedomostí u žiakov musí učiteľ realizovať s prevahou pozorovania a experimentovania v ich prirodzenom prostredí. Učiteľ by mal tiež naučiť žiakov správne klásť otázky, odhadnúť výsledky i korektne formulovať závery. Učenie matematiky by malo byť pre žiakov zaujímavé, aby sa u nich formoval pozitívny vzťah k matematike a aby ju vnímali ako nástroj na riešenie problémových úloh každodenného života. Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov.

Vzdelávací obsah matematiky v primárnom vzdelávaní je rozdelený do piatich tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

- Čísla, premenná a početové výkony s číslami,
- Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,
- Geometria a meranie,
- Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
- Logika, dôvodenie, dôkazy.

Tematický okruh: Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Zastáva v primárnom vzdelávaní významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, početových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

Tematický okruh: Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

Tematický okruh: Geometria a meranie

Žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Tematický okruh: Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika

Žiaci takéto úlohy na 1. stupni ZŠ riešia manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporiadávajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh: Logika, dôvodenie, dôkazy

Žiaci riešia úlohy v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Tematický okruh: Finančná gramotnosť

- Výučba je zameraná na získavanie zručností a rozvíjanie stratégií pre život. Ukazovať rozmanitosť ponuky produktov, služieb a inštitúcií – do vyhľadávania rozmanitých finančných produktov a služieb môžu byť zapojení samotní žiaci.
- Venovať sa so žiakmi porovnávaníu podobných produktov a služieb, z ktorých žiaci vyberajú tie najvýhodnejšie pre danú situáciu.
- Sledovať so žiakmi vývoj niektorých produktov alebo služieb v čase.
- Rozvíjať stratégiu smerujúcu k informovanému rozhodovaniu a správaniu podľa zásady „produkty, služby a inštitúcie sa menia, zručnosti ostávajú“ (napr. žiaci majú za úlohu vybrať najvýhodnejší úver pre modelovú rodinu s istými parametrami).

Ciele učebného predmetu

Žiaci na primárnom stupni vzdelávania majú v súlade s osvojením matematického obsahu dosiahnuť nasledujúce ciele:

- osvojiť si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy písomne aj spamäti, rozvíjať numerické zručnosti,
- pracovať s prirodzenými číslami (v obore do 10 000),
- používať zlomky na propedeutickej, prípravnej úrovni,
- identifikovať a správne pomenovať funkčné vzťahy medzi číslami,
- objavovať pravidlá vytvorených postupností a dopĺňať ich,
- orientovať sa v tabuľkách, grafoch a vytvárať ich,
- identifikovať, pomenovať, narysovať a správne označiť priestorové aj rovinné geometrické útvary,
- odhadnúť a presne odmerať dĺžku útvaru, premeniť jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km).
- používať matematiku ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života (vrátane postupného nadobúdania finančnej gramotnosti),
- rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa,
- rozvíjať poznávacie procesy a myšlienkové operácie,
- upevniť kladné morálne a vôľové vlastnosti (samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritiku, sebakritiku, dôveru vo vlastné sily,
- systematickosť pri riešení úloh v osobnom i verejnom kontexte,
- rozvíjať kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti,
- riešením úloh a problémov postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia indukčných metód získavania nových vedomostí, zručnosti a postojov, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie,
- systematické vedenie žiakov k získavaniu skúseností s významom reálnej situácie, tvorby matematických modelov a tým k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Dostať sa bližšie k dennej praxi,
- spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.

Prierezové témy

Neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávania žiakov sú prierezové témy. Z ich povahy vyplýva prepojenie na reálny život, osvojenie si bezpečnostných pravidiel, preventívnej ochrany zdravia, ochrany prírody, vedenie k vnímaniu odlišnosti a rôznorodosti sveta, pochopeniu, že každý jednotlivec je súčasťou systému, pričom sa jednotlivec a systém vzájomne ovplyvňujú.

Pre jednotlivé prierezové témy sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné a kooperatívne metódy vyučovania, v ktorých sa rozvíja tak kritické myslenie žiakov, ako aj ich schopnosť samostatne a zodpovedne reagovať na kultúrnu rôznorodosť sveta.

Ciele uplatňovania prierezových tém:

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť má podľa NŠFG charakter prierezovej témy. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané. Je vhodné pripraviť také aktivity, ktoré umožňujú relatívne autentický zážitok finančnej situácie a ktoré vedú k osvojeniu stratégií zodpovedného rozhodovania. Na tento účel využívame heuristickú metódu, metódu riešenia problémov a situačné metódy. Finančné vzdelávanie je možné realizovať aj prostredníctvom digitálnych technológií (DT).

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- využívanie autentických materiálov – reklamné letáky, inzeráty, komerčné ponuky,
- precvičovanie čítania s porozumením – uplatňujeme rôzne metódy podporujúce čítanie s porozumením,
- vyhľadávanie varovných signálov, klamlivých ponúk (drobné písmo, neprehľadnosť zmluvy, mena euro, EÚ a jej platidlá,
- využívať vo výučbe kalkulátory, mobilné telefóny, interaktívne tabule, tablety,
- neobmedzovať sa na individuálnu prácu, DT je možné efektívne využívať i pri skupinovej práci (napr. kvízy cez interaktívne webstránky ako kahoot a i.).
- dôležitá je podpora žiackeho objavovania a riešenia problémových situácií

Mediálna výchova

Mediálna výchova ako prierezová téma vedie žiakov k tomu, aby si osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi.

Hlavným cieľom je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s mediálne známou osobou, vplyv reklamy, úspech – neúspech v šoubiznise
- rozhovor, diskusia s odborníkom na financie,
- návšteva banky,
- článok v sokolskom časopise, magický štvorec, rébus
- výtvarné spracovanie – plagát.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom prierezovej oblasti je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržiavať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Zameriavame sa na prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- modelové situácie, napr. v obchode, na stanici, kupovanie lístka...
- projekt
- prezentácia didaktické hry a aktivity

Multikultúrna výchova

Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medzilľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zavedenie a využívanie eura
- ako rozpoznať ochranné prvky,
- spoznávanie informácií cez www.europa.eu

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- slávenie kresťanských sviatkov, slovenských tradícií, slávností,
- návšteva pútnických miest, kultúrnych a historických pamiatok, amfiteátrov,
- spolupráca a spoluúčasť na online regionálnych súťažiach.

Digitálna gramotnosť

Rozvíjanie digitálnych zručností ako súčasti informačnej gramotnosti je v rámci súčasných štátnych vzdelávacích programov prioritne obsahom vzdelávacích oblastí matematika a práca s informáciami.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- realizovať projektové aktivity v rámci prezenčného vzdelávania aj počas dištančného vzdelávania,
- využívať portály na vyučovanie matematiky, napr. Kozmix, Matika.in, offline multimediálne prezentácie a iné.

Základné predmetové kompetencie

Štandard kompetencií, ktoré má žiak v jednotlivých tematických okruhoch učiva získať:

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- pozná obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vie ich využiť na popis a riešenie problémov z reálnej situácie
- vykonáva z pamäti, písomne a na kalkulačke základné počtové výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnu sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady,
- kontroluje správnosť výsledkov počtových výkonov
- rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a počtových výkonoch

Očakávané postoje žiakov

- prestáva mať „strach“ z čísel,
- smelšie kvantifikuje realitu okolo seba,
- sebavedome robí porovnávanie osôb, vecí a udalostí pomocou čísel,
- je spokojný s číselným vyjadrením výsledku, nakoľko v prípade potreby dokáže uskutočniť kontrolu správnosti výpočtu.

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

- vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti a pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov
- usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi
- interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu, kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce.

Očakávané postoje žiakov

- pozoruje, hľadá a objavuje vzťahy medzi číslami a veličinami,
- vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia,
- vidí potrebu postupného vytvárania primeraných názorov na vzťah matematiky a reality,

- má záujem na zdokonaľovanie svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehľbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia
- je pozitívne motivovaný na vytváranie základov svojho osobnostného rozvoja.

Geometria a meranie

- rozozná, pomenuje, vymodeluje a popíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu,
- pozná, vie popísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary,
- rozozná a modeluje jednoduché súmerné útvary v rovine,
- pozná meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria,
- v jednoduchých prípadoch v realite a v matematike rozlíši istý a nemožný jav
- zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorní ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery,
- v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia.

Očakávané postoje žiakov

- triediť svet okolo seba podľa pravdivosti a nepravdivosti javov,
- nadobúda pocit potreby kvantifikácie javov svojho okolia,
- uvedomuje si dôležitosť triedenia javov a vecí,
- získa potrebu vedieť zdôvodniť pravdivosť alebo nepravdivosť výrokov, situácií (obrázkovej alebo situačnej).

Digitálna kompetencia

Zahŕňa sebaistú, kritickú a zodpovednú využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami.

Jej cieľom je rozšírenie digitálnych zručností žiakov a učiteľov v oblasti online vzdelávania vytvorením podrobných manuálov na prácu na online platformách. Projektové výstupy budú prístupné podľa zváženia učiteľov.

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú učebnom predmete matematika v 1. ročníku hodnotení slovne, v 2. až 4. ročníku priebežne aj celkovo klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov:

<https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf>

Aritmetický priemer znáмок nie je určujúci pri polročnej a koncoročnej klasifikácii. Pri klasifikovaní žiaka na vysvedčení pedagóg hodnotí prácu žiaka za celé klasifikované obdobie komplexne (z hľadiska učebných štandardov) a individuálne (z hľadiska osobnostných charakteristík žiaka) a celkový obraz dotvára vzťah k predmetu a povinnostiam.

Autoevalvácia práce žiaka

Žiak sa prostredníctvom hodnotenia učiteľa postupne učí objektívne hodnotiť svoj výkon, svoje schopnosti, vedomosti. Učiteľ vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak mohol objektívne hodnotiť svoju prácu. Obidva názory (učiteľa a žiaka) sú priebežne konfrontované. Cieľom je ideálna zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia. Žiak sa v spolupráci s učiteľom naučí hodnotiť svoju prácu. Hodnotenie prebieha v jednotlivých predmetoch priebežne počas celého školského roka po prebratí tematického celku prostredníctvom morálneho ocenenia, pochvál, znáмок ktoré vyjadrujú stupeň zvládnutia obsahu vzdelávania.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Portfóliá žiackych prác, štruktúrované pozorovanie žiaka, rozhovory so žiakmi, príp. konzultácia s rodičmi. Podklady- projekty, riešenia komplexných úloh, samostatné práce (prihliadnuť na individuálne podmienky každého žiaka),
- účasť v olympiádach, a iných súťažiach v rámci daného predmetu; tieto aktivity žiaka v predmete môžu výslednú klasifikáciu zlepšiť,
- domáca príprava.

Kritériá kontroly a hodnotenia

1. a 2. ročník

Matematika, geometria

Bleskovky, päťminútovky krátke testy hodnotíme uvedením počtu chýb, slovným komentárom, bodmi (napr. 10 príkladov = 10 bodov). Ústne odpovede sú hodnotené slovne a známkou.

Projekty a prezentácie

Pri hodnotení žiackych projektov vychádzame z nasledovných kritérií:

1. dodržanie témy
2. rozvíjanie témy, hĺbka, obrázkový materiál, použitie zdrojov, samostatnosť, tvorivosť, nápaditosť, originalita
3. estetická úroveň
4. hodnotíme slovne, výstavkou najlepších projektov a najlepšie aj motivačnou známkou 1.

3. a 4. ročník

Matematika, geometria

Päťminútovky, desaťminútovky, bleskovky sú hodnotené uvedením počtu chýb, resp. bodovacím systémom, samostatné práce, tematické previerky, polročné a koncoročné práce a testy sú klasifikované známkou podľa percentuálnej stupnice.

Čiastkové výborné výkony žiaka učiteľ hodnotí slovne.

Ústne odpovede žiakov sú klasifikované známkou.

Rozvíjame a podporujeme sebahodnotenie žiaka.

Projekty a prezentácie

1. Učiteľ hodnotí: obsah, výstižnosť, grafickú časť, textovú časť, či spĺňa stanovené kritériá, teoretickú prípravu žiaka, sprievodné slovo k projektu, rôznorodosť využitých zdrojov informácií, prezentačné zručnosti.
2. Projekty sú hodnotené známkou alebo slovne, obe hodnotenia majú mať motivačný charakter a povzbudzovať žiakov do ďalšej práce.

Bodovací systém

Päťminútovky, (desaťminútovky):

(10 príkladov na počítanie)

Transformácia bodov na známky :

10 – 9 bodov = 1

8 – 7 bodov = 2

6 – 5 bodov = 3

4 – 2 body = 4

1 - 0 bod = 5

Transformácia bodov na percentá:

Pri polročných a koncoročných písomných prácach sa využíva stupnica percentuálneho hodnotenia:

Percentuálne hodnotenie	100% - 90%	89% - 75%	74% - 50%	49% - 25%	24% - 0%
Klasifikačný stupeň	1	2	3	4	5

Počet testov/písomných prác počas školského roka:

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vstupné testy	0	1	1	1
Polročné písomné práce	0	1	1	1
Koncoročné písomné práce	1	1	1	1

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
1. ročník	Matematika pre prvákov - pracovné zošity 1., 2. časť	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Zbierka úloh z matematiky pre prvákov	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Číselko. Nácvik písania čísel v 1. ročníku ZŠ	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Séria tabúl s číslami a číslicami	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Hravá matematika 1 1. diel – pracovný zošit	M. Hudáková	Taktik
	Hravá matematika 1 2. diel – pracovný zošit	M. Hudáková	Taktik
	Farebné príklady 1 – pracovný zošit	V. Placák – K. Doktorová Šimurková	Taktik
	Matematika – pracovná učebnica pre 1. ročník, 1., 2., 3. diel	V. Strnad, M. Hejný a kol.	Indícia
2. ročník	Matematika pre druhákov - pracovné zošity 1., 2. časť	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Matematika pre druhákov- učebnica	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Zbierka úloh z matematiky pre druhákov	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Zošit Š 2	Produkt Aitec	Aitec
	Hravá matematika 2 1. diel – pracovný zošit	A. Stankovičová	Taktik
	Hravá matematika 2 2. diel – pracovný zošit	A. Stankovičová	Taktik
	Farebné príklady 2 – pracovný zošit	V. Placák – K. Doktorová Šimurková	Taktik
	Precvičovanie počítania 2	L. Mráziková – A. Tláskálová	Taktik
	Matematika 2 – Pracovná učebnica I., II., III. diel	M. Hejný a kol.	Indícia

3. ročník	Matematika pre tretiaikov - pracovné zošity 1., 2. časť	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Matematika pre tretiaikov - učebnica	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Zbierka úloh z matematiky pre tretiaikov	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Zošíť Š, Š 3	Produkt Aitec	Aitec
	Hravá matematika 3 1. diel – pracovný zošíť	E. Bartošová	Taktik
	Hravá matematika 3 2. diel – pracovný zošíť	E. Bartošová	Taktik
	Farebné príklady 3 – pracovný zošíť	V. Placák – K. Doktorová Šimurková	Taktik
	Precvičovanie počítania 3	E. Babaštová a kol.	Taktik
	Počítanie s porozumením Palubný denník kapitána Huka	B. Valkovičová	Taktik
	Matematika 3. ročník - učebnica	M. Hejný	Indícia
4. ročník	Matematika pre štvrtákov - pracovné zošity 1., 2. časť	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Matematika pre štvrtákov - učebnica	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Zbierka úloh z matematiky pre štvrtákov	M. Belic, J. Striežovská	Aitec
	Zošíť Š, Š 4	Produkt Aitec	Aitec
	Hravá matematika 4 1. diel	M. Hvolková a kol.	Taktik
	Hravá matematika 4 2. diel	M. Hvolková a kol.	Taktik
	Precvičovanie počítania 4	A. Tláskalová a kol.	Taktik
	Počítanie s porozumením Náčelník Bystrý orol	B. Valkovičová	Taktik
	Matematika 4 pre 4. ročník základnej školy - učebnica	M. Hejný a kol.	Fraus
	Matematika pre 4. ročník základnej školy – pracovný zošíť 1., 2. diel	M. Hejný a kol.	Fraus

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/matematika_pv_2014.pdf

https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/statny-vzdelavaci-program/metodika_pre_zpracovanie_nsfg_do_skvp.pdf

https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/statny-vzdelavaci-program/narodny_standard_financnej_gramotnosti_verzia1.1.pdf

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-matematika-praca-informaciami.pdf>

6.4 Prvouka

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda Človek a spoločnosť				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Poznámka
Počet vyuč. hod. týždenne	1	2	0	0	
Počet vyuč. hod. ročne	33	66	0	0	

Poznámka: Učebný predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

Charakteristika učebného predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V prvouke žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, atým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojový základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

Ciele učebného predmetu

Hlavným cieľom prvouky podľa Inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu z roku 2015 je rozvíjanie poznania je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (skúsenosť), je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základné logické operácie. Prvouka pre prvý a druhý ročník je preto zameraná nielen na aktívnu manipuláciu s materiálmi, ale aj na pozorovanie javov, s ktorými sa žiaci bežne stretávajú. Žiakov vo vyučovaní usmerňujeme k skúmaniu čiastkových aspektov bežných situácií tak, aby sme:

- rozvíjali schopnosť žiakov pozorovať detaily vzhľadom na celok;
- naučili žiakov identifikovať premenné skúmanej situácie;
- naučili žiakov porovnávať premenné skúmanej situácie;
- viedli žiakov k identifikácii podstatných a premenlivých znakov objektov;
- viedli žiakov k zovšeobecňovaniu vyslovením záveru z niekoľkonásobných pozorovaní;
- naučili žiakov vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom;
- rozvíjali u žiakov schopnosť argumentácie s využívaním kauzality;
- dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine.

V oblasti prírodných vied však popri rozvoji kognitívnych schopností žiaka, ktoré sú prvoradým cieľom, nesmieme zabúdať ani na rozvoj poznatkového systému žiaka. Žiaci sú vedení vo vzdelávacom procese tak, aby si:

- vzájomne správne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku, napríklad, čo je koreň, stonka, list, kvet, plod a semeno, ako spolu súvisia a prečo;
- osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie, napríklad názvy rôznych foriem spoločenstiev;
- osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody, napríklad pôdy, vody a rastlín;
- modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah, napríklad pojmy rozpúšťanie, odparovanie, filtrácia.

Obsah učebného predmetu

Keďže predmet je vytvorený z obsahov dvoch vzdelávacích oblastí – prírodovednej a spoločenskovednej, výkonový štandard je rozdelený do dvoch častí, ktoré korešpondujú s danými vzdelávacími oblasťami. Spoznávanie prírodného prostredia je viazané s iným typom poznávacích procesov v porovnaní so spoznávaním spoločenského prostredia, preto zostali vzdelávacie oblasti v tomto dokumente formálne oddelené. Vytvorením spoločného predmetu pre dve vzdelávacie oblasti však naznačujeme možnosť vytvárať také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch spomínaných vzdelávacích oblastiach.

1.ročník

Obsahuje učivo, ktoré je podľa najnovšieho ŠVP rozdelené na dve vzdelávacie oblasti: vzdelávaciu oblasť Človek a príroda a vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť, v ktorej žije. *Prvá oblasť* sa venuje prírodovedným témam: Rastliny, Živočíchy, Človek, Neživá príroda a skúmanie prírodných javov. *Druhá oblasť* sa venuje vlastivednej téme, ktorú predstavuje Človek a spoločnosť.

Učivo je usporiadané do piatich tematických okruhov: Moje kráľovstvo, Kráľovstvo života, Kráľovstvo sveta, Kráľovstvo živočíchov a Kráľovstvo rastlín.

Prvý tematický okruh obsahuje vlastivednú tému, má názov moje kráľovstvo. Oboznamuje so školou, svojou triedou, s osobami, ktoré v škole pracujú, s vyučovacími predmetmi, s ktorými sa v škole po prvýkrát stretáva. Učí sa orientovať nielen v samotnej škole, ale aj v jej okolí. Oboznamuje sa s tým, akú funkciu plnia jednotliví členovia rodiny a ako prejavujeme úctu rodičom a starším ľuďom.

Druhý tematický okruh je venovaný človeku. Názov tohto tematického okruhu je Kráľovstvo života. Žiak sa v ňom učí spoznávať a objavovať okolitý svet prostredníctvom zmyslov a zmyslových orgánov. Učí sa starostlivosti o svoje telo a zdravému životnému štýlu.

Tretí tematický okruh pod názvom Kráľovstvo sveta je odvodený od tém, ktoré predstavujú svet a jeho nasledovné súčasti: živú a neživú prírodu, vodné zdroje, striedanie dňa a noci, plynutie času, Slnko ako hlavný zdroj svetla na Zemi. Žiak sa v ňom učí tomu, že čas neustále plynie a je možné ho merať. Zisťuje, že inak ľudia trávia čas vo dne a inak v noci, ktoré

dni má týždeň, oboznamujú sa s neživou prírodou a skúmajú prírodné javy, ako napríklad svetlo, tieň, vodu...

Tematický okruh Kráľovstvo živočíchov je odvodený od tém, ktoré sa týkajú živočíchov, prostredí, v ktorých žijú, prispôsobeniu ich tela danému prostrediu a ich pohybu. Žiaci sa oboznamujú so základnými informáciami o tom, v akom prostredí živočíchy žijú, čím sa živia a ako sa pohybujú.

V poslednom tematickom okruhu Kráľovstvo rastlín sa žiak učí o rastlinách, najmä ich základné časti a ich funkciu.

2.ročník

Učivo prvouky v druhom ročníku ZŠ je osnované epizodicky a spája v sebe základy prírodovednej a vlastivednej oblasti. Usporiadanie učiva v vychádza z tém, ktoré na seba logicky nadväzujú a sú dané Inovovaným Štátnym vzdelávacím programom, ISCED 1 – pre vyučovací predmet prvouka z roku 2015. Zároveň dáva podnety na *skúmanie, pozorovanie, opakovanie a precvičovanie* kľúčových vedomostí a zručností.

- Spoznáваме cestovanie (vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť)
- Spoznáваме človeka (vzdelávacia oblasť Človek a príroda, Človek, Človek a spoločnosť)
- Spoznáваме neživú prírodu a prírodné javy (vzdelávacia oblasť Človek a príroda – Neživá príroda a skúmanie prírodných javov)
- Spoznáваме živočíchy (vzdelávacia oblasť Človek a príroda – Živočíchy)
- Spoznáваме rastliny ((vzdelávacia oblasť Človek a príroda – Rastliny)
- Sviatky (vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť)

Prierezové témy

Neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávania žiakov sú prierezové témy. Z ich pováh vyplýva prepojenie na reálny život, osvojenie si bezpečnostných pravidiel, preventívnej ochrany zdravia, ochrany prírody, vedenie k vnímaniu odlišnosti a rôznorodosti sveta, pochopeniu, že každý jednotlivec je súčasťou systému, pričom sa jednotlivec a systém vzájomne ovplyvňujú.

Pre jednotlivé prierezové témy sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné a kooperatívne metódy vyučovania, v ktorých sa rozvíja tak kritické myslenie žiakov, ako aj ich schopnosť samostatne a zodpovedne reagovať na kultúrnu rôznorodosť sveta.

Ciele uplatňovania prierezových tém:

Mediálna výchova

Hlavným cieľom témy je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s mediálne známou osobou o prírode...
- rozhovor, diskusia o životnom prostredí,
- návšteva skanzenu, parku, lesa,
- článok v školskom časopise,
- estetické spracovanie – plagát, 3D model s prírodovednou témou.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom prierezovej oblasti je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Dôležité je podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s environmentalistom,
- projektový deň, týždeň,
- návšteva školskej knižnice, čítanie kníh s EKO tematikou,
- vytvorenie projektu s dôrazom na kooperáciu a rozvíjanie zručností,
- prezentácia, súťaž, didaktické hry a aktivity.

Multikultúrna výchova

Zmyslom multikultúrnej výchovy v primárnom vzdelávaní je rozvíjať u detí schopnosť základnej kultúrnej sebareflexie a schopnosti pre samostatné zapojenie sa do spolupráce v sociálne a kultúrne rôznorodom kolektíve. Dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- akceptovať ľudskú rôznorodosť pri práci v skupine,
- edukačná činnosť bude zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál,
- vytvárať príležitosti a priestor na spoznávanie nových kultúr, napr. cez literatúru, film, rozprávku,
- nájsť a využiť multikultúrnosť v témach prírodovedných súťažiach.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej

republiky. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- slávenie kresťanských sviatkov, slovenských tradícií, slávností,
- návšteva pútnických miest, kultúrnych a historických pamiatok, amfiteátrů,
- spolupráca a spoluúčasť na online regionálnych súťažiach.

Environmentálna výchova

Informačno - komunikačné technológie umožňujú efektívne využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti, približujú spôsoby riešenia ekologických problémů, podporuje aktívny prístup a zodpovednosť k tvorbe a ochrane životného prostredia

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť;
- literárne spracovanie environmentálnej témy – vytvorenie prezentácie, básne, komiksu, príbehu,
- čistenie okolia školy, prírody,
- vytvorenie herbáru, pozorovanie živočíchů, počasia,
- triedenie odpadu,
- literárne spracovanie environmentálnej témy v súťažiach,
- využívanie edukačných serverů s tematikou ENV.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Hlavným cieľom prierezovej témy je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím digitálnych technológií.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zapájanie sa do prírodovedných súťaží,
- verejné prezentovanie projektů – rodičom, učiteľom, spolužiakom, mladším žiakom,
- výstava zhotovených projektů v priestoroch školy,
- uverejnenie prác v školskom časopise,
- zhotoviť článok, ilustráciu na webovú stránku školy.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť má podľa NŠFG charakter prierezovej témy. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané. Je vhodné pripraviť také aktivity, ktoré umožňujú relatívne autentický zážitok finančnej situácie a ktoré vedú k osvojeniu stratégií zodpovedného rozhodovania. Na tento účel využívame heuristickú metódu, metódu riešenia problémov a situačné metódy.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- využívať vo výučbe počítače, mobilné telefóny, interaktívne tabule, tablety,
- neobmedzovať sa na individuálnu prácu, DT je možné efektívne využívať i pri skupinovej práci (napr. kvízy, testy, spoznávať europa.eu),
- zážitkové vyučovanie v obchode,
- dôležitá je podpora žiackeho objavovania a riešenia problémových situácií.

Digitálna gramotnosť

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom na 1. stupni získať základnú digitálnu gramotnosť.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- digitálna komunikácia na internete, klady/zápory,
- online učenie na platformách,
- online práca s informáciami, hľadanie a triedenie,
- práca so vzdelávacími portálmi,
- pravidlá správania v platformách pri prezenčnom aj dištančnom vzdelávaní.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zapájať sa do športových dní, účelových cvičení v prírode,
- využívať didaktické hry, dopravné ihriská,
- zdôrazňovať bezpečnosť na komunikáciách.

Základné predmetové kompetencie

Komunikatívne a sociálno- interaktívne spôsobilosti

- vyjadrovať sa súvisle a výstižne ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,

- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- vyplňovať tabuľky pri porovnaníach, pozorovaniach,
- orientovať sa, získať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- uplatňovať ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokazuje na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využívať technické prostriedky medziosobnej komunikácie, kriticky hodnotiť informácie /časopis, internet, náučná literatúra/,
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom, aby každý každému porozumel,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie vrátane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu na hodinách prvej (neskôr prírodovedy),
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reproduktívne myslenie,
- primerane rozdeľovať jednotlivé kompetencie pri skupinovej práci pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomý dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- pri práci s modernou pracovnou technológiou /PC, notebook, fotoaparát.../ a niesť zodpovednosť za bezpečnosť pri práci s ňou,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste, stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie,
- plniť úlohy smerujúce k daným cieľom formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,

- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých, prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti prvouky (neskôr prírodovedy),
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie problémy, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich, poskytovať ľuďom informácie, spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

Podnikateľské spôsobilosti

- realizovať a vyhodnocovať projekty,
- rozvíjať u žiakov komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- poznať princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých žiakov,
- uplatňovať priebežnú kontrolu,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri ústnom prejave,
- pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- pri skupinovej a samostatnej práci rešpektovať právo na omyl ale aj zodpovednosť, mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia,
- myslieť systémovo a komplexne,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany učiteľov a spolužiakov,
- pri skupinových prácach, pri komunikácii robiť aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia.

Spôsobilosť využívať informačné technológie

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi výučbových počítačových programov na prvouke (neskôr prírodovede) a využívať pri upevňovaní osvojených vedomostí a zručností,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní prvouky (neskôr prírodovedy),
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky on-line komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie z jazykového vyučovania tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /IFV/,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním – priradením si vlastného hesla,

- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný,
- vedieť, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,
- graficky znázorňovať úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení.

Spôsobilosť byť demokratickým človekom

- Uvedomovať si a rešpektovať, že telesné, citové, rozumové i vôľové zložky osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne pri samostatnej i skupinovej práci,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet, akceptovať názor spolužiakov,
- uvedomuje si, že rozhodnutia ktoré vykonávajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na prítomnosť a budúcnosť,
- orientuje sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých.

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú učebnom predmete prvouka v 1. ročníku hodnotení slovne, v 2. ročníku priebežne aj celkovo klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov: <https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf>

V 2. ročníku sú tematické previerky, päťminútovky klasifikované podľa percentuálnej stupnice.

Ústne odpovede sú klasifikované známku.

Výborné výkony žiaka (praktické zručnosti pri pokusoch, teoretické vedomosti, aktivitu) na hodine učiteľ hodnotí slovne, motivačnou pochvalou.

V slovnom hodnotení žiak dostáva informácie o kvalite svojich výkonov, o svojich schopnostiach, o postavení v triede. Toto všetko mu umožňuje neustále sa zlepšovať, zamyslieť sa nad svojím výkonom, vidieť rezervy, prípadne chyby. Učiteľ vie lepšie sledovať pokrok žiaka, jeho úroveň. Hodnotenie by malo mať aj motivačnú funkciu. Žiak s chýbajúcou motiváciou totiž stráca na vyučovacej hodine sústredenosť, aktivitu, usilovnosť.

Súčasťou hodnotenia by malo byť aj *sebahodnotenie* žiaka. Sebahodnotenie totiž vedie žiaka k tomu, aby zažil pocit úspechu. Prostredníctvom sebahodnotenia sa postupne naučí definovať, čoho je schopný, čo sa mu vo vyučovacom procese podarilo, v čom má ešte rezervy, čo je jeho silnou a čo slabou stránkou.

Projekty a prezentácie:

Učiteľ hodnotí: obsah, výstižnosť, grafickú časť, textovú časť, či spĺňa stanovené kritériá, teoretickú prípravu žiaka, sprievodné slovo k projektu, rôznorodosť využitých zdrojov informácií, prezentačné zručnosti.

Projekty sú hodnotené známku alebo slovne, obe hodnotenia majú mať motivačný charakter a povzbudzovať žiakov do ďalšej práce.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Poznámka: <https://www.minedu.sk/smernica-o-didaktickych-prostriedkoch/>

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
1. ročník	Prvouka pre 1. ročník základnej školy	R. Dobišová Adame – O. Kováčiková	Aitec
	Prvouka pre prvákov LITE	R. Dobišová Adame – O. Kováčiková	Aitec
	Metodické komentáre k Prvouke pre prvákov	R. Dobišová Adame – O. Kováčiková	Aitec
	Prvouka Pracovná učebnica pre 1. ročník ZŠ	J. Chmurová – i. Juricová	Taktik
2. ročník	Prvouka pre druhákov	R. Dobišová Adame – O. Kováčiková	Aitec
	Prvouka pre druhákov LITE	R. Dobišová Adame – O. Kováčiková	Aitec
	Metodické komentáre k Prvouke pre druhákov	R. Dobišová Adame – O. Kováčiková	Aitec
	Prvouka Pracovná učebnica pre 2. ročník ZŠ	I. Juricová – Ľ. Bedriová	Taktik

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/prvouka_pv_2014.pdf

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-clovek-priroda.pdf>

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-4-clovek-spolocnost.pdf>

6.5 Prírodoveda

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Poznámka
Počet vyuč. hod. týždenne	0	0	1	2	
Počet vyuč. hod. ročne	0	0	33	66	

Poznámka: Učebný predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

Charakteristika učebného predmetu

Predmet prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravoveda. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitostami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu. Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pri východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakovi dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

Obsah učebného predmetu

Stavia na vedomostiach a poznatkoch, ktoré žiak získal v prvom a druhom ročníku na vyučovacom predmete prvouka a komplexne ich uzatvára.

3. ročník

Obsahuje vzdelávaciu oblasť Človek a príroda – Neživá príroda a skúmanie prírodných javov, Človek, Živočíchy, Rastliny a huby. Jednotlivé témy sú rozpracované do 4 tematických okruhov:

1. Objavujeme neživú prírodu a skúmame prírodné javy;
2. Objavujeme ľudské telo;
3. Objavujeme živočíchy;
4. Objavujeme rastliny a huby.

4. ročník

Obsahuje vzdelávaciu oblasť Človek a príroda – Neživá príroda a skúmanie prírodných javov, Človek, Prírodné spoločenstvá. Jednotlivé témy sú rozpracované do 3 tematických okruhov:

1. Pátrame po neživej prírode a skúmame prírodné javy;
2. Pátrame po tom, ako funguje ľudské telo;
3. Pátrame po stopách prírodných spoločenstiev.

Ciele učebného predmetu

Hlavným a prvoradým cieľom predmetu je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov, ktorá je základom najnovších reforiem prírodovedného vzdelávania v európskych krajinách. Prírodoveda rozvíja všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- aktuálne poznanie žiakov (prírodovedné pojmy, koncepty),
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka),
- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomenému využívaniu vedomostí.

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný rozvoj myslenia dieťaťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (skúsenosť), je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo logické myslenie. Prírodoveda je preto zameraná aj na aktívnu manipuláciu s materiálmi, ale aj na pozorovanie javov, s ktorými sa žiaci bežne stretávajú.

Ak budú žiaci systematicky a cieľavedome pripravovaní a vedení k rozvíjaniu spôsobilostí ako sú cieľavedomé pozorovanie, klasifikácia objektov, vytváranie predpokladov, formulovanie otázok, zbieranie dát a nasledujúce testovanie a overovanie predpokladov, zodpovedanie otázok, interpretovanie výsledkov, splníme ďalší cieľ predmetu, ktorým je učenie s porozumením.

Popri rozvoji kognitívnych schopností žiaka, nesmieme zabúdať na rozvoj poznatkového systému žiaka. Žiaci sú vedení v edukačnom procese tak, aby si vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti, osvojili si základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlišiť od bežnej komunikácie, osvojili si vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody, modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

Prierezové témy

Neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávania žiakov sú prierezové témy. Z ich pováh vyplýva prepojenie na reálny život, osvojenie si bezpečnostných pravidiel, preventívnej ochrany zdravia, ochrany prírody, vedenie k vnímaniu odlišnosti a rôznorodosti sveta, pochopeniu, že každý jednotlivec je súčasťou systému, pričom sa jednotlivec a systém vzájomne ovplyvňujú.

Pre jednotlivé prierezové témy sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné a kooperatívne metódy vyučovania, v ktorých sa rozvíja tak kritické myslenie žiakov, ako aj ich schopnosť samostatne a zodpovedne reagovať na kultúrnu rôznorodosť sveta.

Ciele uplatňovania prierezových tém:

Mediálna výchova

Hlavným cieľom témy je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s mediálne známou osobou o prírode...
- rozhovor, diskusia o životnom prostredí,
- návšteva skanzenu, parku, lesa,
- článok v školskom časopise,
- estetické spracovanie – plagát, 3D model s prírodovednou témou.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom prierezovej oblasti je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Dôležité je podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda so enviromentalistom,
- projektový deň, týždeň,
- návšteva školskej knižnice, čítanie kníh s EKO tematikou,
- vytvorenie projektu s dôrazom na kooperáciu a rozvíjanie zručností,
- prezentácia, súťaž, didaktické hry a aktivity.

Multikultúrna výchova

Zmyslom multikultúrnej výchovy v primárnom vzdelávaní je rozvíjať u detí schopnosť základnej kultúrnej sebareflexie a schopnosti pre samostatné zapojenie sa do spolupráce v sociálne a kultúrne rôznorodom kolektíve. Dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- akceptovať ľudskú rôznorodosť pri práci v skupine,
- edukačná činnosť bude zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál,
- vytvárať príležitosti a priestor na spoznávanie nových kultúr, napr. cez literatúru, film, rozprávku,
- nájsť a využiť multikultúrnosť v témach prírodovedných súťaží.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- slávenie kresťanských sviatkov, slovenských tradícií, slávností,
- návšteva pútnických miest, kultúrnych a historických pamiatok, amfiteátrov,
- ukážky prác regionálnych remesiel, produkty,
- spolupráca a spoluúčasť na online regionálnych súťažiach.

Environmentálna výchova

Informačno - komunikačné technológie umožňujú efektívne využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti, približujú spôsoby riešenia ekologických problémov, podporuje aktívny prístup a zodpovednosť k tvorbe a ochrane životného prostredia

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť;
- literárne spracovanie environmentálnej témy – vytvorenie prezentácie, básne, komiksu, príbehu,
- čistenie okolia školy, prírody,
- vytvorenie herbáru, pozorovanie živočíchov, počasia,
- triedenie odpadu,
- literárne spracovanie environmentálnej témy v súťažiach,
- využívanie edukačných serverov s tematikou ENV.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Hlavným cieľom prierezovej témy je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím digitálnych technológií.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zapájanie sa do prírodovedných súťaží,
- verejné prezentovanie projektov – rodičom, učiteľom, spolužiakom, mladším žiakom,
- výstava zhotovených projektov v priestoroch školy,
- uverejnenie prác v školskom časopise,
- zhotoviť článok, ilustráciu na webovú stránku školy.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť má podľa NŠFG charakter prierezovej témy. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané. Je vhodné pripraviť také aktivity, ktoré umožňujú relatívne autentický zážitok finančnej situácie a ktoré vedú k osvojeniu stratégií zodpovedného rozhodovania. Na tento účel využívame heuristickú metódu, metódu riešenia problémov a situačné metódy.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- využívať vo výučbe počítače, mobilné telefóny, interaktívne tabule, tablety,
- neobmedzovať sa na individuálnu prácu, DT je možné efektívne využívať i pri skupinovej práci (napr. kvízy, testy, spoznávať europa.eu),
- zážitkové vyučovanie v obchode,
- dôležitá je podpora žiackeho objavovania a riešenia problémových situácií.

Digitálna gramotnosť

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom na 1. stupni získať základnú digitálnu gramotnosť.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- digitálna komunikácia na internete, klady/zápory,
- online učenie na platformách,
- online práca s informáciami, hľadanie a triedenie,
- práca so vzdelávacími portálmi,
- pravidlá správania v platformách pri prezenčnom aj dištančnom vzdelávaní.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zapájať sa do športových dní, účelových cvičení v prírode,
- využívať didaktické hry, dopravné ihriská,
- zdôrazňovať bezpečnosť na komunikáciách.

Základné predmetové kompetencie

Kognitívne spôsobilosti

- Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom
- Rozvíjať pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti
- Charakterizovať a vedieť rozlíšiť základné prírodné javy a existencie
- Žiaci pozorujú detaily vzhľadom na celok

- Žiaci sa učia porovnávať
- Vedieť identifikovať podstatné a premenlivé znaky objektov
- Vyjadriť svoje predstavy o javoch slovom a obrazom

Afektívne spôsobilosti

- Sformulovať vlastné hodnotenie
- Prijat', hodnotiť a vážiť si prírodu okolo nás
- Zaujať postoj k ochrane prírody

Konatívne spôsobilosti

- Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu
- Schopnosť začať, udržať a ukončiť rozhovor
- Schopnosť kultivovane vyjadrovať svoje city

Komunikačné spôsobilosti

- Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
- Prezentať a obhájať vlastný názor

Učebné spôsobilosti

- Zapamätať si potrebné fakty a definície a preukázať ich znalosť
- Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi
- Na základe indukcie a zovšeobecňovania odvodiť charakteristiky a definície nových javov
- Usporiadať známe javy do tried a systémov
- Dokázať vnímať spojitosť pozorovaných prírodných javov
- Chápať význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje jej pozitívne a negatívne vplyvy, ako aj vplyvy jej produktov na prírodu a celkove na životné prostredie
- Citlivo pristupovať k živej prírode
- Každý jav je vysvetliteľný / preferovanie logických postupov myslenia/
- Dokázať meniť svoje predstavy o skutočnosti / rozvážnosť v diskusiách

Interpersonálne spôsobilosti

- Spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty
- Schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov
- Schopnosť kooperácie
- Schopnosť empatie

Postojové spôsobilosti

- Vytvárať si vlastný hodnotový systém
- Vytvárať si pozitívny vzťah k prírode
- Rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú učebnom predmete prírodoveda hodnotení v 3. a 4. ročníku priebežne aj celkovo klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov: <https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf>

Aritmetický priemer znáмок nie je určujúci pri polročnej a koncoročnej klasifikácii. Pri klasifikovaní žiaka na vysvedčení pedagóg hodnotí prácu žiaka za celé klasifikované obdobie komplexne (z hľadiska učebných štandardov) a individuálne (z hľadiska osobnostných charakteristík žiaka) a celkový obraz dotvára vzťah k predmetu a povinnostiam.

Autoevalvácia práce žiaka

Žiak sa prostredníctvom hodnotenia učiteľa postupne učí objektívne hodnotiť svoj výkon, svoje schopnosti, vedomosti. Učiteľ vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak mohol objektívne hodnotiť svoju prácu. Obidva názory (učiteľa a žiaka) sú priebežne konfrontované.

Cieľom je ideálna zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia. Žiak sa v spolupráci s učiteľom naučí hodnotiť svoju prácu. Hodnotenie prebieha v jednotlivých predmetoch priebežne počas celého školského roka po prebratí tematického celku prostredníctvom morálneho ocenenia, pochvál, znáмок ktoré vyjadrujú stupeň zvládnutia obsahu vzdelávania.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Portfóliá žiackych prác, štruktúrované pozorovanie žiaka, rozhovory so žiakmi, príp. konzultácia s rodičmi. Podklady- projekty, riešenia komplexných úloh, samostatné práce (prihliadnuť na individuálne podmienky každého žiaka),
- súťažiach v rámci daného predmetu; tieto aktivity žiaka v predmete môžu výslednú klasifikáciu zlepšiť,
- domáca príprava

Kritériá kontroly a hodnotenia

Tematické previerky, päťminútovky budú klasifikované podľa percentuálnej stupnice.

Ústne odpovede sú klasifikované známkou.

Výborné výkony žiaka (praktické zručnosti pri pokusoch, teoretické vedomosti, aktivitu) na hodine učiteľ hodnotí slovne, motivačnou pochvalou.

Projekty a prezentácie

1. Učiteľ hodnotí: obsah, výstižnosť, grafickú časť, textovú časť, či spĺňa stanovené kritériá, teoretickú prípravu žiaka, sprievodné slovo k projektu, rôznorodosť využitých zdrojov informácií, prezentačné zručnosti.
2. Projekty sú hodnotené známkou alebo slovne, obe hodnotenia majú mať motivačný charakter a povzbudzovať žiakov do ďalšej práce.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
3. ročník	Prírodoveda pre tretíakov	R. Dobišová Adame – O. Kováčiková	Aitec
	Metodické komentáre k Prírodovede pre tretíakov	R. Dobišová Adame – O. Kováčiková	Aitec
	Prírodoveda. Pracovná učebnica pre 3. ročník základných škôl	Ľ. Nguyenová Anhová a kol.	Taktik
4. ročník	Prírodoveda pre štvrtákov	R. Dobišová Adame – O. Kováčiková	Aitec
	Metodické komentáre k Prírodovede pre štvrtákov	R. Dobišová Adame – O. Kováčiková	Aitec
	Prírodoveda. Pracovná učebnica pre 4. ročník základných škôl	Ľ. Nguyenová a kol.	Taktik

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-clovek-priroda.pdf>

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/prirrodoveda_pv_2014.pdf

6.6 Vlastiveda

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Poznámka
Počet vyuč. hod. týždenne	0	0	1	2	
Počet vyuč. hod. ročne	0	0	33	66	

Poznámka: Učebný predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

Charakteristika učebného predmetu

Vlastiveda v 3. a 4. ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku).

Obsah učebného predmetu

Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy) v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, napr. orientácia v okolí školy, sa odporúča realizovať formou pozorovania mimo triedy, ak sú na to možnosti. Delí sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca snákresmi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho školského roka, významné sviatky počas roka, tradície atď.). Na ne nadväzuje rozprávanie o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť sa venuje pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine.

Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci spoznávajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôbované vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdu žiaci na mape, obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí pomáhajú žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy – prstom po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

Ciele učebného predmetu

Motivácia k objavovaniu prírody a ľudských výtvorov v blízkom, ale i vzdialenom okolí je vo vlastivede dokumentovaná zaujímavým spôsobom učenia sa. Dôležitým cieľom je spoznávať sociokultúrny priestor života dieťaťa a genézu tohto priestoru. Mimoriadna pozornosť je venovaná orientácii v priestore a čase. Rozvoj poznania dieťaťa v dieťaťa v danom sociokultúrnom priestore zodpovedá mentálnej prezentácii pojmového aparátu, s ktorým dokáže narábať a chápať jeho význam. Dieťa si ozrejmuje vlastnú kultúru, učí sa narábať s historickými prameňmi, je schopné sa v nej orientovať a hodnotiť na svojej primeranej úrovni. Vníma a zaujíma postoj k multikultúrnej otvorenosti. Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, pozorovaní, žiaci získavajú vzťah ku kraju, v ktorom žijú. Vo vyučovaní vlastivedy v 2. ročníku ZŠ je pozitívne, ak vedia žiaci rozprávať o svojom kraji, v ktorom žijú, vedia pomenovať jeho jednotlivé časti. Vedia odlíšiť vzťahy, väzby (prírodného spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole. Pri každej vhodnej téme môžu žiaci použiť poznatky, ktoré načerpali zo svojich pozorovaní a osobných skúseností. Žiaci majú vedieť pomenovať a odlíšiť, čo vytvorila príroda, a čo človek.

Žiaci:

- skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky – časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,
- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlíšia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadávajú v kalendári významné dni),
- ukážu na mape (prispôsobenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,
- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach,
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií,
- vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou.

Prierezové témy

Neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávania žiakov sú prierezové témy. Z ich pováh vyplýva prepojenie na reálny život, osvojenie si bezpečnostných pravidiel, preventívnej ochrany zdravia, ochrany prírody, vedenie k vnímaniu odlišnosti a rôznorodosti sveta, pochopeniu, že každý jednotlivec je súčasťou systému, pričom sa jednotlivec a systém vzájomne ovplyvňujú.

Pre jednotlivé prierezové témy sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné a kooperatívne metódy vyučovania, v ktorých sa rozvíja tak kritické myslenie žiakov, ako aj ich schopnosť samostatne a zodpovedne reagovať na kultúrnu rôznorodosť sveta.

Ciele uplatňovania prierezových tém:

Mediálna výchova

Hlavným cieľom témy je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s mediálne známou osobou, starým rodičom, hosťom o regióne, kultúre...
- rozhovor, diskusia o tradíciách,
- návšteva skanzenu, múzea, cintorína, kostola...
- článok v školskom časopise,
- estetické spracovanie – plagát, 3D model s vlastivednou témou.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom prierezovej oblasti je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Dôležité je podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s historikom, knihovníkom, archivárom,
- projektový deň, týždeň,
- návšteva školskej knižnice, čítanie kníh s vlastivednou, historickou tematikou,
- vytvorenie projektu s dôrazom na kooperáciu a rozvíjanie zručností,
- prezentácia, súťaž, didaktické hry a aktivity.

Multikultúrna výchova

Zmyslom multikultúrnej výchovy v primárnom vzdelávaní je rozvíjať u detí schopnosť základnej kultúrnej sebareflexie a schopnosti pre samostatné zapojenie sa do spolupráce v sociálne a kultúrne rôznorodé kolektíve. Dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- akceptovať ľudskú rôznorodosť pri práci v skupine,
- edukačná činnosť bude zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál,
- vytvárať príležitosti a priestor na spoznávanie nových kultúr, napr. cez literatúru, film, rozprávku, múzeum...
- nájsť a využiť multikultúrnosť v témach vlastivedných súťaží.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- slávenie kresťanských sviatkov, slovenských tradícií, slávností,
- návšteva pútnických miest, kultúrnych a historických pamiatok, amfiteátrov,
- ukážka regionálnych remesiel, výrobkov,
- spolupráca a spoluúčasť na online regionálnych súťažiach.

Environmentálna výchova

Informačno - komunikačné technológie umožňujú efektívne využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti, približujú spôsoby riešenia ekologických problémov, podporuje aktívny prístup a zodpovednosť k tvorbe a ochrane životného prostredia.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť;
- literárne spracovanie environmentálnej témy – vytvorenie prezentácie, básne, komiksu, príbehu,
- literárne spracovanie historickej témy v súťažiach,
- využívanie edukačných serverov s vlastivednou, kultúrnou tematikou.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Hlavným cieľom prierezovej témy je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím digitálnych technológií.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zapájanie sa do vlastivedných súťaží,
- verejné prezentovanie projektov – rodičom, učiteľom, spolužiakom, mladším žiakom,
- výstava zhotovených projektov v priestoroch školy,
- uverejnenie prác v školskom časopise,
- zhotoviť článok, ilustráciu na webovú stránku školy.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť má podľa NŠFG charakter prierezovej témy. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané. Je vhodné pripraviť také aktivity, ktoré umožňujú relatívne autentický zážitok finančnej situácie a ktoré vedú k osvojeniu stratégií zodpovedného rozhodovania. Na tento účel využívame heuristickú metódu, metódu riešenia problémov a situačné metódy.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- skupinová práca na zorganizovanie výletu do múzea,
- zážitkové vyučovanie v prírode, v teréne, podľa tematiky na danom mieste...
- dôležitá je podpora žiackeho objavovania a riešenia problémových situácií.

Digitálna gramotnosť

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom na 1. stupni získať základnú digitálnu gramotnosť.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- digitálna komunikácia na internete, klady/zápory,
- online učenie na platformách,
- online práca s informáciami, hľadanie a triedenie,
- práca so vzdelávacími portálmi,
- pravidlá správania v platformách pri prezenčnom aj dištančnom vzdelávaní.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zdôrazňovať bezpečnosť na komunikáciách pri cestovaní na výlety, exkurzie, školy v prírode.

Základné predmetové kompetencie

Učebný predmet vedie žiakov k rozvíjaniu komunikatívnej kompetencie tým, že umožňuje prezentáciu slovnú alebo písomnú navštívenej oblasti na Slovensku alebo interpretácii prečítanej alebo vypočutej povesti, piesne, básne viažucej sa k regiónu alebo ku Slovensku. Učivo o Slovensku rozvíja aj čitateľskú gramotnosť tým, že žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborného textu, ale taktiež majú možnosť rozvíjať si schopnosť opisu obrázkov, diagramov, kresieb apod.

Ďalšie rozvíjané kompetencie:

Sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou
- dokáže sústredene načúvať určitý čas, vie vyjadriť svoj názor
- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a dokáže na ne adekvátne reagovať

Matematického a prírodovedné myslenia

- žiak je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov
- *Informačné a komunikačné technológie*
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete

Kompetencia učiť sa

- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a iných činnostiach

Kompetencia riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí
- pri riešení problémov hľadá a skúša viaceré možnosti riešenia problémov a overuje správnosť riešenia
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným spôsobom

Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- vedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku vyjadriť svoj názor a vkusový postoj
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr kompetencie finančnej gramotnosti
- človek vo sfére peňazí

- zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb- príjem a práca
- úver a dlh
- riadenie rizika a poistenie

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú učebnom predmete vlastiveda hodnotení v 3. a 4. ročníku priebežne aj celkovo klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov: <https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf>

Aritmetický priemer znáмок nie je určujúci pri polročnej a koncoročnej klasifikácii. Pri klasifikovaní žiaka na vysvedčení pedagóg hodnotí prácu žiaka za celé klasifikované obdobie komplexne (z hľadiska učebných štandardov) a individuálne (z hľadiska osobnostných charakteristík žiaka) a celkový obraz dotvára vzťah k predmetu a povinnostiam.

Autoevalvácia práce žiaka

Žiak sa prostredníctvom hodnotenia učiteľa postupne učí objektívne hodnotiť svoj výkon, svoje schopnosti, vedomosti. Učiteľ vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak mohol objektívne hodnotiť svoju prácu. Obidva názory (učiteľa a žiaka) sú priebežne konfrontované.

Cieľom je ideálna zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia. Žiak sa v spolupráci s učiteľom naučí hodnotiť svoju prácu. Hodnotenie prebieha v jednotlivých predmetoch priebežne počas celého školského roka po prebratí tematického celku prostredníctvom morálneho ocenenia, pochvál, znáмок ktoré vyjadrujú stupeň zvládnutia obsahu vzdelávania.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Portfóliá žiackych prác, štruktúrované pozorovanie žiaka, rozhovory so žiakmi, príp. konzultácia s rodičmi. Podklady- projekty, riešenia komplexných úloh, samostatné práce (prihliadnuť na individuálne podmienky každého žiaka),
- účasť v súťažiach v rámci daného predmetu; tieto aktivity žiaka v predmete môžu výslednú klasifikáciu zlepšiť,
- domáca príprava

Kritériá kontroly a hodnotenia

Krátke písomné práce sú hodnotené uvedením počtu chýb, resp. bodovacím systémom, samostatné práce, tematické previerky, polročné a koncoročné práce a testy sú klasifikované známkou podľa percentuálnej stupnice.

Čiastkové výborné výkony žiaka učiteľ hodnotí slovne.

Ústne odpovede žiakov sú klasifikované známkou.

Rozvíjame a podporujeme sebahodnotenie žiaka.

Projekty a prezentácie

Pri hodnotení žiackych projektov vychádzame z nasledovných kritérií:

1. dodržanie témy
2. rozvíjanie témy, hĺbka, obrázkový materiál, použitie zdrojov, samostatnosť, tvorivosť, nápaditosť, originalita
3. estetická úroveň
4. hodnotíme slovné, výstavkou najlepších projektov a najlepšie aj motivačnou známku 1.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
3. ročník	Vlastiveda pre tretíakov	J. Dudášová a kol.	Aitec
	Metodické komentáre k Vlastivede pre tretíakov	J. Dudášová a kol.	Aitec
	Hravá vlastiveda. Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ	N. Džadoňová a kol.	Taktik
	Čítaj a poznávaj lesné tajomstvá	Z. Gahérová	Taktik
4. ročník	Vlastiveda pre štvrtákov 1., 2. časť	J. Dudášová a kol.	Aitec
	Metodické komentáre k Vlastivede pre štvrtákov	J. Dudášová a kol.	Aitec
	Vlastivedná mapa Slovenska	J. Lacika	Aitec
	Čítaj a poznávaj tajomstvá slovenských hradov	Z. Gahérová	Taktik
	Hravá vlastiveda. Pracovný zošit pre 4. ročník ZŠ	V. Adamová a kol.	Taktik

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-4-clovek-spolocnost.pdf>

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/vlastiveda_pv_2014.pdf

6.7 Výtvarná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Poznámka
Počet vyuč. hod. týždenne	2	2	1	1	
Počet vyuč. hod. ročne	66	66	33	33	

Poznámka: Učebný predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

Charakteristika učebného predmetu

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hravou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh. Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

Obsah učebného predmetu

Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty.

Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Niektoré edukačné témy sú alternatívne.

Ciele učebného predmetu

Hlavným cieľom predmetu, že žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania.

Particiálne ciele:

Žiaci:

- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- osvojujú si základné kultúrne postoje.

Prierezové témy

Neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávania žiakov sú prierezové témy. Z ich pováh vyplýva prepojenie na reálny život, osvojenie si bezpečnostných pravidiel, preventívnej ochrany zdravia, ochrany prírody, vedenie k vnímaniu odlišnosti a rôznorodosti sveta, pochopeniu, že každý jednotlivec je súčasťou systému, pričom sa jednotlivci a systém vzájomne ovplyvňujú.

Pre jednotlivé prierezové témy sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné a kooperatívne metódy vyučovania, v ktorých sa rozvíja tak kritické myslenie žiakov, ako aj ich schopnosť samostatne a zodpovedne reagovať na kultúrnu rôznorodosť sveta.

Ciele uplatňovania prierezových tém:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život, estetické vnímanie okolia a seba samého. Formou kolektívnych prác žiaci získavajú a udržiavajú si osobnostnú integritu, pestujú kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjajú sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. Téma sa prelína všetkými tematickými oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda/online beseda s odborníkmi CPPaP, kňazom...
- beseda so ilustrátorom,
- návšteva školskej knižnice, kultúrneho podujatia, výstavy,
- vytvorenie projektu s dôrazom na kooperáciu a rozvíjanie zručností,
- prezentácia, výtvarná súťaž, didaktické hry a aktivity.

Environmentálna výchova

Prostredníctvom aktivít orientovaných na prácu s prírodnými a odpadovými materiálmi a prácami v prírode v rámci predmetu pestujeme u žiakov kladný vzťah k životnému prostrediu, k citlivému vnímaniu a hodnoteniu konania ľudí vo vzťahu k životnému prostrediu. Poskytujeme žiakom mnoho príležitostí na zamyslenie sa nad vzťahom človeka a životného prostredia, na uvedomenie si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja kvalitného života.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, nieť zodpovednosť;
- výtvarné spracovanie environmentálnej témy – vytvorenie prezentácie, ilustrácie, komiksu,
- výtvarné spracovanie environmentálnej témy vo výtvarných súťažiach,
- využívanie edukačných serverov s tematikou ENV.

Mediálna výchova a digitálna gramotnosť

Poskytovať žiakom možnosť uvedomiť si, s ktorými médiami prichádzajú každodenne do kontaktu, ako na nich vplyvajú, uvedomovať si ich pozitívny vplyv, ako aj ich nebezpečenstvá. Umožniť žiakom formovanie vlastného názoru na médiá a ich posolstvá, na základe poznania, interpretácie, hodnotenia a tvorby jednoduchých mediálnych produktov. Viesť žiakov k adekvátnemu zaobchádzaniu s médiami a ich produktmi (efektívne využívať PC programy a internet vo voľnom čase, vyhľadávať informácie v oblasti umenia, podnetov rôznych oblastí spoznávania sveta).

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- digitálna tvorba na internete, klady/zápory,
- online učenie na platformách,
- online práca s ilustráciami, hľadanie a triedenie,
- práca vo výtvarných programoch,
- pravidlá správania v platformách pri prezenčnom aj dištančnom vzdelávaní.

Multikultúrna výchova

Viesť žiakov k pochopeniu a rešpektovaniu faktu kultúrnej rozmanitosti. Uvedomovať si, že umenie spája ľudí s rozličnými kultúrami. Podnecovať a rozvíjať u žiakov tolerantné postoje k nositeľom odlišných kultúr, ale súčasne zachovávať ich povedomie príslušnosti k vlastnej kultúre. Rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou, schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí, spoznávať výtvarné umenie iných kultúr, pestovať lásku k umeniu prostredníctvom fotografie, filmu a videa.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- akceptovať ľudskú rôznorodosť pri práci v skupine,
- edukačná činnosť bude zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál,
- vytvárať príležitosti a priestor na spoznávanie nových kultúr, napr. cez obraz, ilustráciu, knihu, film, rozprávku,
- využiť multikultúrnosť v témach výtvarných súťaží.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- slávenie kresťanských sviatkov, slovenských tradícií, slávností,
- návšteva pútnických miest, kultúrnych a historických pamiatok, amfiteátrov,
- ukážka regionálnych remesiel, výrobkov,
- spolupráca a spoluúčasť na online regionálnych súťažiach.

Ochrana života a zdravia

Pocitovým vnímaním pôsobenia tónov farieb viesť žiakov k uvedomovaniu si ich vplyvu na psychiku, využívaniu farieb ako spôsobu vyjadrovania a vnímania pocitov, postojov, k uvedomeniu si terapeutického vplyvu výtvarného umenia ako spôsobu relaxu, oddychu, psychohygieny. Učiť žiakov bezpečne zaobchádzať s výtvarným materiálom v rámci ich škodlivosti na zdravie človeka.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia, tradičných remesiel a spoznávanie a uchovávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Poznávať históriu a kultúru vlastnej obce, mesta, krajiny prostredníctvom fotografie, videa, výtvarného vnímania. Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zapájanie sa do výtvarných súťaží,
- organizovať rôznorodé výlety, exkurzie v regióne s cieľom priblížiť kultúrne dedičstvo predkov a krásy Slovenska,
- prepájať program škôl v prírode s dôrazom na prírodu, kultúru a tradície.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Vedieť získané informácie samostatne aj formou spolupráce v skupine využiť pri tvorbe projektov a prezentovať ich pred žiakmi vytvorením modelov miest, prírody, bábkových, filmových kulís s využitím poznatkov z architektúry, dizajnu, histórie, priestorového vnímania.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zapájanie sa do výtvarných súťaží,
- verejné prezentovanie projektov – rodičom, učiteľom, spolužiakom, mladším žiakom,
- výstava zhotovených projektov v priestoroch školy,

- v školskom časopise,
- zhotoviť fotku, ilustráciu a webovú stránku školy.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť má podľa NŠFG charakter prierezovej témy. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané. Je vhodné pripraviť také aktivity, ktoré umožňujú relatívne autentický zážitok finančnej situácie a ktoré vedú k osvojeniu stratégií zodpovedného rozhodovania.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zakomponovanie financií do výtvarného umenia, hodnotné umelecké diela,
- spoznávanie meny vo výtvarnej podobe,
- dôležitá je podpora žiackeho objavovania a riešenia problémových situácií.

Základné predmetové kompetencie

Komunikatívne a sociálno-interaktívne spôsobilosti

- dodržiavať pravidlá vytvorené skupinou,
- vybrať najoptimálnejšie riešenie pri príprave výtvarného diela,
- vedieť sa vcítiť do pocitov zvierat a alebo rastliny, vnímať dianie okolo seba a reagovať naň svojim výtvarným prejavom, položiť základy schopnosti vcítenia sa cez vlastné výtvarné práce,
- výtvarným jazykom vyjadriť pocity neživých predmetov,
- určitý čas sústredene pracovať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- reprodukovat' a interpretovať výtvarný prejav v materinskom jazyku,
- orientovať sa, získavať, rozumieť a aplikovať rôzne techniky, posúdiť ich estetický význam v osobnom živote,
- vyhľadávať a využívať výtvarné prostriedky pri riešení zadaných úloh,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky výtvarného jazyka, ovládať orientáciu sa vo výtvarnom diele a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom jazyku,
- empaticky pristupovať k precítению a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- kriticky hodnotiť informácie z masmédií,
- dokázať tvorivo vyjadrovať svoje predstavy a myšlienky vybranými prostriedkami výtvarného umenia.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie z oblasti umenia a kultúry,
- zhodnotiť význam rozmanitých výtvarných informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre ďalšiu prácu najdôležitejšie,

- určovať najzávažnejšie problémy vo svojom výtvarnom prejave, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy a dodržiavať ich,
- poskytovať ľuďom informácie výtvarným jazykom,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

Podnikateľské spôsobilosti

- realizovať a vyhodnocovať vlastný výtvarný prejav,
- v komunikácii sa vyjadrovať asertívne, byť kreatívny a odolávať stresom,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých pri výtvarnom prejave,
- pri skupinovej práci ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie, rýchle sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- mať zodpovedný postoj k svojmu ďalšiemu rozvoju, uvedomovať si význam celoživotného učenia,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom výtvarnom prejave, prijímať hodnotenie výsledkov svojho výtvarného prejavu zo strany učiteľov a spolužiakov.

Spôsobilosť využívať informačné technológie

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi informačných technológií, ktoré možno využiť na vyjadrenie pocitov výtvarným umeleckým jazykom,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie aj na internete, využiť ich vo vyučovaní VYV,
- prezentovať svoju výtvarnú prácu pri komunikácii elektronickou poštou, využívať prostriedky online komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať výtvarné informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci aj na inom predmete /INF/,

Spôsobilosť byť demokratickým človekom

- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden estetický pohľad na svet, akceptovať názor spolužiakov,
- byť tvorivý, primerane kritizovať, jasne sa stavať k problémom, rýchlo sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte / napr. dodržiavaním ľudových zvyklostí/,
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah, zapájať sa do kultúrnych podujatí v rámci obce, reprezentovať školu na okresnej a regionálnej úrovni v rôznych žiackych aktivitách.

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú učebnom predmete výtvarná výchova v 1. ročníku hodnotení slovne, v 2. až 4. ročníku priebežne aj celkovo klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov:

<https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf>

Autoevalvácia práce žiaka

Žiak sa prostredníctvom hodnotenia učiteľa postupne učí objektívne hodnotiť svoj výkon, svoje schopnosti, vedomosti. Učiteľ vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak mohol objektívne hodnotiť svoju prácu. Obidva názory (učiteľa a žiaka) sú priebežne konfrontované.

Cieľom je ideálna zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia. Žiak sa v spolupráci s učiteľom naučí hodnotiť svoju prácu. Hodnotenie prebieha v jednotlivých predmetoch priebežne počas celého školského roka po prebratí tematického celku prostredníctvom morálneho ocenenia, pochvál, známok ktoré vyjadrujú stupeň zvládnutia obsahu vzdelávania.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Portfóliá žiackych prác, štruktúrované pozorovanie žiaka, rozhovory so žiakmi, príp. konzultácia s rodičmi. Podklady- projekty, riešenia komplexných úloh, samostatné práce (prihliadnuť na individuálne podmienky každého žiaka),
- účasť v súťažiach v rámci daného predmetu;
- príprava pomôcok

Kritériá kontroly a hodnotenia

- záujem o výtvarné činnosti a o výtvarné umenie v rámci vzdelávacích úloh,
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych výtvarných prejavoch,
- schopnosť posúdiť svoj výkon a výkon spolužiakov,
- aktivita a prístup k výtvarným činnostiam a k poznávaniu umenia,
- nie je potrebné hodnotiť každú prácu a každý výkon žiaka,
- uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- otvorenosť voči experimentovaniu.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
1. ročník	Výtvarná výchova pre 1. ročník ZŠ	L. Černý a kol.	SPN- Mladé letá, s. r. o.
2. ročník	Výtvarná výchova pre 2. ročník ZŠ	N. Lacko a kol.	Patria I., s r.o. konajúca za Združenie EDUCO

3. ročník	Výtvarná výchova pre 3. ročník ZŠ	L. Černý a kol.	SPN- Mladé letá, s. r. o.
4. ročník			

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

https://www.statpedu.sk/archiv/SVP/inovovany-statny-vzdelavaci-program/1-stupen-zs/vytvarnavychova_pv_2014.pdf

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-8-umenie-kultura.pdf>

6.8 Hudobná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Poznámka
Počet vyuč. hod. týždenne	1	1	1	1	
Počet vyuč. hod. ročne	33	33	33	33	

Poznámka: Učebný predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

Charakteristika učebného predmetu

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú sebarealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov.

Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

Obsah učebného predmetu

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska,
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov),
- sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

Vokálne činnosti

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlíšenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas,
- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov,

- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas,
- intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry,
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- používanie taktovacích gest,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky.

Inštrumentálne činnosti

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám,
- tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, tvorba malých celkov a jednoduchej formy.

Hudobno-pohybové činnosti

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh),
- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo,
- používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev),
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhu tempa,
- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu,
- sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz,
- sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny,
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom; vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru ohudobnej ukážke.

Hudobno-dramatické činnosti

- využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu.

Ciele učebného predmetu

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Cieľom hudobnej výchovy v *1. ročníku* je nadviazať na hrové činnosti predprimárneho vzdelávania, pokračovať v nich a postupne využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby.

Prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniak, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Cieľom hudobnej výchovy v *druhom ročníku* ZŠ je nadviazať na zručnosti, vedomosti získané v prvom ročníku, pokračovať v nich a naďalej využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby.

Tu majú prevahu hudobné prejavy: vokálno- intonačné, sluchové činnosti, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobno-dramatickými činnosťami.

Prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniak, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si naďalej osvojovať hudobný materinský jazyk, vstúpiť žiakom elementárne základy hudobných vedomostí,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- hier s hudbou a jej prvkami, ktorá nadobúda črty tvorivej práce a vedomej zameranosti na jednotlivé hudobné javy, prehľbovať počiatočný spontánny záujem o hudbu,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

V *treťom ročníku* sú na dôležitom mieste hudobno-pohybové a inštrumentálne činnosti, ktoré vhodne aktivizujú žiakov a zároveň by mali plniť aj relaxačnú a regeneračnú funkciu pri uvoľňovaní napätia, ktoré vzniká u žiakov počas náročného a pomerne dlhého pobytu. Veľkým pozitívom týchto hudobných činností je, že umožňujú deťom experimentovanie s hudbou. Hudobno-pohybová výchova popri tanečno-pohybových hrách a jednoduchých ľudových tancoch

počíta aj s pohybovou reakciou na počúvanú hudbu, čo zefektívňuje rozvíjanie hudobného myslenia. Detské hudobné nástroje poskytujú deťom radosť zo sebarealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzicírovania. Utvárajú atmosféru pesničky, sú vhodne využité na elementárnu tvorivosť aj ako prostriedok výchovy k uvedomenému počúvaniu hudby. Prostredníctvom perцепčných činností žiaci pri tvorivo zameranom počúvaní hlbšie prenikajú do štruktúry veku primeraných hudobných diel. Toto práve optimalizuje zapojenie pohybu a detských hudobných nástrojov do počúvania (napr. „podporenie“ dôležitej hudobnej myšlienky prostredníctvom detského hudobného nástroja).

V štvrtom ročníku sa postupne prehĺbuje a dovršuje splnenie hlavných cieľov predmetu:

- prostredníctvom poznania a interpretácie slovenských ľudových piesní rôznych folklórnych oblastí Slovenska osvojiť si hudobný materinský jazyk, čo znamená aj príspevok HUV k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznať slovenské zvykoslovie, jeho umelecké spracovanie hudobnými skladateľmi rôznych dôb a takto získať pevný základ národnej identity a vlastenectva.

Prierezové témy

Neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávania žiakov sú prierezové témy. Z ich pováh vyplýva prepojenie na reálny život, osvojenie si bezpečnostných pravidiel, preventívnej ochrany zdravia, ochrany prírody, vedenie k vnímaniu odlišnosti a rôznorodosti sveta, pochopeniu, že každý jednotlivec je súčasťou systému, pričom sa jednotlivci a systém vzájomne ovplyvňujú.

Pre jednotlivé prierezové témy sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné a kooperatívne metódy vyučovania, v ktorých sa rozvíja tak kritické myslenie žiakov, ako aj ich schopnosť samostatne a zodpovedne reagovať na kultúrnu rôznorodosť sveta.

Ciele uplatňovania prierezových tém:

Mediálna výchova

Hlavným cieľom témy je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s mediálne známou osobou, muzikantom, kapelou, starým rodičom, hosťom o regióne, kultúre...
- rozhovor, diskusia, spev a hra o tradíciách, hudbe,
- návšteva kostola, divadla, koncertu...
- článok v školskom časopise,
- nahrávanie piesne,
- čítanie kníh spojené s počúvaním hudby cez QR kód,
- estetické spracovanie – plagát, 3D model s hudobnou témou.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom prierezovej oblasti je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Dôležité je podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s muzikantom, hercom, umelcom...
- projektový deň, týždeň,
- návšteva školskej knižnice, čítanie kníh s hudobnou tematikou, návšteva koncertu, divadla,
- vytvorenie projektu s dôrazom na kooperáciu a rozvíjanie zručností,
- prezentácia, súťaž, didaktické hry a aktivity.

Multikultúrna výchova

Zmyslom multikultúrnej výchovy v primárnom vzdelávaní je rozvíjať u detí schopnosť základnej kultúrnej sebareflexie a schopnosti pre samostatné zapojenie sa do spolupráce v sociálne a kultúrne rôznorodom kolektíve. Dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- akceptovať ľudskú rôznorodosť pri práci v skupine,
- edukačná činnosť bude zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál,
- vytvárať príležitosti a priestor na spoznávanie nových kultúr, napr. cez hudbu, film, rozprávku...
- nájsť a využiť multikultúrnosť v témach hudobných súťaží.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- slávenie kresťanských sviatkov, slovenských tradícií,
- návšteva pútnických miest, kultúrnych a historických pamiatok, amfiteátrov,
- spoznávanie regionálnych remesiel, výrobkov,
- slávenie sv. omší,
- spolupráca a spoluúčasť na aktivitách farnosti.

Environmentálna výchova

Informačno - komunikačné technológie umožňujú efektívne využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti, približujú spôsoby riešenia ekologických problémov, podporuje aktívny prístup a zodpovednosť k tvorbe a ochrane životného prostredia.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť;
- využívanie edukačných serverov,
- prepájať texty piesní so slovenskou prírodou a vyzdvihnúť ich dôležitosť v našom živote.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť má podľa NŠFG charakter prierezovej témy. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané. Je vhodné pripraviť také aktivity, ktoré umožňujú relatívne autentický zážitok finančnej situácie a ktoré vedú k osvojeniu stratégií zodpovedného rozhodovania. Na tento účel využívame heuristickú metódu, metódu riešenia problémov a situačné metódy.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zážitkové vyučovanie cez hudobný koncert,
- dôležitá je podpora žiackeho objavovania a riešenia problémových situácií.

Digitálna gramotnosť

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom na 1. stupni získať základnú digitálnu gramotnosť.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- výhody a nevýhody online koncertu v porovnaní so skutočným koncertom,
- online učenie na platformách,
- online práca s informáciami, hľadanie a triedenie,
- práca so vzdelávacími portálmi,
- pravidlá správania v platformách pri prezenčnom aj dištančnom vzdelávaní.

Základné predmetové kompetencie

Vyučovanie hudobnej výchovy v primárnom vzdelávaní má smerovať k tomu, aby sa pri hudobných aktivitách žiaci realizovali v rámci svojich schopností a daností. Je dôležité najmä to, aby mali žiaci z predvedených činností radosť, chuť a vôľu zapájať sa. U detí by mala hudobná výchova zanechať stopu, aby ju mohli využiť aj v ďalšom svojom živote.

Kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- umožniť žiakom osvojiť si stratégiu učenia a motivovať ich pre celoživotné vzdelávanie,
- kriticky vnímať svoje výkony, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si svoje pokroky.

Sociálne komunikačné kompetencie

- viesť žiakov k všestrannej a účinnej komunikácii,
- viesť žiakov k vhodnej komunikácii so žiakmi,
- viesť žiakov k používaniu terminológie a symboliky v rozsahu preberaného učiva.

Kompetencie uplatňovať matematické myslenie

- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov.

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- viesť žiakov k zvládnutiu elementárnych zručností v práci s didaktickou technikou.

Kompetencie riešiť problémy

- podnecovať u žiakov tvorivé myslenie a riešenie problémov,
- viesť žiakov, aby hľadali informácie zo všetkých možných zdrojov, vrátane internetu, aby ich vedeli triediť a využívať.

Kompetencie sociálne a personálne

- efektívne spolupracuje v skupine, uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzi osobných vzťahoch.

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- vychovať žiakov hrdých na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu,
- kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- dokázať sa vyjadrovať prostredníctvom hudobného umenia, orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch,
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- ceniť si a rešpektovať umenie a kultúrne historické tradície, poznať etiketu, správať sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú učebnom predmete hudobná výchova v 1. ročníku hodnotení slovne, v 2. až 4. ročníku priebežne aj celkovo klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov:

<https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf>

Autoevalvácia práce žiaka

Žiak sa prostredníctvom hodnotenia učiteľa postupne učí objektívne hodnotiť svoj výkon, svoje schopnosti, vedomosti. Učiteľ vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak mohol objektívne hodnotiť svoju prácu. Obidva názory (učiteľa a žiaka) sú priebežne konfrontované. Cieľom je ideálna zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia. Žiak sa v spolupráci s učiteľom naučí hodnotiť svoju prácu. Hodnotenie prebieha v jednotlivých predmetoch priebežne počas celého školského roka po prebratí tematického celku prostredníctvom morálneho ocenenia, pochvál, známok ktoré vyjadrujú stupeň zvládnutia obsahu vzdelávania.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Portfóliá žiackych prác, štruktúrované pozorovanie žiaka, rozhovory so žiakmi, príp. konzultácia s rodičmi. Podklady- projekty, riešenia komplexných úloh, samostatné práce (prihliadnuť na individuálne podmienky každého žiaka),
- účasť v súťažiach v rámci daného predmetu; školských akadémií, akcií
- domáca príprava (pomôcky na hodinu a iné)

Kritériá kontroly a hodnotenia

- záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci vzdelávacích úloh,
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch,
- schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov,
- aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
1. ročník	Hudobná výchova pre 1. ročník základných škôl	E. Kopinová a kol.	SPN- Mladé letá, s. r. o.
	Jano Pavelčák deťom Inštrumentácia piesní	J. Pavelčák	CD
2. ročník	Hudobná výchova pre 2. ročník ZŠ	E. Langsteinová, B. Felix	SPN- Mladé letá, s. r. o.
	Jano Pavelčák deťom Inštrumentácia piesní	J. Pavelčák	CD

3. ročník	Hudobná výchova pre 3. ročník ZŠ	E. Langsteinová, B. Felix	SPN- Mladé letá, s. r. o.
	Jano Pavelčák deťom Inštrumentácia piesní		CD
4. ročník	Hudobná výchova pre 4. ročník základných škôl	E. Langsteinová, B. Felix	SPN- Mladé letá, s. r. o.
	Jano Pavelčák deťom Inštrumentácia piesní	J. Pavelčák	CD

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

https://www.statpedu.sk/archiv/SVP/inovovany-statny-vzdelavaci-program/1-stupen-zs/hudobnavychova_pv_2014.pdf

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-8-umenie-kultura.pdf>

6.9 Telesná výchova

Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Poznámka
Počet vyuč. hod. týždenne	3	3	2	2	
Počet vyuč. hod. ročne	99	99	66	66	

Poznámka: Učebný predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program. V 1. a 2. ročníku sme navýšili hodinu telesnej a športovej výchovy o 1 hodinu týždenne. Z ponúkaných disponibilných hodín podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie, ktorý bude v platnosti pre všetky ZŠ od školského roku 2026/2027.

https://www.minedu.sk/data/files/11808_statny-vzdelavaci-program-pre-zakladne-vzdelavanie-cely.pdf.

Personálne zabezpečenie vykonávame cez projekt Tréneri v škole.

Charakteristika učebného predmetu

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Obsah učebného predmetu

Prehľad tematických celkov:

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti
4. Psychomotorické cvičenia a hry
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti

Kompetencia:

Mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.

Vedomosti:

- základné lokomócie – poznať, vedieť pomenovať,
- poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať,
- elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení,
- význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení,
- základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj pohybových schopností prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností (s akcentom na senzitivne obdobia),
- osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, v rôznom priestore,
- osvojenie si základov techniky behov, skokov, hodu,
- na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí,
- vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, kotúle ap.),
- osvojenie si základov techniky kotúľov, stojok, skokov.

Postoje:

- pozitívne vnímať základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako potrebnú a nevyhnutnú súčasť pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si zdravia,
- správne vnímať význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu, využitie času na cvičenie a športovanie,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách.

2. Manipulačné (MH), pohybové (PH) a prípravné športové hry (PŠH)

Kompetencia:

Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.

Vedomosti:

- základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH - poznať a vedieť pomenovať,
- základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe,
- správna technika základných herných činností jednotlivca,
- poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním,
- poznatky o základných pravidlách realizovaných hier,
- poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom hier,
- osvojovanie si základných herných činností jednotlivca v rôznych obmenách,
- osvojovanie si rôznych spôsobov manipulácie s náčiním,
- realizácia hier v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách,
- osvojovanie si pravidiel vybraných hier a schopnosť podľa nich konať a rozhodovať.

Postoje:

- pozitívne vnímať rôzne hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka,
- dodržiavať zásady fair-play pri realizovaných hrách,
- adekvátne povzbudzovať pri hrách ako ich aktér i ako divák,
- adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera.

3. **Kreatívne a estetické pohybové činnosti**

(Pohybové prvky z tvorivej dramatiky, pohybové aktivity s hudbou, rytmika, tanec)

Kompetencia:

Mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.

Vedomosti:

- poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca,
- poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky,
- poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo-orientačné a rytmické schopnosti,
- veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznom prostredí, v rôznych obmenách,
- rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie.

Postoje:

- pozitívne vnímať spojenie slova, hudby a pohybu ako potrebnú súčasť pohybových činností človeka,

- pozitívne reagovať na partnerov v tanci i hre a upevňovať sociálne vzťahy v skupine,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie a dokázať vnímať a precítiť pohyb.

4. **Psychomotorické cvičenia a hry** (relaxačné, dýchacie, strečingové cvičenia)

Kompetencia:

Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.

Vedomosti:

- elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti,
- správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí - poznať a vedieť pomenovať,
- zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných psychomotorických cvičení v rôznych obmenách (spojenie zmyslového vnímania s kinestetickým v časovo-priestorových vzťahoch),
- proporcionálny rozvoj koordinačných pohybových schopností a flexibility,
- vytváranie návyku správneho držania tela v rôznych polohách,
- vytváranie návyku vedomého parciálneho dýchania, fyziologicky správneho dýchania,
- osvojovanie si pohybových cvičení so zameraním na koncentráciu a pozornosť,
- osvojovanie si pohybových aktivít zameraných na čiastočnú i celkovú relaxáciu.

Postoje:

- pozitívne vnímať prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.

5. **Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti** (Plávanie, turistika, korčuľovanie, lyžovanie a i.)

Kompetencia:

Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania, bicyklovania a i., vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.

Vedomosti:

- plávanie – elementárne poznatky o význame plávania, technike základných plaveckých zručností a možnostiach aplikácie plávania vo voľnom čase,

- turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, cykloturistika ap., informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase,
- lyžovanie a pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu, elementárne poznatky o význame lyžovania, základné pohybové zručnosti z lyžovania, informácie o možnostiach aplikácie lyžovania vo voľnom čase,
- korčuľovanie a pohyb na ľade – kĺzanie a hry na ľade, elementárne poznatky o význame korčuľovania, základné pohybové zručnosti z korčuľovania, informácie o možnostiach aplikácie korčuľovania vo voľnom čase,
- bicyklovanie – elementárne poznatky o význame bicyklovania, základné pohybové zručnosti z bicyklovania, informácie o možnostiach bicyklovania vo voľnom čase.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných zručností z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania v rôznych obmenách,
- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít,
- rozvoj senzorických schopností – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru,
- rozvoj kultúrno-umeleckých schopností – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita,
- rozvoj intelektových schopností – všeobecná inteligencia v kontexte s poznávacími aktivitami,
- realizácia sezónnych pohybových aktivít v rôznom prostredí, v rôznych obmenách.

Postoje:

- pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody.

Ciele učebného predmetu

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrnej gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Žiaci:

- získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvoja si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- majú vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňujú zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- majú kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- osvoja si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,

- prostredníctvom vhodných telesných cvičení si rozvíjajú pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,
- chápu význam diagnostiky v telesnej výchove ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti.

Prierezové témy

Neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávania žiakov sú prierezové témy. Z ich pováh vyplýva prepojenie na reálny život, osvojenie si bezpečnostných pravidiel, preventívnej ochrany zdravia, ochrany prírody, vedenie k vnímaniu odlišnosti a rôznorodosti sveta, pochopeniu, že každý jednotlivec je súčasťou systému, pričom sa jednotlivec a systém vzájomne ovplyvňujú.

Pre jednotlivé prierezové témy sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné a kooperatívne metódy vyučovania, v ktorých sa rozvíja tak kritické myslenie žiakov, ako aj ich schopnosť samostatne a zodpovedne reagovať na kultúrnu rôznorodosť sveta.

Ciele uplatňovania prierezových tém:

Mediálna výchova

Hlavným cieľom témy je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda so športovcom o športe, tréningu, o prírode...
- rozhovor, diskusia o športe, disciplíne, životnom prostredí,
- návšteva športoviska, ihriska, dopravného ihriska, štadiónu,
- článok v školskom časopise,
- estetické spracovanie – plagát, 3D model s prírodovednou témou.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom prierezovej oblasti je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľovanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Dôležité je podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda so športovcom,

- projektový deň, týždeň,
- návšteva školskej knižnice, čítanie kníh so športovou tematikou,
- vytvorenie projektu s dôrazom na kooperáciu a rozvíjanie zručností,
- prezentácia, súťaž, didaktické hry a aktivity.

Multikultúrna výchova

Zmyslom multikultúrnej výchovy v primárnom vzdelávaní je rozvíjať u detí schopnosť základnej kultúrnej sebareflexie a schopnosti pre samostatné zapojenie sa do spolupráce v sociálne a kultúrne rôznorodom kolektíve. Dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- akceptovať ľudskú rôznorodosť pri práci v skupine,
- edukačná činnosť bude zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál,
- vytvárať príležitosti a priestor na spoznávanie nových kultúr, napr. cez šport,
- nájsť a využiť multikultúrnosť v témach športových súťaží.

Environmentálna výchova

Informačno - komunikačné technológie umožňujú efektívne využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti, približujú spôsoby riešenia ekologických problémov, podporuje aktívny prístup a zodpovednosť k tvorbe a ochrane životného prostredia

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť;
- čistenie okolia školy, prírody,
- výhody a nevýhody športovania v prírode a v meste,
- triedenie odpadu,
- využívanie edukačných serverov s tematikou ENV.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť má podľa NŠFG charakter prierezovej témy. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané. Je vhodné pripraviť také aktivity, ktoré umožňujú relatívne autentický zážitok finančnej situácie a ktoré vedú k osvojeniu stratégií zodpovedného rozhodovania. Na tento účel využívame heuristickú metódu, metódu riešenia problémov a situačné metódy.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zážitkové vyučovanie na štadióne,
- zorganizovanie kurzu, ceny lístkov a dopravy,
- dôležitá je podpora žiackeho objavovania a riešenia problémových situácií.

Digitálna gramotnosť

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom na 1. stupni získať základnú digitálnu gramotnosť.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- digitálna komunikácia na internete, klady/zápory,
- online učenie na platformách,
- online práca s informáciami, hľadanie a triedenie,
- práca so vzdelávacími portálmi,
- pravidlá správania v platformách pri prezenčnom aj dištančnom vzdelávaní.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zapájať sa do športových dní, účelových cvičení v prírode,
- využívať didaktické hry, vychádzky na dopravné ihriská a športoviská v mestách,
- zdôrazňovať bezpečnosť na komunikáciách.

Základné predmetové kompetencie

Špecifikácia kompetencií, ktoré si má žiak rozvíjať v kontexte s kľúčovými kompetenciami a ich prepojenie so vzdelávacou oblasťou a učebným predmetom

Komunikácia v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch:

- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch.

Matematická kompetencia a základné, kompetencie v oblasti vedy a techniky:

- pri rozvoji matematických modelov myslenia využívať vyjadrovanie telom a pohybom,
- rozvíjať priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít,
- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach,
- využívať poznatky o tele človeka, jeho pohyboch a účinkoch.

Digitálna kompetencia:

- využívať informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich so športovými aktivitami.

Spoločenské a občianske kompetencie:

- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastoľovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Iniciatívnosť a podnikavosť:

- vedieť s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí,
- byť iniciatívny pri aplikácii pohybových činností do svojho vlastného denného režimu.

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie: mať motorickú gramotnosť (ako výsledok pohybového vzdelávania), ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka.

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú učebnom predmete výtvarná výchova v 1. ročníku hodnotení slovné, v 2. až 4. ročníku priebežne aj celkovo klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov:

<https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf>

Autoevalvácia práce žiaka

Žiak sa prostredníctvom hodnotenia učiteľa postupne učí objektívne hodnotiť svoj výkon, svoje schopnosti, vedomosti. Učiteľ vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak mohol objektívne hodnotiť svoju prácu. Obidva názory (učiteľa a žiaka) sú priebežne konfrontované.

Cieľom je ideálna zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia. Žiak sa v spolupráci s učiteľom naučí hodnotiť svoju prácu. Hodnotenie

prebieha v jednotlivých predmetoch priebežne počas celého školského roka po prebratí tematického celku prostredníctvom morálneho ocenenia, pochvál, známok ktoré vyjadrujú stupeň zvládnutia obsahu vzdelávania.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Portfóliá žiackych prác, štruktúrované pozorovanie žiaka, rozhovory so žiakmi, príp. konzultácia s rodičmi. Podklady- projekty, riešenia komplexných úloh, samostatné práce (prihliadnuť na individuálne podmienky každého žiaka),
- účasť v súťažiach v rámci daného predmetu.

Kritériá kontroly a hodnotenia

- záujem, prístup a aktivita o športové činnosti,
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hrách, súťažiach,
- schopnosť posúdiť svoj výkon a výkon spolužiakov.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
1. – 4. ročník	Telesná výchova: 1. – 4. ročník ZŠ, štandardy, metodika, testy	J. Sivák a kol.	Perfekt

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/zdravie-pohyb/telesna-sportova-vychova_pv_2014.pdf

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-7-zdravie-pohyb.pdf>

6.10 Katolícke náboženstvo

Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Legenda
Počet vyuč. hod. týždenne	1+1	1+1	1+1	1+1	ŠVP/ŠkVP
Počet vyuč. hod. ročne	66	66	66	66	

Poznámka:

Učebný predmet je rozšírený v každom ročníku o 1 disponibilnú hodinu na dotvorenie, rozšírenie a prehĺbenie obsahu predmetu, v rámci základných tém. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

Charakteristika učebného predmetu

Predmet katolícke náboženstvo v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, formuje v nich náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

Obsah učebného predmetu

Obsah učiva je rozdelený do troch lineárnych oblastí, ktoré sú zamerané na:

1. *trojičný rozmer* (v každom ročníku primerane spoznávať všetky tri božské osoby prostredníctvom Božieho zjavenia – Svätého písma, tradície a učenia Cirkvi)
2. *kristologický rozmer* (v každom ročníku primerane veku sprístupňovať tajomstvo vykupiteľského diela Ježiša Krista)
3. *rozmer spoločenstva* (primerane veku postupne spoznávať biblické dejiny, dejiny cirkvi, význam slávania spoločenstva, poslanie človeka s dôrazom na osobné dejiny spásy).

Prvý ročník ZŠ je zameraný na radosť zo života. Prvák cez radosť a nadšenie zo všetkého stvoreného spoznáva toho, kto ho nekonečne miluje. Len ten, kto si je vedomý, že je milovaný, učí sa dôverovať (2. ročník ZŠ). Cesta dôvery vedie k viere. Komu človek dôveruje, tomu začína veriť (3. ročník ZŠ). Viera prináša do života nádej (4. ročník ZŠ). Štvrták začína pravidelne pristupovať k sviatosti zmierenia s Bohom, ktorá mu prináša do života novú nádej. Kto žije s nádejou, otvára sa životu – je schopný viesť dialóg s človekom i s Bohom.

Ciele učebného predmetu

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženstvo/náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmíť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovanie dobra od zla, voľbu dobra pre seba i iných.

Prierezové témy

Prierezové témy sú dôležitým prvkom vo vzdelávaní a podieľajú sa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt.

Multikultúrna výchova

Viesť žiakov k uvedomeniu si povahy vlastného socio - kultúrneho prostredia a k chápaniu kultúrnej identity tohto prostredia.

Viesť žiakov k rešpektovaniu kultúrnej rozmanitosti najbližšieho okolia.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- besedy s predstaviteľmi iných náboženstiev,
- beseda so psychológom na témy: dieťa z detského domova, cudzinec,
- výlety na spoznávanie tradičných a nových kultúr,
- vytvárať príležitosti na dosiahnutie rovnoprávneho prístupu k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- slávenie kresťanských sviatkov,
- návšteva pútnických miest, náboženských pamiatok,
- slávenie sv. omší,
- spolupráca a spoluúčasť na aktivitách farnosti.

Mediálna výchova

Získavať a rozvíjať mediálnu gramotnosť a osvojenie mediálnych kompetencií - t. z. schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s mediálne známou osobou,
- rozhovor, diskusia, spev,
- návšteva divadla, kina, kostola,
- výtvarné a literárne spracovania súťaží v časopisoch, napr. Rebrík,
- článok v školskom časopise,
- výtvarné spracovanie – plagát,
- spoluvytváranie nahrávanie CD a spotov pre školu.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebazpoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Dôležité je podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (šikanovania, kyberšikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s odborníkmi CPPaP, kňazom, rehoľníkom,
- podnetná príprava na prvé sv. prijímanie,
- rozhovor,
- projekt,
- prezentácia didaktické hry a aktivity

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a najmä pochopenie nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- implementovať environmentálne prvky do náboženských tém, napr. Stvorenie sveta, rajska záhrada, Rozdelenie červeného mora, Jonáš v bruchu veľryby...
- návšteva pútnických miest v prírode, spojená so sv. omšou,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

- rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní prevziať zodpovednosť za vlastné správanie,
- pomáhať žiakom rozvíjať pozitívne sebavedomie, pestovať sebaúctu žiakov, rozvíjať úctu k druhým,
- pestovať v žiakoch schopnosť výberu na základe správneho rozhodnutia, a to i v prípade, že budú vystavení negatívnemu tlaku (asertivita),
- formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými: vytvárať a zvládnuť vzťahy, odhaľovať a riešiť problémy, jasne a výstižne formulovať myšlienky, vypočúť mienku iných v diskusii a iné,
- viesť žiakov k utváraniu personálnej bezpečnosti, poznať rozdiely medzi vhodnými a nedovolenými telesnými dotykmi,
- viesť žiakov k tomu, aby si postupne uvedomovali a osvojili svoju pohlavnú rolu so zreteľom na spoločensko-mravné normy vzájomného správania,
- zdôrazňovať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy – empatiu, komunikačné schopnosti,
- pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať,
- formovať postoje k bezpečnému správaniu vo vzťahu k zdraviu, špeciálne v otázkach prevencie AIDS,
- oboznámiť žiakov s negatívnymi účinkami fajčenia, alkoholu a iných drog na zdravie a správanie jednotlivca,

Základné predmetové kompetencie

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií: Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom **kľúčových a predmetových kompetencií** žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Kľúčové kompetencie majú procesualný charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií, ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

Vyučovací predmet katolícke náboženstvo sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

Kompetencie k učeniu sa

Žiak

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastné učenie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote
- udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, tj. schopnosť transformovať na základe reflexie prežitých udalostí svoje konanie v budúcnosti

Kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému
- samostatne rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi
- robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov
- chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konfliktom
- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania

Komunikačné kompetencie

Žiak

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane
- účinne sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- využíva informačné a komunikačné prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

Sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- účinne spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziludských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

Občianske kompetencie

Žiak

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
- chápe základné ekologické súvislosti a enviromentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie
- rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia

Pracovné kompetencie

Žiak

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- prácu vníma nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

Existenciálne kompetencie

Žiak

- objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- osvojí si kritický a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený sa na tomto základe si stanoviť nové životné ciele
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života
- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera
- objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú v učebnom predmete katolícke náboženstvo v 1. ročníku hodnotení slovne, v 2. až 4. ročníku priebežne aj celkovo klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov:

<https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf>

Autoevalvácia práce žiaka

Žiak sa prostredníctvom hodnotenia učiteľa postupne učí objektívne hodnotiť svoj výkon, svoje schopnosti, vedomosti. Učiteľ vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak mohol objektívne hodnotiť svoju prácu. Obidva názory (učiteľa a žiaka) sú priebežne konfrontované. Cieľom je ideálna zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia. Žiak sa v spolupráci s učiteľom naučí hodnotiť svoju prácu. Hodnotenie prebieha v jednotlivých predmetoch priebežne počas celého školského roka po prebratí tematického celku prostredníctvom morálneho ocenenia, pochvál, znáмок ktoré vyjadrujú stupeň zvládnutia obsahu vzdelávania.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Portfóliá žiackych prác, štruktúrované pozorovanie žiaka, rozhovory so žiakmi, príp. konzultácia s rodičmi. Podklady- projekty, riešenia komplexných úloh, samostatné práce (prihliadnuť na individuálne podmienky každého žiaka),
- účasť v olympiádach, a iných súťažiach v rámci daného predmetu;
- domáca príprava.

Kritériá kontroly a hodnotenia

Cieľom hodnotenia edukačných výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako prispieva predmet katolíckeho náboženstva k formovaniu morálneho správania žiaka a ako prispieva k duchovnému prežívaniu roka z pohľadu slávania katolíckych sviatkov. Naším cieľom tiež je, aby sme slovným hodnotením žiakov nerozdeľovali na viacej veriacich a menej veriacich, ale aby sme žiakov povzbuzovali k morálnemu správaniu a vzájomnému sebahodnoteniu. Pri hodnotení žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon a o to viacej budeme dbať na ich kladnú motiváciu a časté povzbudenie.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
1. ročník	Cesta lásky. Pracovný zošit pre 1. ročník základných škôl (západný obrad)	J. Hurajtová	Vydavateľstvo Don Bosco
	Cesta lásky. Učebnica katolíckeho náboženstva pre 1. ročník základných škôl (západný obrad)	A. Tolnayová a kol.	Trnava : Spolok svätého Vojtecha
	Cesta lásky: metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 1. ročník základných škôl	J. Hurajtová a kol.	Spišská Nová Ves : Katolícke pedagogické a katechetické centrum
	Časopis Rebrík		
2. ročník	Cesta dôvery. Pracovný zošit pre 2. ročník ZŠ (západný obrad)	Ľ. Pružinská	Vydavateľstvo Don Bosco
	Cesta dôvery. Učebnica katolíckeho náboženstva pre 2. ročník základných škôl (západný obrad)	Ľ. Pružinská	Vydavateľstvo Don Bosco
	Cesta dôvery : metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 2. ročník základných škôl	A. Gembalová a kol.	Spišská Nová Ves : Katolícke pedagogické a katechetické centrum
	Časopis Rebrík		

3. ročník	Cesta viery. Pracovný zošit pre 3. ročník ZŠ (západný obrad)	M. Baginová	Vydavateľstvo Don Bosco
	Cesta viery. Učebnica katolíckeho náboženstva pre 3. ročník základných škôl (západný obrad)	M. Baginová	Trnava : Spolok svätého Vojtecha
	Cesta viery: metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 3. ročník základných škôl	A. Gembalová a kol.	Spišská Nová Ves : Katolícke pedagogické a katechetické centrum
4. ročník	Poznávanie nádeje. Učebnica katolíckeho náboženstva pre 4. ročník základných škôl (západný obrad)	L. Dobrenková	Spišská Nová Ves : Katolícke pedagogické a katechetické centrum
	Poznávanie nádeje. Pracovný zošit katolíckeho náboženstva pre 3. ročník základných škôl (západný obrad)	P. Bacigál, I. Štibraná	Trnava : Spolok svätého Vojtecha
	Poznávanie nádeje: metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 4. ročník základných škôl	L. Dobrenková	Spišská Nová Ves : Katolícke pedagogické a katechetické centrum
	Cesta lásky. Cesta dôvery. Cesta viery. Príloha k metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre 1., 2., 3., ročník základných škôl	A. Gembalová a kol.	CD Spišská Nová Ves : Katolícke pedagogické a katechetické centrum

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/nabozenska-vychova-katolicka_pv_2014.pdf

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-5-clovek-hodnoty.pdf>

6.11 Informatika

Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Poznámka
Počet vyuč. hod. týždenne	0	0	1	1	Delenie tried na 2 skupiny
Počet vyuč. hod. ročne	0	0	33	33	

Poznámka: Učebný predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 224/2011 Z. z. podľa podmienok školy. Vo vyučovaní predmetu sa rozdelenie žiakov odporúča, lebo sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov.

Charakteristika učebného predmetu

Informatická výchova má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. V primárnom vzdelávaní sa budujú základy predmetu informatika, a preto sa názov predmetu prispôbil na informatickú výchovu. Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch. Buduje tak informatickú kultúru, t. j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri dištančnom vzdelávaní.

Obsah učebného predmetu

Vzdelávací obsah informatiky v ŠVP je rozdelený na päť tematických okruhov:

- Informácie okolo nás
- Komunikácia prostredníctvom digitálnych technológií (DT)
- Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie
- Princípy fungovania DT
- Informačná spoločnosť

Tematický okruh: Informácie okolo nás je kľúčové už aj pre nižšie stupne vzdelávania. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom DT. Žiaci by sa už od prvej triedy mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby

1. vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
2. získali prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
3. porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
4. pochopili spôsoby reprezentácie základných typov informácií (reprezentovanie farieb a obrázkov),
5. pomocou DT dokázali realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania.

Tematický okruh: Komunikácia prostredníctvom DT sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci

1. by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou,
2. by mali pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
3. by si mali uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom,
4. by mali pochopiť spôsob definovania kľúčového slova, vyhľadávanie podľa kľúčového slova,
5. by mali zvládnuť výber potrebných informácií,
6. by mali vedieť pracovať počas dištančného vzdelávania s DT.

Tematický okruh: Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom DT. Zoznámia sa s pojmi ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Tematický okruh: Princípy fungovania DT sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť

1. s možnosťami vstupných a výstupných zariadení,
2. rôznych oblastí určenia softvéru,
3. so získavaním základných zručností pri práci so súbormi a priečinkami,
4. s elementárnymi funkciami lokálnej siete a internetu.

Tematický okruh: Informačná spoločnosť sa zaoberá etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík.

Žiaci by mali

1. sa oboznámiť s ukázkami využitia DT v bežnom živote,
2. pochopiť, že používanie DT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám,
3. viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Ciele učebného predmetu

Cieľom informatickej výchovy v primárnom vzdelávaní je:

- zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote,
- prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiakov získanie základných zručností v používaní počítača,
- precvičovanie v rámci medzipredmetových vzťahov pomocou rôznych aplikácií základné učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov,
- získavanie vedomostí za podpory edukačných programov,
- rozvíjanie tvorivosti a estetického cítenia v rôznych grafických editoroch,
- zapájanie sa do informatických súťaží,
- zvládnutie ovládania aplikácií, ktoré môžu žiaci využiť pri každodenných činnostiach,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- oboznamujú sa s rizikami na internete, získavajú primárnu prevenciu.

Prierezové témy

Významnú úlohu v prierezových témach zastupujú práve informačno - komunikačné technológie, ktoré umožňujú využívať aktuálne údaje a možnosť simulovať určité udalosti. Komunikačné technológie podnecujú záujem o spôsoby riešenia rôznorodých problémov, umožňujú nadväzovať kontakty, vymieňať si informácie v rámci republiky, krajín EÚ a sveta.

Ciele uplatňovania prierezových tém:

Mediálna výchova

Mediálna výchova ako prierezová téma vedie žiakov k tomu, aby si osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi.

Hlavným cieľom je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s mediálne známou osobou,
- rozhovor, diskusia,
- návšteva divadla, kina,
- článok v školskom časopise,
- výtvarné spracovanie – plagát

Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom prierezovej oblasti je rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.

Dôležité je podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok). Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda/online beseda s odborníkmi CPPaP
- projekt
- prezentácia didaktické hry a aktivity

Multikultúrna výchova

Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehľbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom - pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- slávenie kresťanských sviatkov, slovenských tradícií,
- návšteva pútnických miest, kultúrnych a historických pamiatok, amfiteátrů,
- slávenie sv. omší, slávností.

Environmentálna výchova

Informačno - komunikačné technológie umožňujú efektívne využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti, približujú spôsoby riešenia ekologických problémov, podporuje aktívny prístup a zodpovednosť k tvorbe a ochrane životného prostredia

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť;
- multimediálne spracovanie environmentálnej témy – vytvorenie prezentácie,
- využívanie edukačných serverov s tematikou ENV.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine.

Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- vytvorenie multimediálnej prezentácie na danú tému
- verejné prezentovanie projektov – rodičom, učiteľom, spolužiakom, mladším žiakom,
- výstava zhotovených projektov v priestoroch školy
- v školskom časopise,
- zhotoviť článok na webovú stránku školy.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť má podľa NŠFG charakter prierezovej témy. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané. Je vhodné pripraviť také aktivity, ktoré umožňujú relatívne autentický zážitok finančnej situácie a ktoré vedú k osvojeniu stratégií zodpovedného rozhodovania. Na tento účel využívame heuristickú metódu, metódu riešenia problémov a situačné metódy.

Finančné vzdelávanie realizovať prostredníctvom digitálnych technológií (DT)

- Využívať vo výučbe počítače, mobilné telefóny, interaktívne tabule, tablety.
- Neobmedzovať sa na individuálnu prácu, DT je možné efektívne využívať i pri skupinovej práci (napr. kvízy cez interaktívne webstránky ako kahoo.it).
- Dôležitá je podpora žiackeho objavovania a riešenia problémových situácií

Digitálna gramotnosť

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom na 1. stupni získať základnú digitálnu gramotnosť.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- lepšie porozumeli pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali,
- dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesionálny rast,
- dokázali si uvedomiť negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať,
- vytvoriť mediálny produkt

Základné predmetové kompetencie

Vyučovanie informatickej výchovy v primárnom vzdelávaní smerovať k tomu, aby sa pri vzdelávaní žiakov v jednotlivých tematických okruhoch realizovali najmä uvedené ciele, vyplývajúce z kľúčovej kompetencie pre informatickú výchovu a celkovú edukáciu žiakov.

Digitálna kompetencia

Schopnosť budovať a rozvíjať digitálne kompetencie žiakov, ktoré vychádzajú z Európskeho rámca digitálnych kompetencií občanov (DigComp), z jeho štruktúry i popisu kompetencií:

Informačná a dátová gramotnosť: Zavádzať aktivity, úlohy a hodnotenie, ktoré vyžadujú, aby žiak vyjadril potrebu informácií, vyhľadal informácie a ich zdroje v digitálnom prostredí, organizoval, spracoval, analyzoval a interpretoval informácie a aby porovnával a kriticky hodnotil dôveryhodnosť a spoľahlivosť informácií a ich zdrojov.

Komunikácia a spolupráca: Zavádzať aktivity, úlohy a hodnotenie, ktoré vedú žiakov k efektívnemu a zodpovednému používaniu digitálnych technológií pre komunikáciu, spoluprácu a zapojenie do občianskeho života.

Vytváranie digitálneho obsahu: Implementovať aktivity, úlohy a hodnotenie, ktoré vedú žiakov k vyjadrovaniu s pomocou digitálnych prostriedkov a vytváraní digitálneho obsahu v rôznych formách. Učiť žiakov pracovať s autorskými právami, odkazovať na zdroje a priradzovať licencie.

Bezpečnosť: Prijímať opatrenia, ktoré vedú s použitím digitálnych technológií k zaisteniu fyzickej, psychickej a spoločenskej hodnoty žiakov. Umožniť žiakom zvládať riziká a používať digitálne technológie bezpečne a zodpovedne.

Riešenie problémov: Zaradiť výučbové a hodnotiace aktivity, ktoré vyžadujú schopnosť žiaka rozpoznať a vyriešiť technický problém a svoje súčasné poznatky z práce s technológiami tvorivým spôsobom aplikovať pri riešení nových situácií a problémov.

Žiaci sa naučia pochopiť a pracovať s digitálnymi technológiami (DT), pomocou ktorých:

- spoznajú presné určenie jednotlivých komponentov
- pochopia základy algoritmickej
- spoznajú ovládanie určitej skupiny programov (grafické, textové)

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej komunikačnej kompetencie sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj využívania DT pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- správne interpretovať získané poznatky

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej kompetencie k učeniu sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- efektívnu prácu s počítačom a Internetom,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej kompetencie k riešeniu problémov sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú v učebnom predmete informatická výchova v 3. a 4. ročníku priebežne aj celkovo hodnotení klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov: <https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf> Dôraz kladie pri tom pedagóg nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach.

Autoevalvácia práce žiaka

Žiak sa prostredníctvom hodnotenia učiteľa postupne učí objektívne hodnotiť svoj výkon, svoje schopnosti, vedomosti. Učiteľ vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak mohol objektívne hodnotiť svoju prácu. Obidva názory (učiteľa a žiaka) sú priebežne konfrontované. Cieľom je ideálna zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia. Žiak sa v spolupráci s učiteľom naučí hodnotiť svoju prácu. Hodnotenie prebieha v

jednotlivých predmetoch priebežne počas celého školského roka po prebratí tematického celku prostredníctvom morálneho ocenenia, pochvál, známok ktoré vyjadrujú stupeň zvládnutia obsahu vzdelávania.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Portfóliá žiackych prác, štruktúrované pozorovanie žiaka, rozhovory so žiakmi, príp. konzultácia s rodičmi. Podklady- projekty, riešenia komplexných úloh, samostatné práce (prihliadnuť na individuálne podmienky každého žiaka),
- účasť v súťažiach v rámci daného predmetu.

Kritériá kontroly a hodnotenia

- rozvíjanie základných zručností a spolupráce,
- dokončenie projektov,
- snaha a tvorivosť.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
3. ročník	Informatická výchova pre 3. ročník ZŠ- Pracovná učebnica	M. Mosná, Z. Ščasná	Aitec
4. ročník	Informatická výchova pre 4. ročník ZŠ- Pracovná učebnica	M. Mosná, Z. Ščasná	Aitec

https://www.statpedu.sk/files/sk/o-organizacii/projekty/projekt-dvui/zijeme_v_digitalnom_svete.pdf

https://digitalnakoalicia.sk/wp-content/uploads/2020/10/Program_DT_vzdelavania_navrh_20201016-1.pdf

https://www.statpedu.sk/files/sk/o-organizacii/projekty/projekt-dvui/didaktika_predmetu_informacka_vychova_1.pdf

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/informatika_pv_2014.pdf

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-matematika-praca-informaciami.pdf>

6.12 Pracovné vyučovanie

Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Poznámka
Počet vyuč. hod. týždenne	0	0	1	1	
Počet vyuč. hod. ročne	0	0	33	33	

Poznámka: Učebný predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

Charakteristika učebného predmetu

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

Obsah učebného predmetu

Obsah učebného predmetu je začlenený do piatich tematických celkov:

Starostlivosť o životné prostredie
Tvorivé využitie technických materiálov
Základy konštruovania
Stravovanie a príprava pokrmov
Ľudové tradície a remeslá

Žiaci:

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov, pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

Ciele učebného predmetu

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre vzdelávaciu oblasť Človek a technika vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. výchova vzťahu k technike (hodnoty, postoje),
2. výchova o technike (vedomosti),
3. výchova prostredníctvom techniky (skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov elementárneho vzdelávania oblasti Človek a svet práce vychádza z uvedených komponentov:

V rovine hodnôt a postojov smeruje k:

- poňatíu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
- bipolárne vnímanie techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraníu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (seberealizácie, sebadôvery, sebvzdelávania atď.)

V rovine vedomostí smeruje k:

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na vekú primeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky,
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky,
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov,
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu,
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti,
- pestovaniu a ošetrovaníu základných druhov rastlín,
- získavaniu všeobecne využiteľných pracovných skúseností,

- využívaní vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote,
- naučení sa pracovať v tíme,
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze.

Prierezové témy

Neoddeliteľnou súčasťou komplexného vzdelávania žiakov sú prierezové témy. Z ich pováh vyplýva prepojenie na reálny život, osvojenie si bezpečnostných pravidiel, preventívnej ochrany zdravia, ochrany prírody, vedenie k vnímaniu odlišnosti a rôznorodosti sveta, pochopeniu, že každý jednotlivec je súčasťou systému, pričom sa jednotlivec a systém vzájomne ovplyvňujú.

Pre jednotlivé prierezové témy sú vhodné hlavne zážitkové, skúsenostné a kooperatívne metódy vyučovania, v ktorých sa rozvíja tak kritické myslenie žiakov, ako aj ich schopnosť samostatne a zodpovedne reagovať na kultúrnu rôznorodosť sveta.

Ciele uplatňovania prierezových tém:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život, estetické vnímanie okolia a seba samého. Formou kolektívnych prác žiaci získavajú a udržiavajú si osobnostnú integritu, pestujú kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjajú sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. Téma sa prelína všetkými tematickými oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda/online beseda s odborníkmi CPPaP, kňazom...
- beseda so ilustrátorom,
- návšteva školskej knižnice, kultúrneho podujatia, výstavy,
- vytvorenie projektu s dôrazom na kooperáciu a rozvíjanie zručností,
- prezentácia, výtvarná súťaž, didaktické hry a aktivity.

Environmentálna výchova

Prostredníctvom aktivít orientovaných na prácu s prírodnými a odpadovými materiálmi a prácami v prírode v rámci predmetu pestujeme u žiakov kladný vzťah k životnému prostrediu, k citlivému vnímaniu a hodnoteniu konania ľudí vo vzťahu k životnému prostrediu. Poskytujeme žiakom mnoho príležitostí na zamyslenie sa nad vzťahom človeka a životného prostredia, na uvedomenie si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja kvalitného života.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť;

- výtvarné spracovanie environmentálnej témy – vytvorenie prezentácie, ilustrácie, komiksu,
- výtvarné spracovanie environmentálnej témy vo výtvarných súťažiach,
- využívanie edukačných serverov s tematikou ENV.

Mediálna výchova a digitálna gramotnosť

Poskytovať žiakom možnosť uvedomiť si, s ktorými médiami prichádzajú každodenne do kontaktu, ako na nich vplývajú, uvedomovať si ich pozitívny vplyv, ako aj ich nebezpečenstvá. Umožniť žiakom formovanie vlastného názoru na médiá a ich posolstvá, na základe poznania, interpretácie, hodnotenia a tvorby jednoduchých mediálnych produktov. Viest' žiakov k adekvátnemu zaobchádzaniu s médiami a ich produktmi (efektívne využívať PC programy a internet vo voľnom čase, vyhľadávať informácie v oblasti umenia, podnetov rôznych oblastí spoznávania sveta).

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- digitálna tvorba na internete, klady/zápory,
- online učenie na platformách,
- online práca s ilustráciami, hľadanie a triedenie,
- práca vo výtvarných programoch,
- pravidlá správania v platformách pri prezenčnom aj dištančnom vzdelávaní.

Multikultúrna výchova

Viest' žiakov k pochopeniu a rešpektovaniu faktu kultúrnej rozmanitosti. Uvedomovať si, že umenie spája ľudí s rozličnými kultúrami. Podnecovať a rozvíjať u žiakov tolerantné postoje k nositeľom odlišných kultúr, ale súčasne zachovávať ich povedomie príslušnosti k vlastnej kultúre. Rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou, schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí, spoznávať výtvarné umenie iných kultúr, pestovať lásku k umeniu prostredníctvom fotografie, filmu a videa.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- akceptovať ľudskú rôznorodosť pri práci v skupine,
- edukačná činnosť bude zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál,
- vytvárať príležitosti a priestor na spoznávanie nových kultúr, napr. cez obraz, ilustráciu, knihu, film, rozprávku,
- využiť multikultúrnosť v témach výtvarných súťaží.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Úzko súvisí s prierezovou témou multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- slávenie kresťanských sviatkov, slovenských tradícií, slávností,
- návšteva pútnických miest, kultúrnych a historických pamiatok, amfiteátrov,
- spoznávanie regionálnych remesiel, výrobkov,
- spolupráca a spoluúčasť na online regionálnych súťažiach.

Ochrana života a zdravia

Pocitovým vnímaním pôsobenia tónov farieb viesť žiakov k uvedomovaniu si ich vplyvu na psychiku, využívaní farieb ako spôsobu vyjadrovania a vnímania pocitov, postojov, k uvedomeniu si terapeutického vplyvu výtvarného umenia ako spôsobu relaxu, oddychu, psychohygieny. Učiť žiakov bezpečne zaobchádzať s výtvarným materiálom v rámci ich škodlivosti na zdravie človeka.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia, tradičných remesiel a spoznávanie a uchovávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Poznávať históriu a kultúru vlastnej obce, mesta, krajiny prostredníctvom fotografie, videa, výtvarného vnímania. Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zapájanie sa do výtvarných súťaží,
- organizovať rôznorodé výlety, exkurzie v regióne s cieľom priblížiť kultúrne dedičstvo predkov a krásy Slovenska,
- prepájať program škôl v prírode s dôrazom na prírodu, kultúru a tradície.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Vedieť získať informácie samostatne aj formou spolupráce v skupine využiť pri tvorbe projektov a prezentovať ich pred žiakmi vytvorením modelov miest, prírody, bábkových, filmových kulís s využitím poznatkov z architektúry, dizajnu, histórie, priestorového vnímania.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- zapájanie sa do výtvarných súťaží,
- verejné prezentovanie projektov – rodičom, učiteľom, spolužiakom, mladším žiakom,
- výstava zhotovených projektov v priestoroch školy,
- v školskom časopise,
- zhotoviť fotku, ilustráciu na webovú stránku školy.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť má podľa NŠFG charakter prierezovej témy. Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto by malo byť s každodenným životom úzko previazané. Je vhodné pripraviť také aktivity, ktoré umožňujú relatívne autentický zážitok finančnej situácie a ktoré vedú k osvojeniu stratégií zodpovedného rozhodovania.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- využívať vo výučbe počítače, mobilné telefóny, interaktívne tabule, tablety,
- neobmedzovať sa na individuálnu prácu, DT je možné efektívne využívať i pri skupinovej práci (europa.eu),
- zakomponovanie financií do výtvarného umenia, hodnotné umelecké diela,
- spoznávanie meny vo výtvarnej podobe,
- dôležitá je podpora žiackeho objavovania a riešenia problémových situácií.

Základné predmetové kompetencie

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastí, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebazvedávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

Všeobecné kompetencie

- Schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady
- Schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť tvoriť a vyjadrovať vlastný názor
- Schopnosť sebapoznania a sebahodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie

Pracovné kompetencie

- Schopnosť poznávať technické materiály, ich vlastnosti a použitie
- Schopnosť využívať znalosti a skúsenosti získané v prírodovedných predmetoch v záujme vlastného rozvoja.
- Schopnosť praktického osvojenia práce podľa návodu
- Schopnosť spolupráce vo dvojici a v malej skupine
- Schopnosť správne a bezpečne používať nástroje a materiály

Hodnotenie učebného predmetu

Žiaci budú učebnom predmete pracovné vyučovanie v 3. a 4. ročníku priebežne aj celkovo klasifikačným stupňom v súlade Metodickým pokynom č.22/2011-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu budú hodnotení podľa pokynov: <https://www.minedu.sk/data/att/18141.pdf>

Autoevalvácia práce žiaka

Žiak sa prostredníctvom hodnotenia učiteľa postupne učí objektívne hodnotiť svoj výkon, svoje schopnosti, vedomosti. Učiteľ vytvára vhodné prostredie a príležitosti, aby žiak mohol objektívne hodnotiť svoju prácu. Obidva názory (učiteľa a žiaka) sú priebežne konfrontované. Cieľom je ideálna zhoda obidvoch hodnotení tak, aby bola pre žiaka motiváciou do ďalšieho obdobia. Žiak sa v spolupráci s učiteľom naučí hodnotiť svoju prácu. Hodnotenie prebieha v jednotlivých predmetoch priebežne počas celého školského roka po prebratí tematického celku prostredníctvom morálneho ocenenia, pochvál, známok ktoré vyjadrujú stupeň zvládnutia obsahu vzdelávania.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Portfóliá žiackych prác, štruktúrované pozorovanie žiaka, rozhovory so žiakmi, príp. konzultácia s rodičmi. Podklady, projekty, riešenia komplexných úloh, samostatné práce (prihliadnuť na individuálne podmienky každého žiaka),
- domáca príprava (pomôcky)

Kritériá kontroly a hodnotenia

- dokončenie práce, tvorivosť, spolupráca a snaha

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

	Didaktický prostriedok	Autor	Vydavateľstvo
3. ročník	Pracovné vyučovanie pre 3. ročník základných škôl	M. Kožuchová a kol.	Expol Pedagogoika, spol. s. r. o.
4. ročník	Pracovné vyučovanie pre 4. ročník základných škôl	L. Končeková	Expol Pedagogoika, spol. s. r. o.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/pracovne-vyucovanie_pv_2014.pdf

<https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/dodatok-c-7-2020/priloha-c-6-clovek-svet-prace.pdf>